

Primorski dnevnik

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 300 lir

Leto XXXVI. Št. 80 (10.600)

TRST, nedelja, 6. aprila 1980

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Težke naloge novoizvoljene deželne vlade

V petek, 11. aprila, se bo novoizvoljena deželna vlada, ki jo sestavljajo KD, PSI in PRI, predstavila s svojim programom. Predsednik Comelli bo deželni skupščini orisal politično-programsko smerice, ki bodo vodile njeno bodoče delovanje v deželni zbirni. Potem ko je prišlo do zastopanja v procesu politične demokratične solidarnosti, ki je v svojem, čeprav kratkem, življenju pokazala, da je kljub vsemu najprimernejša za razvoj in valorizacijo krajevnih avtonomij, je zdaj največji del odgovornosti za reševanje številnih deželnih problemov prešel na KD, PSI in PRI.

Z oblikovanjem tribarne koalicije, ki je sicer v pripravi, ni navedena na bolj ali manj ostra nasprotovanja tistih strank stare programske večine, ki so ostale izključene iz take sestave, se je zaključila dolga faza preverjanja in dogovarjanja, v kateri so se stranke socialne s številnimi odprtimi vprašanji, ki čakajo na rešitev. Zaključilo se je skoraj 3-mesečno obdobje, v katerem je bila praktično zamrznjena vsakršna dejavnost najvažnejšega deželnega političnega in upravnega organa. Že to ima svoj pomen, saj se bosta tako deželna skupščina kot deželni odbor lahko zdaj lotila svojih nalog ter začela sprejemati tiste ukrepe, ki jih prebivalstvo naše dežele že dolgo in težko pričakuje.

Mnogo je bilo v teh dneh tudi polemik glede izbire posameznih odbornikov. Po oceni marsikoga se Trst izgublja del teže, ki jo je imel v prejšnjem enobarnem odboru. Izgubili je podpredsedniško mesto v odboru, poleg tega pa v sedanjem trenutku eno največjih odborov in sicer odborniško za industrijo. Ostal je tako nekoliko odrezan od vsi Videm - Pordenon, ki bo v novem odboru nosila težo odločitve pri kroženju politične, gospodarske in družbene prihodnosti Furlanije-Juljske krajine. Polemike so bile se toliko bolj žgocne, ker so si vse demokratične stranke posebej enotne glede ocene trenutnega položaja Trsta, ki je zaradi prisotnosti avtonomističnih in konservativnih težajev še toliko težji.

Bliznja prihodnost bo torej pokazala, do kakšne mere so te polemike bile utemeljene in v kolikšni meri bo nova zožena večina kos zahtevnim nalogam, ki jo čakajo. Prvi znak v tem smislu bo seveda sam program nove deželne vlade, iz katerega bo razvidno kakšno pozornost bo namenila potrebam Trsta in njegove pokrajine, kjer sta družbena in gospodarska kriza še posebej ostri.

Za oceno o programu bo še čas, še zdaj pa je treba poudariti, da se bo tribarni odbor moral odločno zavzeti in nato tudi izvesti politiko mednarodnega sodelovanja s obmejnimi deželami, v sklopu katere bo dežela Furlanija-Juljska krajina lahko zaigrala odločilno vlogo; da si bo novi odbor moral prizadevati za nadaljnjo krepitev prijateljskih odnosov s bližnjima republikama Slovenijo in Hrasko, ki so se obrodili pozitivne sadove in ki bodo v luči novega sporazuma med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Jugoslavijo lahko v veliki meri pripomogli k razvoju celotne dežele in njenega glavnega mesta Trsta. Najmo se bo moral aktivneje lotiti reševanja vseh tistih vprašanj, ki so povezana z izvajanjem osimskih sporazumov in s tem premočasti določeni imobilizem, ki je glede na vprašanje označeval prejšnjo enobarno vlado; v tem okviru pripravi, da bo posvetil svojo pozornost vprašanjem slovenske narodnostne skupnosti, ki živi v Furlaniji-Juljski krajini ter mimo načelnih izjav tudi konkretno podprl njene zahteve za doseg zakonov o globalni zaščiti vseh Slovencev v deželi brez razlik na pokrajino, v kateri žive.

Vseemu temu se novi odbor ne bo smel izogniti. Mimo teh vprašanj pa so pričakovana usmerjena seveda še na druga področja deželne stvarnosti. Velik del od potresa prizadetega prebivalstva iz Furlanije in Beneške Slo-

PO DOLGEM POGAJANJU DELEGACIJ TREH STRANK VEČINE

Cossigova vlada imenovala 56 podtajnikov V socialistični stranki še vedno polemike

Alessandro Natta v Unità pripisuje govornice o odprtosti do državne solidarnosti težnjam po stramentalnem kritju znotraj krščanske demokracije

SPOROČILO NOTRANJEGA MINISTRSTVA

Volitve bodo 8. junija

RIM — Notranje ministrstvo je sporočilo, da bodo v nedeljo, 8. junija, volitve za obnovitev deželnih svetov dežel z navadnim statutom, katerih mandatna doba se izteče 15. junija letos. Istega dne bodo tudi volili pokrajinske in občinske svete v pokrajini, oziroma občinah, ki jim izteče mandatna doba prav tako 15. junija, volili pa bodo še v občinah, ki jih sedaj upravljajo komisarske uprave.

Skupno bodo obnovili 15 deželnih svetov, 85 pokrajinskih in 6.574 občinskih svetov. V 1.613 občinah (od katerih je 82 glavnih mest pokrajin) bodo volili po proporcionalnem sistemu, v preostalih 4.961 pa po večinskem. 8. junija bo volilo približno 43 milijonov volivcev.

V Furlaniji - Juljski krajini ne bodo volili deželne sveta, ker je ta dežela s posebnim statutom in bo zapadla mandatna doba sedanjemu deželnemu svetu čez tri leta. Pač pa bodo volili v številnih krajevnih upravah.

Nove pokrajinske svete bodo izvolili v tržaški, videmski in pordenonski pokrajini. V Gorici in Vidmu bodo volili nova občinska sveta, volitve v občinske svete bodo potekale nadalje v vseh okoliških občinah tržaške pokrajine, v vseh slovenskih občinah na Goriškem in v številnih občinah Beneške Slovenije in v Kanalske doline.

PRED OBISKOM KANCLERJA KREISKEGA V SFRJ

PODPORA ZAHTEVAM MANJŠIN V AVSTRIJI

Predsednik ZIS Djuranović sprejel predstavnika
korških Slovencev in gradiščanskih Hrvatov

BEOGRAD — Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je v petek v Beogradu sprejel predstavnike organizacij slovenske in hrvaške narodnostne manjšine v Avstriji. Na sprejemu so bili navzoči dr. Franci Zwitter, inž. Filip Wieser, dr. Matevž Grlic, Filip Warasch, demetrijski Karal, Franjo Gregorič, Marijana Grandić, Ignac Karal, Huber Rešetar in drugi.

Predstavniki slovenske in hrvaške narodnostne manjšine v Avstriji so predsednika zveznega izvršnega sveta Veselina Djuranovića seznanili z aktualnim položajem in razvojnimi problemi obeh manjšin in s konkretno aktivnostjo njihovih organizacij pri uresničevanju pravic, ki manjšinam gredo po avstrijski državi in pogodbi. V tem okviru je bil še posebej govor o dialogu z avstrijsko vlado o izboljšanju položaja ter kulturno-prosvetnega in gospodarskega življenja obeh manjšin.

Predstavniki slovenske in hrvaške manjšine so izrazili zadovoljstvo nad sirsirjenim sodelovanjem obeh manjšin z matičnima narodoma in Socialistično federativno republiko Jugoslavijo. V tem okviru vidijo pozitivni prispevek k obogatitvi dobrososedskih odnosov avstrijskega naroda ter navs avstrijskega naroda ter navs avstrijskega naroda ter navs avstrijskega naroda.

Predsednik ZIS Veselin Djuranović je v nagovoru poudaril temeljne interese in podporo Jugoslavije upravičenim zahtevam hrvaške in slovenske manjšine v Avstriji za dosledno in celovito uresničevanje pravic, ki jih predvideva avstrijska državna pogodba ter zagotovitev vseh pogojev za njihov svoboden in uspešen razvoj na področju prosvete in kulture in izboljšanje njihovega družbenega življenja in gospodarskega položaja. Djuranović je poudaril pomen pripravljenosti, ki

venije je prebil že četrto zimo pod zaslinimi strehami, zaradi česar je skrajni čas, da bi obnovi teh krajev teka hitreje in bolj smotno. Nujno je, da deželni odbor ustrezno ukrepa v zvezi s hudo gospodarsko krizo, ki je v večji ali manjši obliki zajela vsa dežela. Končno se morajo začeti izvajati reforme, ki bodo prebivalstvu zagotovile boljše in učinkovitejše javne storitve in služnosti. Našteli bi lahko še vrsto »dripih vprašanj, s katerimi se bo morala sočasno nova tribarna vlada, da bi odgovorila na zahteve in pričakovanja prebivalstva, med katerimi zavzema važno mesto uresničevanje lokalističnih težajev, ki so samo v škodo razvoju in napredku celotne deželne skupnosti. (as)

RIM — Nova Cossigova vlada je na večerajšnji prvi seji imenovala podtajnike. Imenovali so jih 56, dva več kot jih je imela prejšnja vlada. Zapislegi bodo v torek ob 13. uri, razen podtajnika pri predsedstvu vlade Bressanija, ki so ga imenovali ob začetku večerajšnje seje in ki je že zaprisegel, da je lahko opravljal posle tajnika prve seje ministrskega sveta.

Med novimi podtajniki je 33 demokristjanov, 18 socialistov in 5 republikancev. Do tega razmerja so prišli po dolgi seji med delegacijami treh strank, ki sestavljajo vlado, in predsednikom Cossigo, ki je bila večera dopoldne. Ker se je seja zavlekla za več kot tri ure, se je tudi vladna seja začela z veliko zamudo. Do imenovanja je prišlo po uri in 40 minut razprave, kar daje misliti, da so nekateri ministri še v zadnjem trenutku skušali vplivati na izbiro podtajnikov.

Medtem pa se nadaljujejo polemike v zvezi s sestavo večine, še zlasti v socialistični stranki. Glasilo PSI Avanti tako danes piše, da je odločen Crazijev poseg omogočil redno upravljanje države med volilno kampanjo in prekinil stanje, ki je gnilo. Glasilo PSI tudi poudarja, da nudi vlada vrsto resnih jamstev v zvezi s perspektivami države, še zlasti jamstvo za vitalnost in trdnost institucij, proti radikalizaciji političnega boja in za konstruktivne odnose s sindikalnim gibanjem. Poleg tega pa Avanti poudarja, da obstaja jamstvo za odprtost do perspektive državne solidarnosti, ki je sedaj nemogoča zaradi stališč KD in KPL, a ostaja odprta prav zaradi političnega realizma socialistov.

Podtajnik PSI Signorile pa je zavzel v intervjuju rimskemu dnevniku Paese sera bolj kritično stališče, v katerem je opozoril, da sklep leveice PSI, da sodeluje v vladi samo z enim ministrom, ne pomeni njene izolacije, ampak je to odgovor na politične, programske in strukturalne dvomnosti sedanje vlade. Signorile je prepričan, da je večina v socialistični stranki prepričana, da mora biti strankina linija usmerjena v levo in da se mora meriti z evolucijo komunistične partije. Signorile tudi obžaluje, da se strankino vodstvo ni sestalo, da bi razpravljalo o vstopu v vlado, kot je to sklenil centralni komite in je poudaril, da se bodo s temi vprašanji zočet spoprijeli v prihodnjih tednih.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je prav tako poudaril, da je izboljšanje položaja in uresničevanje pravic obeh manjšin hkrati tudi temeljni faktor povezovanja in krepitve prijateljskega sodelovanja med sosednjima državama.

S PODPISOM DODATNEGA VOJAŠKEGA SPORAZUMA

Moskva in Kabul skušata uzakoniti vojaški poseg

Zaskrbljenost iranskega predsednika Banisadra

MOSKVA — Prezidij revolucionarnega sveta Demokratične republike Afganistan je včeraj potrdil sporazum o začasnih prisotnosti omejenega kontingenta sovjetskih čet na afganistanskem ozemlju. Isti sporazum je predložil ratificiral tudi prezidij vrhovnega sovjeta SZ. Tiskovna agencija TASS ne omenja, kdaj so sklenili omenjeni sporazum, a v moskovskih diplomatskih krogih trdijo, da so ga baje sklenili med nedavnim obiskom afganistanskega ministra za zunanje zadeve Dosta v Moskvi. Domnevajo tudi, da je dodatni sporazum le neke vrste protokol k sporazumu o sovjetsko-afganistanskem prijateljstvu in sodelovanju, ki so ga podpisali leta 1978.

Medtem iz New Delhija poročajo, da je kabluski radio oddal daljšo tiskovno konferenco predsednika Babraka Karmala, ki je odločno zavrnil možnost, da bi se njegova država udeležila katerekoli konference o mirnem reševanju afganistanske krize, »dokler ne bodo povsem ponehale prevratniške akcije proti njegovi vladi«. Karmal je kot običajno obtožil za zaplet Washington, Peking, Islamabad, Kairo, britanske imperialiste in izraelske sioniste, na vse pretege pa se je zavalil Sovjetski zvezi, ki je s svojo vojsko preprečila zunanjo in notranjo zaroto.

Ob vsej tej sovjetski in afganistanski vni, da bi legalno upravičili in zakoniti vojaški intervencijo, se zaskrbljenost sosedov še veča. Predsinočnjim je

dotakljivost, Islamske države pa je Banisadr pozval, naj združijo svoje napore, da bodo čimprej prisilile Sovjetsko zvezo, da uumakne svoje čete iz Afganistana. Karmalovo tiskovno konferenco so še najodločneje zavrnili predstavniki afganistanske islamske gverile, ki trdijo, da so vse besede kot tudi sama tiskovna konferenca »afganistanskega kvizlin-ga« gola izmišljotina in laži, naj sprejmejo »sramoten vojaški sporazum, s katerim skušajo u zakoniti prisotnost čet sovjetskega okupatorja na afganistanskih tleh«. (voc)

mnenje

Skoraj istočasno, ko so se v Gorici zbirali mladi esperantisti iz trinajstih držav z vsega sveta (najštevilnejši so bili med njimi Italijani in Jugoslavlani), da bi sodelovali na svojem mladinskem mednarodnem festivalu in tam izpricali prijateljsko in medsebojno spoštovanje so v pokrajinskem nadzornem odboru v Gorici obsestvali le ozko birokratsko stališče do vprašanja, ki neposredno zanima našo manjšino. Ta odbor je po pozivu fašističnih svetovalcev in potem, ko je dobil v zvezi s tem mnenje goriške prefektore, zavrnili eno izmed točk pravilnika o rajonskih skupščinah, ki ga sredi letošnjega februarja

Izredno kritično stališče je, kot pričakovano, zavzelo do nove Cossigove vlade komunistično glasilo Unità. Alessandro Natta v današnjem uvodniku piše o razočaranju nad novo vlado, o kateri pravi, da sicer razpolaga z večino v parlamentu, kar pa še ne pomeni, da je sposobna upravljanja, kajti tristrankarska vlada po mnenju komunistov ni primernejša izbira v sedanjem kritičnem stanju. Kar pa zadeva govornice o odprtosti do državne solidarnosti, jih Natta pripisuje težnjam po stramentalnem kritju, ki se v čedalje večji meri pojavljajo znotraj krščanske demokracije. (bbr)

DANAŠNJI INTERVJU ZA BORBO IN VEČERNJE NOVOSTI

MINIĆ: JUGOSLAVIJA SI PRIZADEVA ZA USPEH MADRIDSKJE KONFERENCE

Popuščanje napetosti ne sme biti omejeno na posamezne regije - Poudarjen pomen poslanic predsednika Tita

BEOGRAD — Pereči mednarodni problemi so glavna tema intervjuja člana predsedstva ZKJ Miloša Minića, ki ga objavlja današnja Borba in Večernje novosti.

Miloš Minić obravnava predvsem položaj v Evropi, vprašanje popuščanja napetosti in dejavnost nevrščeni. Glede perspektiv madridske konference o varnosti in sodelovanju Minić poudarja, da sta popuščanje napetosti in varnost v Evropi ob sedanjih zaostrenih mednarodnih odnosih glavna problema vseh držav udeleženk helsinkijske konference. Trenutno ni države, ki bi

nasprotovala madridskemu srečanju, je dejal Minić.

Glede rezultatov madridske konference bo vse odvisno od vzdušja. Uspeh bo lahko ogromen, je dejal Minić, če bo mednarodna napetost v svetu in v Evropi pustila, lahko pa bo pičel, če se bo konference spremenila v oter konfrontacije med vesilami in blokoma. Sedanji položaj v svetu, je nadaljeval Minić, se jasno odraža tudi v Evropi, kar dokazuje medsebojno odvisnost vseh držav in celotni ter glavnih dogodkov v svetu. Popuščanje napetosti na nekem območju bo kratkotrajno, če drugod prihaja do vojaških posegov, vmešavanja v notranje zadeve tujih držav, do odkritih spopadov in krajevnih vojn ter zaostrovanja odnosov med vesilami in blokoma. Miloš Minić je ob tem prikazal kot edini izhod iz sedanjega položaja splošno popuščanje napetosti, ki bi zaobvel vse celine in vse mednarodne odnose. Ko govorimo o krizi popuščanja napetosti, je dodal Minić, bi morali reči, da je v krizi tisto popuščanje napetosti ki ga pojmujejo vesile, ali bolje rečeno detant med blokoma. Kljub temu pa je uresničevanje tega procesa mogoče samo z vestranskimi pristopi, ki se jih poslužujejo nevrščeni kot so sklenili v Alžiru, Colombu in v Havani. Proces mora biti torej svetoven.

Miloš Minić je nato spomnil, kako so se številne prijateljske države obrnile na Jugoslavijo in druge nevrščene s prošnjo, naj sprejmejo kakšno pobudo, ki bi zaustavila nadaljnje slabšanje mednarodnega položaja. Tovarši Tito, je poudaril Minić, je napravil enkratno gesto. Kljub težki bolezni je prikazal resnost mednarodnega položaja in je pozval šefe držav, katerim je poslal svoje poslanice, naj sprejmejo ustrezne pobude. Prepričan sem, je končal Miloš Minić svoj intervju, da so bile poslanice uspešne, kar dokazuje ogromen odmev, ki so ga doživele

Vesele
velikonočne
praznike

PRIMORSKI
DNEVNIK

Pogovor o problematiki
italijanske narodnostne
skupnosti v Sloveniji

IZOLA — Delovna skupina Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, ki je že nekaj dni na obisku v Izoli, se je pogovarjala tudi s predstavniki samoupravnih skupnosti za kulturo in izobraževanje italijanske narodnostne skupnosti. Med pogovori so ugotovili upadanje vpisa v osnovno šolo, upadanje števila pripadnikov italijanske narodnostne skupnosti, težave pri enakovrednem komuniciranju v združenem delu in preslabo povezanost z drugimi prebivalci. Skrb za odpravo teh težav mora biti v poglabljenem političnem delu in v večji aktivnosti tako Zveze komunistov kot drugih družbenih političnih organizacij. Vzpostaviti bo treba nove odnose med ljudmi, ki živijo na dvojezičnem področju in v vseh sredinah, zlasti pa v šolah in v združenem delu. Pomembna pridobitev pri medsebojnem komuniciranju in spoznavanju bo tudi novi kulturni del v Izoli, ki ga načrtujejo za skupno delovanje.

L. O.

NA SREČANJU V ALBANSKI VASI NA SICILIJU

«Šesti člen ustave se doslej ne izvaja»

Tako so ugotovili predstavniki združenja manjšin v Italiji AIDLCM na svojem 26. srečanju

CONTESSA ENTELLINA (Palermo) — V tem kraju, oddaljenem 90 kilometrov od Palerma, kjer se živi 3 tisoč pripadnikov avtohtone albanske narodnostne skupnosti na Siciliji (vas imenujejo prebivalci v albanski Kundsia), poteka v teh dneh 26. vsakoletno srečanje Zveznega odbora za etnično-jezikovne skupnosti in deželno kulturo v Italiji, AIDLCM, ki so se ga udeležili predstavniki vseh narodnostnih skupnosti v državi, od Francosca iz doline Aosta do Ladincev iz Tridenta in Poadiže, od Slovencev do Nemcev in Albancev iz Kalabrije, Apulije in Sicilije. Zvezni odbor je vključen v »Med-

narodno zvezo za zaščito ogroženih jezikov in kultur«, na srečanju pa je bil prisoten tudi tajnik odbora Samo Pahor.

Namen srečanja je bil ugotoviti, v kakšnem položaju se nahajajo sedaj narodnostne skupnosti v Italiji. Po poglobljeni analizi so si bili prisotni edini, da se v državi ne izvaja temeljni princip o zaščiti jezikovnih manjšin, ki jo predvideva šesti člen republiške ustave.

V Italiji živi dva milijona in pol pripadnikov raznih manjšin — je bilo ugotovljeno — ki pa vedno bolj tonejo v morju večinskega naroda. Nekatere etnije umirajo, druge se razkrajajo, vse to pa se dogaja pod neobčutljivimi očmi italijanskih vladnih krogov. Brez posebnih in hitrih ukrepov — je bilo še rečeno — so manjšine obsojene na propad. Da bi to preprečili, bi morali z jasno politično voljo načrtno pomagati avtohtonomu prebivalstvu. Na srečanju so se vsi strinjali, da bi moral biti prvi korak uvedba šolanja v materinem jeziku vsaj v obdobju obvezne šole.

Manjšine same si tega ne morejo pridobiti, zato je potrebno začeti s široko dinamično akcijo, da bi dosegli podporo političnih strank in družbenih sil. Na srečanju so se tudi izrekli, da bi dosegli za manjšine enoten vsedržiščni zaščitni zakon, ki naj bi presegel pomakljivosti raznih deželnih posegov. (šč)

WASHINGTON — Egiptovski predsednik Sadat bo jutri prispel v ZDA na pogovore s predsednikom Carterjem.

Slovenščina moti goriške nadzornike

sprejel goriški občinski svet. Gre za točko, kjer je dana možnost članom rajonskih skupščin, da uporabljajo na sejah svoj govorni jezik; za točko, ki omogoča, čeprav ni slovenščina izrecno omejena, slovenskim članom te skupščine, da uporabljajo slovenski jezik; za točko, ki jo je občinski svet v Gorici odobril v enakem besedilu že pred sedmimi leti (takrat jo je nadzorni odbor odobril). Slovenski svetovalci so se je do sledno držali, vsaj v nekaterih skupščinah. Tako so bili akti skupščin v Štandrežu in Pevni — Oslavju — štmavru dosledno dvojezični, ta dvojezičnost je bila razširila tudi na mestno Sveto-

gorsko četrt — Placuto. Baje (točnega besedila se ne poznamo) so se oprli dejstva, da bodo sedaj člani rajonskih skupščin neposredno voljeni in ker bodo skupščine delovale po državnem zakonu, posebej se, ko gre za uporabo slovenskega jezika.

Tako je bila ta točka izločena iz pravilnika. Istočasno so izločili tudi podobno točko v pravilniku tržaškega medobčinskega kulturnega konzorcija, kjer je bilo tudi rečeno, da se slovenski člani lahko poslužujejo svojega jezika.

V zadnjih letih beležimo na Goriškem nekaj skritih orlistovskorekture na krajevne uprave in tu-

di na posamezne države ali deželne urade. Ljudem na prefekturi očitno ne prija, da imajo tukajšnje slovenske in italijanske občine neposredne stike s podobnimi krajevnimi upravami v sosednji Jugoslaviji; ne prija jim, da poteka poslovanje slovenskih občin tudi v slovenščini; ne prija jim, da so ponekod slovenski javni napisi; ne prija jim, da je poštna uprava dala dvojezične napise na nekaterih podeželskih poštah uradih; je marsikaj jim ne prija. Svet pa napreduje in zastareli fašistični zakoni morajo na smetišče. Tudi zato, da bi se enkrat za vselej »postavila ustava italijanske republike«. (mw)

ZA GLOBALNO ZAŠČITO SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI

KPI vložila v obeh vejah parlamenta delno spremenjen zakonski osnutek

Novi osnutek so včeraj tržaška parlamentarica sen. Jelka Gerbec in posl. Antonino Cuffaro ter drugi krajevni komunistični voditelji orisali predstavnikom tiska

Predstavniki KPI med včerajšnjo tiskovno konferenco

Komunistična partija Italije je pred dnevi ponovno vložila v obeh vejah parlamenta delno spremenjen zakonski osnutek za globalno zaščito slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Osnutek, ki so ga vložili v senatu in katerega prva podpisnica je slovenska senatorka Jelka Gerbec, so podpisali tudi senatorji Baccich, Cossutta, Boldrin, Modica, Calamandrei, Perna ter nekateri drugi. Osnutek, o katerem bo razpravljala poslanska zbornica, pa so med drugimi podpisali Cuffaro, Natta, Di Giulio, Giovanni Berlinguer, Baracetti Migliorini in Virgili.

Delno spremenjen osnutek KPI so včeraj orisali med tiskovno konferenco glavna podpisnika zakonskega osnutka sen. Jelka Gerbec in posl. Antonino Cuffaro ter drugi krajevni komunistični voditelji. Osnutek, ki so ga vložili v senatu in katerega prva podpisnica je slovenska senatorka Jelka Gerbec, so podpisali tudi senatorji Baccich, Cossutta, Boldrin, Modica, Calamandrei, Perna ter nekateri drugi. Osnutek, o katerem bo razpravljala poslanska zbornica, pa so med drugimi podpisali Cuffaro, Natta, Di Giulio, Giovanni Berlinguer, Baracetti Migliorini in Virgili.

Delno spremenjen osnutek KPI so včeraj orisali med tiskovno konferenco glavna podpisnika zakonskega osnutka sen. Jelka Gerbec in posl. Antonino Cuffaro ter drugi krajevni komunistični voditelji. Osnutek, ki so ga vložili v senatu in katerega prva podpisnica je slovenska senatorka Jelka Gerbec, so podpisali tudi senatorji Baccich, Cossutta, Boldrin, Modica, Calamandrei, Perna ter nekateri drugi. Osnutek, o katerem bo razpravljala poslanska zbornica, pa so med drugimi podpisali Cuffaro, Natta, Di Giulio, Giovanni Berlinguer, Baracetti Migliorini in Virgili.

Delno spremenjen osnutek KPI so včeraj orisali med tiskovno konferenco glavna podpisnika zakonskega osnutka sen. Jelka Gerbec in posl. Antonino Cuffaro ter drugi krajevni komunistični voditelji. Osnutek, ki so ga vložili v senatu in katerega prva podpisnica je slovenska senatorka Jelka Gerbec, so podpisali tudi senatorji Baccich, Cossutta, Boldrin, Modica, Calamandrei, Perna ter nekateri drugi. Osnutek, o katerem bo razpravljala poslanska zbornica, pa so med drugimi podpisali Cuffaro, Natta, Di Giulio, Giovanni Berlinguer, Baracetti Migliorini in Virgili.

«ČISTO ZELENIJE»

Deželna uprava oziroma njen urad za varstvo okolja je razpisal akcijo pod geslom «Čisto zelenje», ki se bo začela z jutrišnjim dnem na vnaprej določenih področjih na Trzaskem, Goriskem, Videmskem, Pordenonskem in pri Čedadu. Na Trzaskem je to področje gozdne Bazzone v bližini Bazovce, za njegovo očiščenje pa bosta poskrbeli naravoslovno združenje Italia Nostra in alpinistično društvo CAI.

Pobuda deželne uprave je hvale vredna in jo bo vsak resnični ljubitelj narave pozdravil. Že vrsto let namreč ugotavljamo in bomo tudi v prihodnosti, da postaja Kras, v nič manjši meri kot mesto samo in njegova neposredna okolica, pravo smetišče in da skoraj ni več travnika, gozdiča ali gozdne poti. Glavne poti, ob katerih ne bi kupi vsakršnih zavrženih odpadkov naše potrošniške družbe pričali o naravnosti zločinca odnosa do narave. Zlasti nedeljski obiskovalci krasne planote se, z redkimi in častnimi izjemami, obnašajo brez najmanjšega čuta odgovornosti, ko puščajo za seboj ostanke svojih piknikov in jim se na misel ne pride, da bi se obnašali vsaj tako kot doma, če se jim že ne zdi, da bi se morali še z mnogo večjim etičnim odnosom že zato, ker so se zadrževali na tujem zemljišču.

Kdo ve, če komu od teh mestnih »kulturnoslovcev« sploh pade na um, da so negovane kraske zelenice in gaj sad slovenskega garanja ljudi, ki živijo na Krasu, da je za kamnitimi ogradi, ki razmejujejo zaseb-

Obvestilo izletnikom v Španijo in na Poljsko

Vse izletnike za Španijo prosimo, da poravnajo zadnji obrok v petek, 11., in v soboto, 12. aprila, in sicer med 9. in 13. uro na upravi Primorskega dnevnika.

Izletnike za Poljsko pa, naj poravnajo tretji obrok. Uredništvo

Senatorica Gerbec je pri tem ome-

NATEČAJ ZA NAGRADO ALBINA BUBNIČA

V počastitev spomina pokojnega časnika ALBINA BUBNIČA in za spodbudo k nadaljevanju njegovega dela, razpisuje Primorski dnevnik

NAGRADNI NATEČAJ

za spise in študije na temo narodnoosvobodilnega boja s posebnim ozirom na nacistična taborišča v drugi svetovni vojni.

Obdelava tem je svobodna; zajema lahko zapise po pripovedovanju neposrednih udeležencev dogodkov v letih 1941 - 1945, raziskave na podlagi ohranjenih dokumentov, aktualiziranje problematike narodnoosvobodilnega boja na raznih celih sveta in druge možne oblike.

Natečaj se lahko udeležijo dijaki in dijakinje slovenskih nižjih in višjih šol na Trzaskem in Goriskem in zamejski študentje katerekoli univerze oziroma fakultete.

Spisi ne smejo biti krajši od 5 tipkopijskih strani (po 30 vrst) oziroma od 15 tipkopijskih strani za univerzitetne študente. Poslati jih je treba v dvolistiku do 30. aprila 1980 na uredništvo Primorskega dnevnika v Trstu, Ul. Montecchi 6, in v Gorici, Ul. XXIV. magaja 1, opremljene z oznako »Natečaj za nagrado Albina Bubniča«, s podpisom in polnim naslovom.

Spise in študije bo ocenjevala komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki uredništva, Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu in literarni ustvarjalci.

Za najboljše spise in študije so predvidene naslednje nagrade iz »Skлада Albina Bubniča«:

Za študije univerzitetnih študentov:

1. nagrada 500.000 lir
2. nagrada 300.000 lir

Za spise dijakov:

1. nagrada 200.000 lir
2. nagrada 100.000 lir
3. nagrada 50.000 lir

Posebna nagrada 100.000 lir je predvidena za šolsko blagajno zavoda, s katerega bomo prejeli največ prispevkov.

ZE SPET UDAREC TIHOTAPCEM MAMIL

Policija in finančni stražniki zaplenili 3 kg čistega heroína

Tihotapca, 26-letnega Libijca Mohameda Tumija Masauda, so prijeli pri Grljanu. Vrednost zaplenjene droge presega dve milijardi lir

Tržaška policija in agenti finančne straže so predsončnim zadali nov udarec tihotapcem mamil, ki prek naše dežele tihotapijo mamil v severno Italijo in, bolj na splošno, v zahodno Evropo. Po krajšem zasledovanju so pri Grljanu prijeli libijskega državljan Mohameda Tumija Masauda ter mu zaplenili nekaj nad tri kilograme čistega heroína, ki velja na črnem trzišču približno dve milijardi lir. S petkovim zaplenom je narasla na nekaj več kot deset kilogramov količina mamil, ki so jo policijski agenti in finančni stražniki zaplenili v letošnjem letu. Te zaplenbe predstavljajo po eni strani znaten uspeh tržaških organov pregona, po drugi pa so tudi dokaz, da se skozi Trst steka vse večja reka drog.

Akcija, ki se je končala z aretacijo Libijca, se je začela pred nekaj dnevi, ko je nekdo prišel pri organu pregona, da bo nekdo skušal prehitati večjo količino heroína v avtu s švicarsko evidenčno tablico. Policijski agenti in finančni straža so s pomočjo carinikov in kolegov obmejne policije takoj poostri nadzorovali na vseh mednarodnih mejnih prehodih, dokler se v petek zvečer tihotapce ni pojavil v pripravljenem mrežo. Organi pregona so najprej ustavili in preiskali

li avto švicarske registracije, v katerem so potovali trije turški državljani (izkazalo pa se je, da so povsem nedolžni in da niso vpisani v tihotapljenje mamil), okoli 19. ure pa so prišli na sled Masaudu, 26-letnemu študentu iz Tripolisa, ki - vsaj tako kaže - ni naveden kurir droge, pač pa ima vplivnejše mesto v tihotapki mreži. Fanta niso prijeli takoj, pač pa so mu sledili vse do Grljanu, da bi ugotovili, ali ima zveze tudi v našem mestu. Masaud je v Opčin ubral pot mestu, nato pa jo je ubral po Miramarskem prevozu. Kazne, da je se nekoliko zmedel in potniški usode je pri barkovlanskem semaforju povprašal za smer ravno agente policijske izvidnice (avto je imel seveda civilno evidenčno tablico), ki mu je bila ves čas za petami.

Ko je bilo jasno, da libijski študent nima zvez v našem mestu, so ga organi pregona ustavili pri Grljanu. Že ob površni preiskavi avtomobila so ugotovili, da so pred njim sedeli fiata 128 s švicarsko evidenčno tablico GR 12898 nenavadno obloženi, z nadrobnejšim pregledom pa so v naslonjajih odkrili 11 plastičnih vrečk s 3 kg čisto čistega heroína turške proizvodnje.

Mamil, kot je nehoti priznal sam tihotapce, je bilo namenjeno v Milan. Zaenkrat ni znano, ali je fant imel že dogovorjen stesek s tamkajšnjimi razpečevalskimi tolpari, ali pa bi moral stike še navezati. Policija in finančni stražniki sedaj iščejo morebitne pajdase, morda pa bi bila preiskava lažja, če se ne bi nekoliko preneglili in bi Libijcu sledili do lombardijskega vele-mesta. (vt)

Zapriseženi stražniki oklicali 48-urno stavko

Pokrajinska enotna sindikalna zveza, ki združuje zaprisežene stražnike, je sporazumno s sindikalno fe-

Od danes v veljavi legalna ura

Danes ob dveh ponoči je stopila v veljavo legalna ura. Tiste, ki tega še niso storili, opozarjamo, da morajo premakniti kazalce na ura za eno uro naprej.

Združba Naš Kras

CECOVINJEVO DOJNO MERILO

Kot poroča agencija ANSA iz Bruslja, je poslanec v evropskem parlamentu, sicer pa tržaški župan Manlio Cecovini, naslovil na izvršno komisijo EGS poslansko vprašanje, v katerem izraža prepričanje, da nekatere točke statuta funkcionarjev evropske skupnosti kršijo evropsko konvencijo o človekovih pravicah iz leta 1950. Cecovini se sklicuje na člen, ki prepoveduje funkcionarjem, da bi objavili kakršnokoli vest v zvezi z delovanjem skupnosti brez predhodnega pooblastila zainteresirane oblasti. Na Cecovinijevo vprašanje je izvršna komisija EGS pojasnila, da je pooblastilo potrebno samo v primeru, da gre za interese skupnosti, in da torej omenjeni člen statuta ne krši konvencije o človekovih pravicah.

Ne glede na odgovor komisije pa se nam poraja vprašanje, od kdaj je dojetnik Cecovini tako občutljiv za pravice funkcionarjev od objavljanja vesti, ki zadevajo njihovo delo. Marsikdo se namreč v Trstu spomni, kako je prav občinska uprava, kateri Cecovini načeljuje, pred čim sprožila disciplinski postopek proti neki uslužbenki, ki si je upala o svojih izkušnjah na delu napisati kritični članek v reviji »Ponterosso-Rusi most«.

Odkod torej dvojna mera? Ali ne bi bilo bolj logično, da bi Cecovini najprej pometal pred lastnim pragom, preden bi se lotil bruseljskega? Morda pa neka razlaga obstaja: v evropskem parlamentu nastopa Cecovini kot »demokratski liberalec«, in torej tudi kot zagovornik človekovih pravic, v Trstu pa je predvsem »melonars in ima torej glede tega drugačno merilo. (tm)

VČERAJ NA OPČINAH

Štiriletno dekletce zadobilo hude poškodbe ko jo je povozil avto

Opence je včeraj podvečer močno presnila huda nesreča, ki je doletela komaj štiriletno dekletce Valentinio Sebastiani iz Ul. SS. Rosario 5 blizu tržaške kvarture. Ko je brzih nog stekla čez opensko Ulico Volpi, ki je zbil na cestišče peugeot 504 TS 160127, ki ga je upravljal Aldo Tedesco, 53 let, stanujoč v isti ulici.

Dekletce je zadobilo tako hude poškodbe, da so si morali zdravniki pridržati prognozo in sedaj leži v bolnišnici Burlo Garofalo. Prejela je močna udarca v nadlaktičnik in levo lično kost, domneva se, da ima zlomljeno desno roko, ranjena je po desni nogi in v ledja ter zadobila možganski pretres.

Prelisčil prodajalko in lastnico zlatarne

Neznani tat si je včeraj nekaj po enajsti uri privoščil zlatarno Dobner v Dantejevi ulici 7. Potem ko jo je bil v preteklih dneh že trikrat obiskal, se je tokrat odločil: prodajalko Nives Perhauz je prosil, naj mu pokaže nekaj ur znanke rolex. Nobena mu ni bila všeč in lastnico trgovine Antonio Cesareo vd. Spallanzani, ki je medtem zamenjala Perhauzovo, je pozval, naj mu pokaže plato za njem. Ko se je obrnila, je bliskovito segel po dveh zlatih možginskih zapestnih urah rolex skupne vrednosti 11 milijonov lir in zbežal ob cerkvi sv. Antona proti Trgu San Giovanni.

Medtem ko je Cesareova zaman tekla za njim, se je polastil predvčerajšnjim ukradenega motornega kolesa ciao in odbrzel, vendar sta ga dohitela David Marshall iz Londona, a stanujoč pri nas, in lastnik obutvene trgovine. Stivalverde Corrado Marion ter ga onesposobil. Marion je skupil udarec s pestjo v obraz, brž zatem pa je zlikovec potegnil iz žepa ter vperil vanju revolver (pravi ali igračo?). Po nepotrebnih govorcih naj bi tatu prisilila na pomoč neka žena. Može je vsekakor uspešno pobegniti. Med prerviranjem je izgubil eno od ukradenih ur, kovinast gumb in sončna očala iz plastike, na kraju pa je pustil tudi skuter. Po opisu, ki ga je dala lastnica zlatarne, domnevamo, preiskovalci, da ugetne neznanec biti povratnik Giuseppe Trepiedi. V njegovi posesti je torej še ena ura, katere vrednost se suče okrog 6 in pol milijona lir, kot nam je pojasnila prijazna Nives.

Pirat podrl moškega na prehodu za pešce

Na Nabrežju Grunula je neznan moški na zabrstem prehodu za pešce potrdil 53-letnega uradnika Claudia Pensa, ki je zadobil kostne poškodbe na desni nogi ter močan udarec in rane po glavi. Ozdravel bo predvidoma v 10 dneh. Leži na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice.

Brezvestna voznica spravila motociklista v bolnišnico

Zaradi hudega udara v desno nogo z verjetnimi kostnimi poškodbami leži na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice s prognozo 30 dni 18-letni Eligio Bravin, pomorski častnik, bivajoč v Pascolijevi ulici 4. Na vogalu med Garibaldijevim trgovin in Ul. Foscolo je trčila v njegovo hondo s peugeotom 52 letica Silvana Corradini iz Ul. Maiolica 1, ki ni spoštovala prednosti.

VČERAJ NA AVTOCESTI MED LATISANO IN VIDMOM

V grozni nesreči ubita trgovec Lanza in nečak

Njuno vozilo je čelno trčilo v avto, ki ga je na isti stezi v prepovedani smeri upravljal izseljenec - Ta leži hudo ranjen v videmski bolnišnici

Včeraj v prvih jutranjih urah je grozljiva prometna nesreča na avtocesti Trst - Videm - Benetke - u-trihila dve življenji: 42-letnega Alda Lanza iz zaselka ob prosekah železniški postaji št. 13 v žganiški občini in njegovega komaj 19-letnega nečaka Angela Antonia Ricciardija iz Milana. Smrt Lanza je pretresla vse prebivalstvo kraske planote in zaledju Proseka, saj je bil dobro znan kot lastnik velike trgovine s stalno razstavo silnega polistira, ki leži ob državni (trbiški) cesti 202 tik ob njenem odcepu za Prosek in Vejno.

Človeka obide močen občutek za vsako ugašeno življenje, tokrat pa je občutek toliko bolj močnej zaradi okoliščin, ki so botrovale tragičnemu dogodku in ki nam jih je nemogoče opredeliti s pravo besedo. Lanza in Ricciardi sta se s trgovčevim fordom taunusom tržaške registracije vozila po avtocestnem odseku Latisana - Videm iz naše smeri (vozilo je upravljal podjetnik, nečak pa je sedel ob njem), ko sta naenkrat, odrevenela: na-proti, torej v prepovedano smer, je pribrazil na eni in isti stezi žganič-alfa romeo GT kipe švicarske registracije in hip nato sta se avtomobila v strašnem čelnem trčenju raztrčala. Aldo in Angelo Antonio sta bila pri priči ubita. Voznik AR pa leži v videmski splošni bolnišnici z zlomljenima stegenicama in drugimi poškodbami ter v šoku. Pravi, da je bil obkval v 40 do 60 dneh. Toliko časa ga bodo tudi strogo stražili policisti, medtem pa bodo preiskovalci morali dognati, čemu je vozil protismer in v pahlji v smrt dve osebi.

Prometniki iz Červinjana so v krivcu nesreče spoznali 37-letnega Bruna Delli Zuanija, rojenega v

Sekcija KPI Prosek-Kontovel izreka tov. Normi in Majdi iskreno sožalje ob izgubi moža in očeta Justa Pertota.

Zveza partizanov Prosek-Kontovel izreka ob težki izgubi tov. Justa Pertota družini in sorodnikom iskreno sožalje.

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Adele Mihalič vd. Bak

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki sočustvujejo z nami. SVOJCI

Pesek, Trst, 6. aprila 1980

(Pogrebno podjetje Zimolo)

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

AVRELIJA LUKEŽIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na zadnji poti in na kakršenkoli način počastili njegov spomin.

Zalujoči: žena, sin in hči z družinama

Škedenj, 6. aprila 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

JUSTA PERTOTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin pokojnika.

SVOJCI

Kontovel, 6. aprila 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame in none

LEOPOLDE LEGIŠE por. RADETIČ

se iskreno zahvaljujemo župnikom iz Devina in Mavhinj, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Zalujoči svojeci

Medja vas, Sesljan, Štivan, 6. aprila 1980

ZAHVALA

Ob izgubi našega predregaga

MARKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in vsem, ki sočustvujejo z nami.

Družina Koejan - Canciani

Trst, 6. aprila 1980

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

NINETE BONI

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem, ki so na katerikoli način počastili spomin naše drage pokojnice.

Zalujoča sin Dante in snaha Nerina

Sesljan, 6. aprila 1980

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočutja ob izgubi našega dragega

MARIA COLSANIJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala župniku in pevskemu zboru Slovenec.

SVOJCI

Zabrezec, 6. aprila 1980

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3, tel. 60096.

7. 4. 1979

Ob prvi obletnici smrti nepozabne

VALERIJE MOKOLE por. KOŠUTA

se je z žalostjo spominjajo

SVOJCI

Križ, Prečnik, Gorica, 6. aprila 1980

7. 4. 1980

V PROSTORIH, KJER JE BILA POPREJ GOSTILNA «PRI MAKSU»

Tržaški partizanski pevski zbor končno prišel do lastnega sedeža

Za ureditev notranjosti in preselitev so poskrbeli s prostovoljnim delom

«Madonca, tudi to bitko smo do bili». Tako je privlelo prednostni zbor partizanskega pevstva zbor po dovršeni preselitvi ansambla z vsa tehnično in orkestrsko opremo iz gostiljanskega objekta Bazoviškega doma v nič manj gostoljubno, čeravno poslovno oddane prostore bivše gostilne «Pri Maksu», kjer bo od sedaj sedež TPPZ.

Četrty april bo tako ostal zapisan z mastnimi črkami v bogati letopisni zbirki tega zasluznega in borbenega kolektiva, saj je bila s pridobjitvijo lastnih prostorov za vaje, seje in sestanke ter redne pisarniške dolžnosti zares izbojevana nadse pomembna zmaga. Hkrati je novi «dom» skoraj poldruga stoterice pevcev, glasbenih izvajalcev, recitatorjev, tehnikov in pomožnega osebja zanje pošteno zaslužen plačilo za dosedajšnjo poštovanost, nesebičnost ter verno in sodelovalno na vajah in brezštevilnih koncertih. Sicer pa: bolj kot poplačilo, je bila ureditev dostojnega sedeža poravnava težkega dolga, ki so ga vsa ta leta imeli pristojni odločujoči dejavniki, pa Slovenci in vsi demokrati, do vseh članov ansambla, predložitve utemeljenega v dušni dvoranici prosvetnega poslanja.

Ko se jih je naenkrat zbralo v njej toliko, je postala zatolila, tonasti pritisk nebroj glasov in glasbil pa je porazno učinkoval na slušne organe. Temu se je pridruževalo še redčenje zraka, kar je marsikoga, zlasti priljubljenega in telesno slabotnejšega, prizadelo v zdravju. Petkova vaja je bila že v novem prostoru, odvila se je z razumljivim na novo rojenim poletom, pa čeprav tega ni pevecem nikoli poprej manjkalo.

Težko je opisati zadoščenje ter utrujenost premostitve, potem ko so vsa dela — od zidarskih, barvarskih ter elektrifikacijskih do mizarskih in inštalaterskih — opravili prostovoljno sami člani zbora. Stolov za sedaj ni še dovolj, bodo pa prišli. Zeti je, da bi se v blaginjski TPPZ steklo tudi kaj več finančnih sredstev, predvsem iz javnih skladov. Ni namreč dovolj z zadovoljstvom ugotavljati, da imamo ansambel, kakršnemu na zahodnoevropskih tleh ni enakega ter se z njim po nasadi: treba mu je zajamčiti varen obstoj in nadaljnji razmah! (dž)

Poziv nabrežinske občine lastnikom plovil

Občinska uprava Devina Nabrežina poziva lastnike plovil, ki so zadržani na bankinah pristančkov v Sestlani, Devini in Ribiškem naselju, naj poravnajo dolžne pristojbine in uradu ekonomata tukajšnje občine.

Lastniki reliktoval plovil, ki zasedajo javna tla so vabljani, da te odločijo do 30. aprila.

Čestitke

Danes praznuje 22. rojstni dan IGOR KOSUTA iz Barkovej. Obilo sreče in zdravja mu želijo mama, očka, nona, teta, stric ter sestrični Ksenija in Katja.

Danes praznuje 33. obletnico poroke MARIJA in FLAVIO SKERJEL iz Zavelj. Iskreno jima čestitajo brat Pino in sinova Stanko z ženo Maro ter Bruno z ženo Marino.

Danes praznuje svoj rojstni dan BORIS ZAFRAN. Iskreno mu čestita PD Slavec.

Danes praznuje svoj 22. rojstni dan IGOR KOSUTA. Obilo sreče in zdravja mu želijo mama, očka, nona, teta, stric ter sestrični Ksenija in Katja.

Danes praznuje 33. obletnico poroke MARIJA in FLAVIO SKERJEL iz Zavelj. Iskreno jima čestitajo brat Pino in sinova Stanko z ženo Maro ter Bruno z ženo Marino.

Danes praznuje svoj rojstni dan IGOR KOSUTA. Obilo sreče in zdravja mu želijo mama, očka, nona, teta, stric ter sestrični Ksenija in Katja.

Danes praznuje 33. obletnico poroke MARIJA in FLAVIO SKERJEL iz Zavelj. Iskreno jima čestitajo brat Pino in sinova Stanko z ženo Maro ter Bruno z ženo Marino.

Danes praznuje svoj rojstni dan IGOR KOSUTA. Obilo sreče in zdravja mu želijo mama, očka, nona, teta, stric ter sestrični Ksenija in Katja.

PREJŠNJI TEDEEN SO PREDSTAVILI NAČRT

V Repnu bodo postavili spomenik žrtvam fašizma

Ob prisotnosti številnih krajanov iz repnjske občine je prejšnji petek v Domu Albina Bubiča v Repnu, župan dr. Pavel Colja predstavil načrt za postavitev spomenika žrtvam fašizma. Arhitekt Dario Jagodic pa je dal tehnično obrazložitev. Za uresničitev tega obelazja na Colu bodo poskrbeli vsi krajevni politično-družbeni dejavniki, osnovo pa bo predstavljala velika naravna skala, na katero bodo pritrili marmornato ploščo z dvojezičnim napisom. V neposredni bližini pa bodo uredili nekaj metrov zida iz kraskega kamna in pustili obstoječe drevje, tako da bodo dejansko ovrednotili že obstoječe naravno okolje. Ta spomenik bo imel širši pomen, saj ga bodo postavili v spomin vseh žrtv fašizma v zamejstvu, prav letos, ko poteka petdesetletnica ustrelitve bazoških junakov in petindesetletnica osvoboditve. Ustanovili so koordinacijski odbor, ki bo vodil dela in ga sestavljajo trije člani repnjskega občinskega sveta ter po en predstavnik ANPI - VZPI, PD Kras-

V četrtek, 10. aprila, bo praznovala svoj 80. rojstni dan naša draga

ZALKA LOZAR

Še na mnoga zdrava leta ji kličejo vsi, ki jo imajo radi.

RUDI JANČAR 60. LETNIK

V okraju pri Sv. Jakobu, je naš jubilar Rudi Jančar zelo znana osebnost. A ni se čuditi; saj se je tam rodil, obiskoval šolo (Ciril Metodovo, do ukinitve), se družil s tamkajšnje napredno slovensko mladino, se tam vključil v narodnoosvobodilno gibanje. In prav tam pri Sv. Jakobu si je po vojni ustvaril svoj dom, kjer sedaj živi in uživa zaslužen pokoj.

Rudi se je rodil v Trstu 9.4.1920 v preprosti, zavedni delavski družini. Svojo mladost je preživel v času hudega protislovenskega pritiska. Toda kolje, kjer je rasel, je bilo polno narodne zavesti, kajti ta okraj je bil gostno naseljen s slovenskim življenjem. Po končani osnovni šoli je Rudi šel delat za peka, delo, ki je tedaj zahtevalo mnogo napora in časa, tako da mu je tega ostalo bolj malo za druge dejavnosti. Vendar se je družil z napredno šentjakobsko mladino, katere se je — kot njeni starejši vzorniki, zbirala predvsem ob našem petju, ki pa je gojila tudi politične stike z naraščajočim protifašističnim odporom. Duša te šentjakobske mladinske skupine je bila znana študentka Zora Perčič, ki je povezovala te mladince z drugimi, izven tega okraja. In ko je napočil usodni trenutek, začetek osvobodilne borbe, je mnogo teh mladencev vstopilo v odporiško gibanje in se borilo za pravice svojega ljudstva.

Rudi je že jeseni leta 1941 dobil stike z bratoma Kovačič, ki sta prva pričela z organiziranjem osvobodilnega gibanja v Trstu. Posebno v času procesa proti Tomaziču in tovarnišem je prišlo do izraza to delovanje s trosenjem propagandnih listkov, pisanjem gesel OF po zidovih in podobno. Teh akcij se je udeležil tudi Rudi; zbiral je denar in razno blago za partizane, ki so se tedaj že prijavljali na Primorskem. V začetku leta 1942 sta prišla v Trst Marušić Darko - Blaž in Čotar Albin - Karlo. In Rudi je takoj prišel z njima v stik, ter deloval pod njunim vodstvom, dokler mu niso oblasti prišle na sled. In da bi se izognil aretaciji, je zapustil Trst, ter novembra 1942 odšel v partizane. Zatekel se je na Vipavsko in bil sprejet v bataljon «Simon Gregorčič», kjer je ostal do spomladi leta 1943, nato v vrstah «Gradnikov» in po-

zneje «Vojkove» brigade do konca leta 1944.

Na pohodu v notranjost Slovenije si je nekeje v bližini Cerkevne, v spopadu z Nemci, hudo poškodoval hrbtenico, tako da ni mogel več hoditi. Skupaj z nekaterimi buje ranjenimi so ga odnesli do zasilnega partizanskega letališča Babino polje, južno od Starega trga na Notranjskem, in od tu z letalom prepeljali v Bari in nato v Gravino, kjer so mu ugotovili zlom hrbtenice.

Ko je po nekaj mesecih ozdravel, je odšel v Dalmacijo, ki je bila tedaj skoro vsa osvobodjena, ter se v Splitu javil za vstop v operativno enoto. Z ladjo se je odpeljal proti severu — proti domačim krajem, in se srečno izkrcal na vzhodni istriški obali, od tam pa s kamioni preko Istre do Milja in v Trst. Ostal pa je še nekaj časa v vojski, in ko je končno zapustil «vojaški stan», se je doma, pri Svetem Jakobu, spet vključil v kulturno življenje društva «Ivan Cankar» in tudi druge, ter še vedno po svojih močeh deluje v prid naše narodne skupnosti. Je nosilec Spomenice 1941 in še drugih odlikovanj.

Ob tem lepem življenjskem prazniku želimo Rudiju prijatelji in znanci še mnogo srečnih in vese- lih let.

Včeraj je praznovala 65. rojstni dan

ALOJZIJA ŽUPANČIČ vd. MIJOT

Iskreno ji čestitajo brat An- gel, svačinja Marija ter vsi v družini!

Ob 50-letnici rojstva

MAKSA KRALJA

mu čestitajo in želijo vse najboljše Magda, Liljana, Nataša in Jan.

Uspešen tečaj za fotoamaterje

veze se že daj časa s predčasnijem V prostorih Slovenske prosvetne z uspehom odvijata tečaja za fotoamaterje in kinoamaterje. Tečaja, zlasti prvega, ki je razdeljen v dva dela (eden je namenjen začetnikom, drugi pa je izpopolnjevalnega značaja) obiskuje veliko ljudi, kar priča o velikem zanimanju za tovrstno kulturno dejavnost zlasti med mladimi. Na sliki: fotoamaterji med izpopolnjevalnim tečajem, ki ga vodi znani fotograf-umetnik Jože Kološa.

Včeraj - danes

ka Rosanna Marchesan, delavec Roberto Danielut in delavca Paola Zibana, bolničar Elvino Perini in bolničarka Laura Stopper, železniški paznik Salvatore Falzone in gospodinja Rosa Romano, mehanik Giorgio Barnaba in uradnica Luisa Milin, trgovce Adriano Silvestri in natakarka Johanna Frieda Holzer, uradnik Roberto Duglietti in uradnica Emanuela Riccardi, bolničar Ermanno Stossi in bolničarka Adriana Tondl, uradnik Jadran Sokol in uradnica Claudia Scigneri, uradnik Andra Wehrenfennig in učiteljica Rosanna Tul, uradnik

strojni izvedenec Fulvio Serafini in uradnica Rossana Baldassi, uradnik Sergio Becciani in uradnica Maria Frandoli, bolničar Roberto Bortoluzzi in bolničarka Ester Godini, železniški paznik Salvatore Falzone in gospodinja Rosa Romano, mehanik Giorgio Barnaba in uradnica Luisa Milin, trgovce Adriano Silvestri in natakarka Johanna Frieda Holzer, uradnik Roberto Duglietti in uradnica Emanuela Riccardi, bolničar Ermanno Stossi in bolničarka Adriana Tondl, uradnik Jadran Sokol in uradnica Claudia Scigneri, uradnik Andra Wehrenfennig in učiteljica Rosanna Tul, uradnik

ka Rosanna Marchesan, delavec Roberto Danielut in delavca Paola Zibana, bolničar Elvino Perini in bolničarka Laura Stopper, železniški paznik Salvatore Falzone in gospodinja Rosa Romano, mehanik Giorgio Barnaba in uradnica Luisa Milin, trgovce Adriano Silvestri in natakarka Johanna Frieda Holzer, uradnik Roberto Duglietti in uradnica Emanuela Riccardi, bolničar Ermanno Stossi in bolničarka Adriana Tondl, uradnik Jadran Sokol in uradnica Claudia Scigneri, uradnik Andra Wehrenfennig in učiteljica Rosanna Tul, uradnik

Gledališča

ROSSETTI
Danes ob 16. uri (koniec ob 19. uri) red «druga nedelja» bo gledališče iz Rima predstavilo Goldonijev delo «Pahljaza». Režija Luigi Squarzina. V abonmaju odrezek št.9.

AVDITORIO
Pregled predstav 1980.
Od 10. aprila bo gledališki ansambel «Cooperativa Teatro Mobile» uprizorjalo Pirandellovo delo «Non si sa come» v režiji Giulia Bosettija. To bo zadnja predstava predprijave. Rezervacije pri osrednji blaginji.

VERDI
V torek ob 20. uri bo peti uprizoritev opere «Otello» z istimi pevci in interpreti, ki so sodelovali na premieri. Red «Abbona C/B».
Po velikonočnih praznikih bodo uprizorili opero «Knez Igor» Aleksandra Borodina. Režiral bo Mladen Sablić, ki je kot koreograf Dimitrije Parčić član beogradske opere. Predstavitve dela bo v torek, 8. aprila, ob 18.30 v CCA.

VERDI
Kljub dvodnevni odložitvi premiere Borodinovega «Kneza Igorja» bo predstavitev opere ob že napovedanem času, namreč v sredo, 9. aprila, ob 18.30. O operi bo govoril kritik Rubens Tedeschi, urednik glasbene rubrike glasila KPI «L'Unità».

Kino

Aldebaran 17.00, 18.40, 20.20, 22.00 «Bambule». Režija Marco Modugno. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale 15.00-22.00 «Il massacro di Guyana». Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Ariston 17.00-22.00 «L'uomo venuto dall'impossibile». Malcolm MacDowell, David Warner.

Eden 16.30-22.00 «La città delle donne». Režija F. Fellini, igra M. Mastroianni. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Excelsior 16.30 «Kramer contro Kramer». D. Hoffman, M. Streep.

Grattacielo 16.00 «La spada nella roccia». Disneyeva barvna risanka.

Fenice 15.30 «Star trek». Barvni film. Mignone 16.00-22.00 «Che coppia que due». Tony Curtis, Roger Moore.

Filodrammatico 15.30-22.00 «Super Hard Core». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Cristallo 16.00 «10». Julie Andrews, D. Moore, B. O. Derek. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Moderno 16.00 «Piedone d'Egitto». Bud Spencer. Barvni film.

Aurora 16.00 «Caré Express». Nino Manfredi. Barvni film.

Capitol 16.00 «Arrivano i gatti». Igrajo i gatti del vicolo maritimo. Barvni film.

Vittorio Veneto 15.00 «La liceale aduce i professori». Gloria Guida, Lino Banfi. Barvni film. Jutri ob 15.00 «Il mistero della signora scomparsa». E. Gould in A. Lansburg. Barvni film.

Volta (Bilje) 15.00 «007 operazione Moonraker». Barvni film. Jutri ob 15.00 «La carica dei 101» Walt Disneyeva barvna risanka.

Koncerti

V torek, 8. aprila, ob 20. uri bo v baziliski sv. Silvestra glasbeno srečanje, na katerem bosta nastopila violinist Crotinir Šiškovič in pianist Cornelius Frowein. Izvajala bosta dela L. V. Beethovna, J. Brahmsa in S. Prokofjeva.

Razna obvestila

Uprava občine Dolina vabi vinarje in vinograde, ki bi radi razstavljali na 24. razstavi domačih vin v Dolini 4. 5. in 6. maja tega leta, naj prinesejo svoje vzorce na županstvo, soba 41 - v uradnih urah do vključno 14. aprila tega leta.

Sindikati slovenske šole, tajništvo Trst, obvešča člane, da bo zaradi velikonočnih praznikov sedež SSS zaprt v torek, 8. aprila.

Dolinska sekcija SSK vabi člane, somišljenike in prijatelje na pomladansko srečanje jutri, 7. t.m., «na Brdih».

SPDT
prireja v petek, 11. t.m., v okviru svoje predavateljske sezone, predavanje dr. Majde Mazovec na temo:

POTOVANJE PO AMAONIJI
Predavanje, ki bo opremljeno z barmnimi diapozitivi, bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2) s pričetkom ob 20.30. Vabljeni!

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 21 do 8. ure, 732627; predpraznična ob 14. do 21. ure in praznična ob 8. do 20. ure tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228.124; Bazovica: tel. 226.165; Opčine: tel. 211.001; Proseki: tel. 225.141; Božje polje, Zgonik: tel. 225.596; Nabrežina: tel. 200.121; Sestlani: tel. 209.197; Zavlje: tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

LOTERIJA
BARI 28 22 29 30 35
CAGLIARI 27 72 20 77 26
FIRENCE 47 42 79 89 55
GENOVA 5 40 22 3 48
MILAN 75 16 14 88 81
NAPOLI 4 38 6 65 77
PALERMO 43 72 86 5 49
RIM 84 85 49 24 90
TURIN 86 41 54 59 22
BENETKE 77 37 61 79 40

ENALOTTO
1 X 121 X 2 X 2
KVOTE: 12 — 30.648.000 lir; 11 — 310.900 lir; 10 — 39.100 lir.

KOMISIJA ZA DORAČAJUČO MLADINO PRI SKGZ

prireja **LETOVANJE** za otroke od 7. do dopolne- nega 11. leta:

v Zg. Gorjah od 28. 7. do 11. 8. 1980, na Vranskem od 24. 7. do 7. 3. 1980 od 12. leta dalje in v Savudriji od 23. 7. do 6. 8. 1980.

Informacije in vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. sv. Franciška 20/III., v uradnih urah, tel. 744-249.

SPDT

prireja v okviru športne šole v nedeljo, 13. aprila

1. **SPOMLADANSKI IZLET** na Volnik za osnovnošolce. Zbirališče je ob 9. uri na Oberdankovem trgu. Povratek iste- ga dne ob 18.30.

Obenem SPDT organizira tudi izlet za otroke, ki obisku- jejo otroški vrtec, na Mali Vol- nik. Zbirališče je ob 10. uri na trgu v Repnu. Povratek bo v živčevo dolino, kjer so na programu igre za otroke.

Razpis natečaja za portret Josipa Ribičiča

Odbor za poimenovanje šentjakobske osnovne šole v Trstu razpisuje nagradni natečaj za portret mladinskega pisatelja in pedagoga Josipa Ribičiča.

1. Portret je lahko izdelan v katerikoli slikarski tehniki in velikosti;
2. Ustrezno študijsko gradivo (fotografije, literatura) je na razpolago udeležencem natečaja v Narodni in študijski knjižnici v Trstu, Ul. sv. Franciška 20;
3. Udeleženci natečaja morajo izročiti svoja dela najkasneje do 6. maja 1980 v Narodni in študijski knjižnici v Trstu;
4. Vsak udeleženec natečaja mora označiti svoje delo s šifro, ki jo istočasno navede z osebnimi podatki v zaprtem pismu, priloženem delu;
5. Predvideni sta dve nagradi, prva v višini 200.000 lir, druga v višini 100.000 lir;
6. Posebni ocenjevalni komisiji bo načeloval umetnostni kritik prof. Milko Renar.

Odbor za poimenovanje šentja- kobske osnovne šole v Trstu po Josipu Ribičiču

RAVNATELJEM, UČITELJSKIM IN PROFESORSKIM ZBOROM, PODROČNIM IN ZAVODSKIM SVETOM

Na osnovi splošne šolske naredbe iz leta 1774 je bila leta 1780 ustanovljena v štednju pri Trstu prva od današnjih sloven- skih osnovnih šol v Italiji. Čeprav je imela šola po tedanjih predpisih nemški učni jezik, se je kmalu, po sili razmer, spre- menila v šolo s slovenskim učnim jezikom, kot se je to zgodilo v naslednjih desetletjih s številnimi drugimi šolami na Goriškem in Tržaškem. Ker lahko na ta način štejemo navedeni dogodek za ustanovitev najstarejše od naših osnovnih šol, smo prepričani, da je prav, da primerno proslavimo ta visok jubilej slovenskega šolstva v mejah italijanske republike.

Pripravljeni odbor, ki ga sestavljajo Sindikat slovenske šole, Slovenska prosvetna zveza, osnovna šola I an Grbec v štednju, Prosvetno društvo Ivan Grbec, Ukmarjev dom in Odssek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici, je sklenil, da ob tej priliki razpiše likovni in literarni natečaj za predšolsko in šolsko mladino.

Likovni natečaj je razdeljen takole:

1. Za otroški vrtec o temi: «V vrtec je lepo».
2. Za osnovno šolo o temi: «V šoli je lepo».
3. Za nižjo srednjo šolo o temi: «Prizor iz šolskega življenja».
4. Za višjo srednjo šolo o temi: «Plakat za proslavo dvesto- letnice slovenskih šol v Italiji» (formatu 50 cm x 70 cm).

Pripravljeni odbor si pridržuje pravico, da iz različnih izdel- kov povzame posamezne elemente za sestavo uradnega plakata za proslavo.

Literarni natečaj je razdeljen takole:

1. Za nižjo srednjo šolo spis o temi: «Moji dedje, moji star- ši in jaz v šoli».
2. Za višjo srednjo šolo spis o temi: «Vloga in pomen sloven- ske šole za obstoj in razvoj naše skupnosti v zamejstvu».

Najboljši izdelki vsake skupine bodo nagradjeni. Rok za izdelavo prispevkov je 20. april 1980. Naš predstavnik bo izdelke dvignil med 21. in 24. aprilom 1980.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRZAŠKA KREDITNA BANKA

S. P. A.

Vplačana glavica in rezerve 1.078.604.352

Vpisana v Register podjetij pri sodišču v Trstu pod št. 4023

Gospodje delničarji so vabljani na redni občni zbor, ki se bo vršil v prvem zasedanju dne 19. aprila 1980 ob 9. uri ali v morebitnem drugem zasedanju dne 20. aprila 1980 ob isti uri v prostorih Slovenske prosvetne zveze v Trstu, Ul. sv. Fran- čiška 20, s sledečim dnevnim redom:

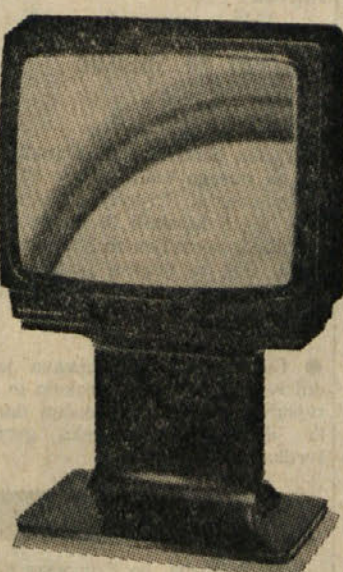
1. Poročilo Upravnega sveta;
2. prečitane poročila Nadzornega odbora;
3. predložitev družbene bilance poslovnega leta 1979 in zadevni sklepi;
4. razno.

Opozarjamo gospode delničarje, da na podlagi člena 4. za- kona št. 1745 z dne 29.12.1962, bodo imeli pravico glasovanja samo v primeru, da položijo svoje delnice pri zavodu vsaj pet dni pred zasedanjem občnega zbora.

Trst, 5. marca 1980

UPRAVNI SVET

TRST — Ulica Fabio Filzi 10 — Tel. 61446 - 68881

OPČINE - ULICA NAZIONALE 47 - TEL. 211711

Nemški barvni TV
BRESCIANI BRUNO

NORDMENDE

Elektrogospodinski stroji

Radio - TV - Servis in popravila

S SKLEPOM POKRAJINSKEGA NADZORNEGA ODBORA

Ni predvidena uporaba slovenščine v rajonskih skupščinah v Gorici

Nadzorni odbor je odobril pravilnik o delovanju rajonskih skupščin, odstranili so točko, v kateri je dana možnost članom teh skupščin, da se poslužujejo uporabnega jezika. Upoštevali so priziv misovcev in podobno stališče prefekture, ki meni, da je stvar v pristojnosti države - Interpelacija socialističnega svetovalca

Zamejski Slovenci smo tuji na lastni zemlji, na kateri mirno živimo več kot tisoč let skupno s sodeželanji italijanskimi in furjanskimi narodnostmi, seveda po mnenju prenapetih fašističnih uvozecev, po mnenju državnih birokratov in tistih, ki njihova stališča pasivno sprejemajo. Slabšega veličinočnega pira ha nam niso mogli darovati. Izvedeli smo, da je v četrti pokrajinski nadzorni odbor v trenutku, ko je odobril pravilnik za rajonske svete v gorški občini, izključil iz pravilnika točko, v katerem je rečeno, da se člani rajonskih svetov lahko poslužujejo pri svojem delu svojega »uporabnega jezika«. Ta izraz je veljal že polnih sedem let, bil je vnešen že v prejšnji pravilnik, ki ga je prav tako takrat odobril gorški občinski svet in potrdil takrat pokrajinski nadzorni odbor. Sedaj istih besed niso hoteli v tem odboru potrditi in sicer ker so vzporedno s pravilnikom morali preučiti tudi priziv, ki so jim ga poslali misovski občinski svetovci, potem ko je v občinskem svetu spodeltel njihov poskus, da bi preprečili glasovanje o tej točki pravilnika.

Izvedeli smo, da se je v stvar vmešala tudi gorška prefektura (ta kaže v zadnjem času zelo veliko vmešavo na tem področju, saj je lani poslala pisma trem slovenskim občinam, naj poslušajo samo v italijanski, prav tako lani prepovedala tudi dvojezični žig na volilnicah v doberdolski občini), ki je pokrajinskemu nadzornemu odboru posredovala stališče notranje ministrstva, da je stvar morebitne dvojezičnosti v pristojnosti države in ne občine ob meji.

Poročali smo, da sta proti že omenjenemu misovskemu prizivu zavzeli stališči v prid odločitvi točke, kjer je dana članom rajonskih svetov možnost uporabe svojega jezika, pokrajinski tajništvo Socialistične stranke Italije in Slovenske skupnosti. Obe stranki sta zagovarjali pravico članov rajonskih skupščin, da uporabljajo v rajonskih svetih svoj jezik, kot je to bilo dosedaj in da so lahko tudi zapisniki in vse drugo poslovanje v dveh jezikih.

Pokrajinski nadzorni odbor pa se je očitno, kot podobni organi v drugih primerih, tega držal obstojno, ki zastarelih zakonov in mnenja prefekture in notranjega ministrstva.

O stvari nas je včeraj obvestil socialistični občinski svetovalec Marko Waltritsch, ki se je na gorškem županstvu pozanimal, kaj so sklenili v pokrajinskem nadzornem odboru. V zvezi s tem vprašanjem je Waltritsch včeraj naslovil gorškemu županu De Simoneju pismo, v katerem zahteva, naj župan na dnevni red občinskega sveta, še pred razpustom tega, predloži resolucijo, s katero se potrjuje prejšnji sklep občinskega sveta, kjer je dana možnost članom rajonskih skupščin, da prosto uporabljajo svoj jezik.

Hudi pa so tudi v Ronkah in v občinskih uradah na Tržičem, ker je nadzorni odbor na isti seji razveljavil tudi točko uravilnika medobčinskega kulturnega konzorcija, v katerem je dana možnost

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ obvešča, da se je pričelo vpisovanje otrok v polne kolonije Savudrija (od 23. 7. do 6. 8.), Gorje (od 23. 7. do 11. 8.), Vrnsko (od 24. 7. do 7. 8.). Vpisovanje se konča 15. aprila. Vpisovanje v prsotarih SKGZ, Ul. Malta 2, ob delavskih med 9. in 12. uro.

PREJUTRIŠNIM POMLADNIM IZLETOM

Zakaj ne bi spremenili zgrešenega odnosa do narave?

Jutri prvi dan vsedravnih pobud »Vsi skupaj za bolj čisto okolje«

Bo pobuda »Vsi skupaj za bolj čisto okolje«, ki jo je sprožil ministvo za kmetijstvo in gozdarstvo, sodelovanju z delavci in krajevnimi upravami, naletela na odziv pri občanih? Po nekaterih znakih so deč bo pobuda, kakor se sploh s tovrstnimi pobudami, ki prihajajo z vrha, rado zgodi, ostala bolj na papirju. Obstaja namreč nevarnost, da bo po jutrišnjem pomladanskem izletu v naravo ostalo po gozdovih, travnikih, ob poteh in potokih še več smeti.

Kakor smo že poročali, se je poudarila »Vsi skupaj za bolj čisto okolje« pridružila tudi občinska uprava v Gorici, ki je brezplačno dala na razpolago večjo količino plastičnih vrečk za smeti, ki pa je ostala, kakor smo se včeraj dopolnje lahko prepričali v občinskem skladišču, skoraj povsem nedotaknjena. Včeraj so se za dvig predstavili le nekateri posamezniki, v četrti in peti nam delali v nikogar. Tako so nam dejali v skladišču. To sicer še ni tako hudo, kajti najbrž bi bilo zgrešeno pričakovati, da bodo ljudje v vrstah čakali pred občinskim skladiščem za nekaj plastičnih vrečk, ki jih je navsezadnje mo-

članom delovnih komisij v tem konvenciji, da uporabljajo slovenščino. To najbrž, čeprav ne poznamo še teksta, z enako utemeljitvijo kot v primeru gorške občine.

Spet se nam je zgodila krivica. Zaradi tega smo še bolj kot kdajkoli uverjeni, da nam je potreben zaščitni zakon, kjer bo jasno povedano, da imamo pravico na svoji zemlji uporabljati svoj jezik.

O zaposlovanju telesno in duševno prizadetih občanov

Pri pokrajinskem uradu za delo je bil te dni sestanek, za katerega je bila poklicana pokrajinska sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL in na katerem so razpravljali o raz-

ličnih pobudah vključevanja fizično in duševno prizadetih občanov v delovna razmerja. Kljub pomankljivi državi in deželni zakonodaji s tega področja, tako so ugotovili na sestanku, ki ga je vodil ravnatelj pokrajinskega urada za delo, odvetnik Furlani, so nekatera zasedba in javna podjetja poskrbela za zaposlitev omejenega števila prizadetih oseb. Vsekakor bo treba na tem področju napraviti še marsikaj, da bi bilo vprašanje zadovoljivo rešeno. Tako namerava pokrajinski urad za delo v prihodnjem obdobju sklicati vrsto sestankov s predstavniki združenja industrije, obrtniki, trgovci in tudi sindikati, da bi ugotovili dejanske možnosti in pripravili predstavniki posameznih vej gospodarstva za reševanje tega družbenega vprašanja. Vrsto sestankov bo pokrajinski urad pripravil tudi s predstavniki pokrajinske in občinskih uprav.

PRVI SPOMLADANSKI PRAZNIK

Dva velikonočna praznična dneva vabita ljudi na izlet v naravo

Marsikje so ohranili navado praznično pogrnjene mize s starimi dobrotami - Gostilne na podeželju so že polne naročil - Najbolj srečni so praznike izkoristili za neka'dnevni izlet v doline kraje

Manji, posebno taki, ki imajo kakega družinskega člana med dijaki ali profesorji in učitelji, so izkoristili teh nekaj počitniških velikonočnih dni in odšli na neka'dnevni izlet k morju, v hribe, na smučanje ali še najraje na kakšnega kakega zanimivega mesta. Pridružili so se morju italijanskim in tujim turistom, ki so v teh dneh docela preplavili Italijo, tako da ni v Rimu ali Firencih (tu je te dni odprti več zanimivih razstav iz dobe Medicejev) v teh dneh moč dobiti v hotelu proste postelje.

Največ ljudi pa je seveda ostalo doma, kajti trzinje in uradi ter tovarne so v teh dneh delovale normalno in tudi ker je za take večdnevne izlete treba imeti večje denarja. Komaj smo se rešili stroškov

za ogrevanje pa že imamo pred seboj strošek za pomladanski obkolo. Tako bo veliko ljudi ostalo doma danes tudi na kosilu, seveda bo trpečje boljše in razpoložljive kot na vadi. Ljudje se bodo danes zjutraj zbrali okrog pogrnjene mize s pirinčico, gubanco in še marsikatero dobroto. Tako kot v starih časih, čeprav je še mimo čar tako postrnjen mize. Opoldne pa bo na marsikateri mizi nekaj posebnega, kar bodo pripravile skrbne gospodinjice. Gostilne imajo rezervirana skoro vsa razložljiva mesta, le tu pa tam je še kakšna mizica orosta. Precej ljudi bo šlo namreč danes na velikonočno kosilo in tudi gostilničarji so nam pripravili precej neobičajnih dobrot.

Jutri, na velikonočni ponedeljek, bodo trgovine zaprte, ne bo časopisov, ljudje pa bodo šli na podeželje na prvi pomladanski izlet. Kam? V Dobrdo, na Krminsko goro, v Benedito. Sicer je vsaka točka na podeželju primerna, da se zbere velika družba in vsaka podeželska gostilna, v kateri lahko dobijo korezore dobrega vina, krožnik pršuta in salame, pitico ali kako drugo sladkarijo, je vredna našega obiska.

V Tolminu novo vodstvo OK ZSMS

Prejšnji teden je bila v Tolminu redna volilno-programska konferenca okrajnega komiteja Zveze socialistične mladine Slovenije. Predsedniško poročilo je podal dosednji predsednik OK ZSMS Tolmin Drago Podobnik. Dotaknil se je najrazličnejših vprašanj udeleževanja mladit na Tolminskem, posebej pa obsejnega mladinskega sodelovanja. Glede na specifičen položaj tolminske občine, je del predsednik je naša naloga krepiti in razvijati sodelovanje z mladimi slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in še zlasti z mladimi v Benediti, Reziji, Kanalski in Terški dolini.

Na tem povračilu x bil storjen oigromen naredek, upati je le, da se bo to delo nadaljevalo in razvijalo v taki smeri, kot smo si je začrtali, je še dejal predsednik Drago Podobnik.

Predsedništvu poročilo je še sledila razprava, v katero so vsesegli delegati in tudi gosti. V imenu mladinskega odbora SKGZ je spregovoril Igor Komel, ki je ugodno ocenil opravljeno delo na področju mladinskega sodelovanja, ki se je posebno v zadnjih letih zelo razvilo. Konferenca se je zaključila z izvolitvijo novega vodstva občinskega komiteja Zveze socialistične mladine Slovenije. Za predsednika je bil izvoljen Marjan Mlakar, za sekretarja Vlado Brešan, ostali člani predsedstva pa so: Marko Čopi, Mojca Kručil, Gabrijela Hvala, Igor Istenič, Igor Leban, Ljubo Leban, Zvonko Marksl, Darko Mulec, Mojca Pagen, Rudi Painter in Drago Podobnik.

Kar se kulturnih pobud tiče, bodo občinski svetovci razpravljali tudi o bodoči glasbeni sezoni, ozioroma o stroških zanjo, ter o obratnih za doseganje kulturne pobude občine. V poštev pride tudi kulturna izmenjava s Slovenijo. Na dnevnom redu je tudi stališče občine do predloga o poimenovanju slovenske osnovne šole v Ulici Vittorio Veneto po pisatelju Francetu Revku. Ob koncu pride na dnevni red še predlog o povišanju sejni županu, odbornikom in svetovalcem.

Tečaj za splošne bolničarje

Tržiška bolnišnica bo priredila tečaj za doseg kvalifikacije splošnega bolničarja. Prijavitelj se lahko občani, ki so dopolnili 18 let ter imajo potrdilo o opravljenem obveznem šolanju. Rok za prijave poteka 21. aprila letos. Na razpolago je 30 mest v tržiški bolnišnici.

● Gorška občinska uprava je te dni razdelila revnim otrokom in starejšim občanom velikonočna darila, ki jih je poslala neka gorška tiskovna.

Gledališča

Jutri, 7. aprila, bo Primorsko dramsko gledališče uprizorilo igr Najemnik. Predstava bo za red EGSB in GIM-NAZLJO v Kulturnem domu v Novi Gorici ob 20. uri.

Za gospodarstvo Istre in Reke

ESPOMEKO vse zanimivejši

Sejem ESPOMEKO postaja vse zanimivejši tudi za gospodarstvo Istre in Reke, ki bo na letošnjem sejmu imelo precej močno zastopstvo, najštevilnejše doslej. Gospodarska zbornica na Reki sicer še ni zaključila listo udeležencev, vendar pa je, po dosedanjih prijavah sodeč, gotovo, da bo na manifestaciji sodelovalo najmanj 25 delovnih organizacij s tega področja.

Med najpomembnejšimi razstavljalci sta prav gotovo »Kvarnerplastika« iz Raše, ki se bo predstavila z nekaterimi novimi modeli čolnov in jacht in pa reško »Istravino«, ki sodeluje s svojimi priznanimi alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami, »Istravino« tudi sicer še tradicionalno dobro sodeluje s proizvajalci pijač iz Italije, še posebej pa s turškimi Cinzanom pri izdelavi vermutov.

Na sejmu bo prisotno tudi turistično gospodarstvo tega področja, omenimo naj ponudbo marin, ki jih je v Istri in na Kvarneru že šest. Na koncu naj dodamo, da bo na ESPOMEKU prisotnih tudi nekaj delovnih organizacij, za katere bo to dobra priložnost, da navežejo tesnejše stike z gospodarstvom s področja Gorice in Trsta, saj takšno sodelovanje očitno vzbuja vse več pozornosti. (rm)

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

Danes ves dan in ponoči je v Tržicu dežurna lekarna Rismondov, Ul. E. Toti 52, tel. 72-701.

OD PETKA DALJE V AVDITORIJU

Razstava grafičnih listov šestih mladih slikarjev

Razstavo prireja Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture in Slovenska prosvetna zveza

Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture vrši v sosednem Trstu koristno poslanstvo v prid sodelovanju med Slovenci in Italijani predvsem z raznimi tečaji slovenskega jezika in italijane. Na tem področju so dosegli izreden uspeh v svojem večletnem delovanju. Niso pa se omejili samo na te jezikovne tečaje, marveč so posebno v zadnjem času imeli še precej drugih koristnih pobud. Lani decembra so v Trstu v sodelovanju z umetnostno revijo »L'Asterisco« priredili razstavo grafičnih listov šestih slovenskih in italijanskih umetnikov, ki je doživela precejšen uspeh.

Razstavo bodo priredili sedaj tudi v Gorici. Tu bo Italijanska ustanova za poznavanje slovenskega jezika in kulture razstavo priredila v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo. Na razstavi bomo lahko videli grafične liste slikarjev Bruna Chersica, Franca Duga, Livia Schiozija, Marjana Kravosa, Lada Pengova in Edvarda Zajca.

Razstava bo v galeriji avditorija v Ulici Roma. Odprta bo v petek, 11. aprila, ob 18.30. Ob otvoritvi bodo predstavili delo te ustanove in tudi razstavljene grafične liste ter avtorje. Razstava bo odprta do naslednje sobote, 19. aprila. V tem času pridejo na vrsto še druge prireditve. Že sedaj lahko napovedamo, da bodo gorški publiki predstavili v petek, 18. aprila, vedno ob 18.30, pred kratkim izšlo monografijo tržiškega slikarja Avgusta Černigoja.

Poletni urnik trgovin in frizerskih salonov

Z jutrišnjim dnem stopa v veljavo poletni urnik trgovin v gorški občini. Posamezne vrste trgovin bodo odprte po sledečem urniku:

TRGOVINE Z RAZNOVRNOSTIM BLAGOM (oblačila, igrače, hišna oprema, optični in fotografski pripomočki, urarske knjigarnice itd.) bodo odprte vsak dan, razen ob ponedeljkah, od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30 (zveza trgovcev je delno spremenila pred tednom dni objavljeni urnik tako, da je za pol ure anticipirala konec jutranjega in pričetek popoldanskega urnika). Isti urnik bodo imele tudi cvetličarne, ki pa bodo zaprte ob ponedeljkah in središčah popoldne.

JESTVINE (razne jestvine, sadje in zelenjava, marketi) bodo odprte od 8.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.30. Zaprte bodo ob ponedeljkah in središčah popoldne. Mesnice bodo odprte od 7.30 do 13.00, ob sobotah in prazničnih vigilijah pa tudi od 16.30 do 19.30. Pekarne in mlekarne bodo odprte od 7.00 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

TRGOVINE Z RAZNOVRNOSTIM BLAGOM (železnine, tehnični, gradbeni in električni material, nadomestni deli, radio - TV itd.) vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30. Za tedensko zaporo bodo trgovci lahko izbirali med ponedeljkom in soboto.

Kramarji bodo morali spoštovati urnik ostalih trgovin, glede na blago, ki ga prodajajo. To pravilo ne velja za četrtkovne sejme, ko bodo stojnice lahko odprte od 8.00 do 13.30.

Istočasno z novim urnikom trgovin bo tudi stopil v veljavo poletni urnik brivskih in frizerskih salonov. Ti bodo od torka do petka odprti med 8.30 in 12.30 in med 15.30 in 19.30, ob sobotah pa bodo delali ne prekinjeno od 8.30 do 17.00.

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici sporoča, da se nadaljuje vpisovanje za avtobusni družinski izlet na Repentabor, 20. aprila, ki bo združen s srečolovom in s skupno večerjo. Prijave sprejemajo na sedežu društva do 11. aprila.

GORICA, Korzo Italija 76
tel. 81-032

EKNOMEK

PISALNI STROJI — STROJI
ZA FOTOKOPIRANJE — OFFSET
POHISTVO ZA URADE
PISARNIŠKO POKHISTVO
SERVIS IN TEHNIČNA POMOČ

AUTO SACCHETTI
servis za

VOLKSWAGEN
PORSCHE

GORICA — Ulica G. Cascino 7 — tel. 2069

Avtomobilske dobave — Delavnica — Oprema in potrebščine

URNIK: vsak dan od 8. do 12. ter od 14. do 18. ure
ob sobotah od 8. do 12. ure

Razna obvestila

Smučarski odsek SPD Gorica priredi v soboto, 19. aprila, ob 20. uri domu Andreja Budala v Standeržu družabni večer za člane ob nagrajevanju svojih tekmovalcev. Prijave sprejemajo na sedežu društva (prijav po telefonu ne sprejemamo), do sobote, 12. aprila.

Danes bodo na Gorškem odprte sledeče bencinske črpalke: Gorica: IP Ul. Crispi, Esso Ul. Lungo Isonzo, Total Ul. Aquileia, Agip Tržaška ulica in Chevron na Mihaelovi ulici. Tržič: Agip Ul. IV. novembra, Total Ul. Boito, IP Ul. Matteotti, Mach Ul. Cosulich. Krmin: Agip Drevoreda, Venezia Giulia. Gradiška: Total, Tržaška ulica. Ronke: Agip Ul. Redipuglia.

Kino

Gorica

VERDI 15.30—22.00 »Sono fotogenico«. R. Pozzetto in E. Fenech. Barvni film. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 15.15 — 22.00 »Star trek«. W. Shatner in P. Kombatta. Barvni film.

VITTORIA 15.30—22.00 »L'imbrancato«. P. Franco. Barvni film za vsakogar.

Tržič

EXCELSIOR 14.00—22.00 »Caffè express«.

PRINCIPE 14.00—22.00 »La vita è bella«.

Nova Gorica in okolica

SOCA 10.00 »Fantastično potovanje v balonu«. amer. film. 16.00—18.00—20.00 »Piranha«, ameriški film. SVOBODA 16.00 »Ta čudovita bitja«, ameriški film. 18.00—20.00 »Grozljivo doživetje«, ameriški film. DESKLE 17.00—19.30 »Kamikaze na kolesih«, japonski film.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Tavasanj. Korzo Italija 10, tel. 25-76.

Prispevki

Ob drugi obletnici smrti očeta naruje Mirko Peric 5.000 lir za sekcijo VZPI iz Dola-Jameli.

NI PRVOAPRILSKA ŠALA — JE RES !!!

PREVERITE NAŠE CENE!

V najmanjši trgovini na svetu

ELIO «IN» MODE

GORICA - Ulica Formica, 28

boste brez dvoma našli to, kar iščete in kar se vam izplača

NEKAJ CEN V NAŠI TRGOVINI V APRILU 1980

podložene jopice iz gabardina	5.900 lir
ženska lanena krila s pasom	4.500 lir
kavbojke SUPER RIFLE	11.900 lir
otroške majice s ZIP	2.500 lir
otroške platnene kavbojke (že oprane)	4.500 lir
ženska krila iz gabardina	8.000 lir
spomladanska ženska krila	8.000 lir
ženska oblačila bouclé	8.000 lir
moške in ženske kavbojke (že oprane)	8.900 lir
moške in ženske majice	4.000 lir
žametne blazice z naramnicami	9.900 lir
mladeniške srajce	4.900 lir
moške srajce z žepkom	3.500 lir

Dinar menjujemo po 40 lir.

VSEM KUPCEM POKLANJAMO SPONKO ZA KLJUČE

KMEČKA BANKA

USTANOVljena leta 1909

GORICA - Ulica Morelli 14
Tel. 2206-2207

TELEX 460412 AGRBANK

VSE BANČNE USLUGE - MENJALNICA

Espomego

trgovinska
zbornica
za industrijo,
obrtništvo
in kmetijstvo
gorica

mednarodni sejem

gorica 24. april 4. maj 1980

URNIK: DELAVNIKI 16. - 23.30
DAN PRED PRAZNIKOM IN PRAZNIKI 10. - 23.30

gozizia esposizioni

Informacije:

Orgalfi

— Ulica della Barca 15 — GORICA — Tel. 0481/33440
— Drevored Ungheria 13 — VIDE — Tel. 0432/206160

LESTAN NICOLO

GORICA - UL. GARZAROLLI 105 - TEL. 81801

STEREOFONJA HI-FI: Merantz A.R. Grundig
Ram Indiana Line Celestium Akai Yamaha - Sanyo

RADIO TV COLOR: Nord Mende - Blaupunkt
Schub Lorenz - ITT - Grundig - Loewe Opta - Radio
Marelli Zoppas

«Espobianco»
GORICA - Ul. Cossar 23
Tel. 83823

GOSPODINŠKI STROJI Bosch-Miele-Argo
Sneg-Ariston-Satol - NABOLJSIH ZNAMK
MATERIAL ZA OJAČEVALNE
NAPELJAVE

LJUDJE IN KULTURA

**PRIOGA
PRIMORSKEGA DNEVNICA
O KULTURNEM DOGAJANJU
V ZAMEJSTVU**

Pred občnim zborom SPZ

V Kulturnem domu «France Prešeren» v Boljuncu, bo v soboto, 17. maja, občni zbor Slovenske prosvetne zveze. To bo trenutek preverjanja truda in naporov kulturno - prosvetnih delavcev širom po zamejski Primorski, od Milj do Trbiža.

Ce se ob tem ozremo na prehojeno pot v razdobju zadnjih dveh let, nam lahko mimo ugotavljanja neizbežnih plim in osek v učinkovitosti dela zveze in društev, služi kot orientacija podatek, da bo SPZ na tem občnem zboru sprejela v svojo sredo kar devet novih društev in skupin. Podatek najgovorneje priča, da je med našimi ljudmi v zadnjih časih zavrelo v novem zagonu in hotenju po povezanosti in organiziranosti.

Ce pa se zazremo na pot, ki nas še čaka in postaja sprčo vse bolj napetega političnega vzdušja v teh krajih napornejša in zahtevnejša, nas takšni podatki ne smejo še zadovoljevati in uspravati. Osemdeseta leta, ki so pred nami, bodo pravzaprav leta najbolj trdega boja za našo popolnejšo narodnostno uveljavitev, ki mora obvezno skozi globalno zakonsko zaščito.

S to zavestjo se kulturno - prosvetni delavci tudi pripravljajo na občni zbor SPZ. Zveza in društva pa se bodo lahko še učinkoviteje lotila zahtevnih nalog, ki jim jih zastavlja današnji čas, če se bodo znala za te naloge tudi usposobiti v strokovnem in organizacijskem pogledu, če se bodo znala odpreti širši zunanji stvarnosti, če bodo znala najti dialog z napredno italijansko kulturno stvarnostjo, če bodo znala pokazati enotnost in celovitost in, če se bodo vzpostavile še tesnejše vezi z matično domovino.

Letos bomo proslavljali 35. obletnico osvoboditve. Proslavljali bomo 50. obletnico junaške smrti bazoviških žrtev in praznovali bomo 200-letnico ustanovitve prve šole v tržaški okolici. Tri zgodovinski mejniki, iz katerih črpamo navdih, zglede in napotke. Majski občni zbor SPZ se bo ozrl tudi v to preteklost, spomnil se bo teh mejnikov, da bi ob neminljivih vrednotah, ki jih izžarevajo, lažje začrtal pot v prihodnost.

DUŠAN KALC

Občni zbor Slovenske prosvetne zveze, ki bo 17. maja v Boljuncu, je bila glavna tema na seji glavnega odbora SPZ, ki je bila v četrtek, 27. marca v prostorih PD «Jezero» v Doberdolu (na sliki posnetek s seje). Poročilo predsednika Kladivja Palčiča o sedanjem splošnem položaju v zamejstvu ter o glavnih nalogah SPZ in včlanjenih društev v bližnji prihodnosti je sledila razprava, s katere je izšlo več zanimivih predlogov in mnenj, ki jih bo bližnji občni zbor še razvil.

Aktivnost mladih v Benečiji

«Novi Matajur», glasilo beneških Slovencev, je pred kratkim prvič objavilo stran, ki jo urejujejo izključno mladi ljudje ter je v celoti posvečena mladinski problematiki in aktivnosti mladih Slovencev v videmski pokrajini. «Mladinski glas» (tako namerič nosi ime ta stran) predstavlja pomembnih dogodkov ne samo na področju obveščanja ampak tudi kulture nasplošno, kar je za razmere, v katerih živijo beneški Slovenci brez dvoma zelo spodbudno. Članek, ki priča o ciljih in namenih te pobude, je napisal mladi Maurizio Namor, eden izmed pobudnikov in urednikov «Mladinskega glasu».

Zamisel o mladinski strani v «Novem Matajuru» se je rodila že pred leti, a je kljub dobri volji in prizadevanju nekaterih ostala še precej časa samo pri besedah. O tej pobudi se je ponovno razpravljalo na drugem mladinskem seminarju «Stara lipa», ki ga je priredil študijski center «Nediža» in na katerem se je skupina mladih domnila, da bo to idejo tudi konkretizirala. Imenovali smo uredniški odbor, ki je navezal stike z uredništvom beneškega lista ter tudi z mladinskim odborom pri S KGZ. Vsekakor v začetku ni bilo lahko, saj je bilo treba izdelati učinkovit program, ki bi upošteval stvarne potrebe naše mladine v današnji družbi in v naši beneški realnosti.

Do sedaj so mladi sodelovali v Novem Matajuru zelo neredno in neorganizirano in to lahko trdimo tudi za ostale časopise in revije, ki izhajajo v Beneški Sloveniji. Sedaj pa smo vsekakor pri važnem mejniku ter upajmo, da bomo znali prilagoditi, ki nam jo ponuja uredništvo beneškega glasila, pravilno izkoristiti.

Naš osnovni cilj je predvsem zbirati slovensko mla-

dino, ki bo imela tako možnost izmenjave mnenj in konfrontacije različnih idej o vseh aktualnih vprašanjih, s posebnim ozirom pa na probleme naših dolin ter uveljavitve pravic naše narodnostne skupnosti.

Menim, da je prva izdaja «Mladinskega glasu» nale-

tela na zelo dober odziv in to ne samo med mladimi, ampak tudi med starejšo generacijo, ki ji je pri srcu, da se tudi mlajši zavzemajo za rešitev vprašanj Benečije. Posebno pozornost smo v naši prvi številki namenili problematiki ženske enakopravnosti v Benečiji, vprašanju, ki se ga žal malokateri lotevajo, je pa zelo občuten posebnost med mladimi.

MAURIZIO NAMOR

Vsak mesec objavljamo pregled delovanja po društvih. Da bo pregled čim popolnejši, prosimo vsa društva, da nam sporočijo čim več podatkov o njihovem opravljenem in programiranem delu.

Slovenska prosvetna zveza
La Cappella Underground

Ente per la conoscenza della lingua e della cultura slovena

PREGLED SLOVENSKEGA FILMA

VDOVSTVO KAROLINE ŽAŠLER — rež. Matjaž Klopčič
v Kulturnem domu v sredo, 9. aprila

ISKANJA ob prisotnosti rež. Matjaža Klopčiča
v Cappelli v torek, 15. aprila, in v sredo, 16. aprila

TRI ZGODBE — rež. Pretnar, Kavčič in Kosmač
v Kulturnem domu v sredo, 30. aprila

DRAGA MOJA IZA — rež. Veljko Duletič
v Cappelli v sredo, 7. maja

KRČ — rež. Božo Šprajc
v Cappelli v sredo, 14. maja

Predstave bodo v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4, redno ob 20.30, v Cappelli Underground, Ul. Franca 17, pa ob 18.00, 20.00 in 22.00.

Abonma stane 5.000 lir, s popustom 3.500 lir.

Abonmaji so na razpolago na sedežu SPZ v Ul. sv. Frančiška 20 ob uradnih urah in eno uro pred prvo predstavo v Kulturnem domu.

V Mačkoljah vse živahneje

Sreda, 26. marca, je bila za Mačkolje eden tistih dnevo, ki ostanejo trajno zapisani v zgodovini vasi. Obnovljeno kulturno-prosvetno društvo «Primorsko» je imelo svoj prvi občni zbor in s tem je članstvo, ki se je občnega zbora v šturmanovi kleti udeležilo v velikem številu, dejansko potrdilo obnovitev društva, kakor tudi njegov pristop v Slovensko prosvetno zvezo ter njegovo legalizacijo.

Kulturno-prosvetno društvo «Primorsko», kakor izhaja iz zgodovinskih podatkov, ki jih je po pozdravnem nagovoru predsednice, začasnega pripravljalnega odbora Danice Smotlak posredoval podpredsednik David Stepančič, je bilo ustanovljeno leta 1898 in se je imenovalo Bralno in pevsko društvo «Primorsko». Pravno je bilo priznano leta 1900. Imelo je dramsko skupino in pevski zbor, s katerima je nastopalo doma in v sosednjih vaseh. Delovalo je do leta 1926, ko so fašistične oblasti prepovedale vsakršno delovanje v slovenskem jeziku. Svoje dejavnost je obnovilo po osvoboditvi, a je leta 1948 spet utihnilo, nakar se je prebudilo deset let kasneje ob 60-letnici, ko so začeli delovati dramska skupina, knjižnica in dekliški kvintet. Žal je tudi ta dejavnost kmalu spet zamrla.

Gradnja nove srenjske hiše, ki naj bi omogočila razživitev kulturnega življenja, je dejansko spodbudila starejšo kulturno-prosvetne delavce, ki so se jim pridružili tudi številni mlajši, da so

zavihali rokave in se z vso vnetostjo lotili obnove društva. Od prvega srečanja nekaterih vaščanov do sklicanja občnega zbora pa je poteklo le nekaj tednov, kar pomeni, da se ni izgubljalo časa in da je med člani društva velika pripravljenost, da društvo resnično razvije kulturno dejavnost ter da postane tudi eden od centrov vsega družbenega dogajanja v vasi. Ob tem pa mora iskati sodelovanje z drugim vaškim društvom, to je društvom «Mačkolje», kar je bilo na občnem zboru tudi z več strani izrecno poudarjeno.

Na občnem zboru so sprejeli tudi nov statut, ki ga je orisal tajnik Robert Smotlak.

Sledila je izvolitev 24-članskega odbora, ki je v ponedeljek, 31. marca izbral iz svoje srede novo vodstvo. Za predsednika je bil izvoljen Robert Smotlak, podpredsednica je Danica Smotlak, tajnik Emil Salvi, podtajnik Nevenka Tul, blagajnik Albert Stefančič, namestnik blagajnika Jolanda Pieri, zapisničarka Radojka Tul. Ostali odborniki so David Stepančič, Marino Zobin, Mitja Zonta, Igor Tul, Majda Furlani, Iztok Smotlak, Saša Smotlak, Vesna Purger, Albert Olenik, Frančiška Tul, Bernardo Sancin, Jordan Tul, Zoran Parovel, Rafael Tul, Vito Jercog, Ladi Slavec in Rihard Sturman. V nadzorni odbor so bili izvoljeni Idile Tul, Aleksander Smotlak in Pavel Kozlovič, kot namestnika pa Natalija Tul in Valerija Smotlak.

Novi odbor KPD Primorsko iz Mačkolj

Kaj nam pripravljajo

Dolinčani se že pripravljajo na tradicionalno majenco

V prejšnjih dneh so se spet zbrali dolinska dekleta in fantje, kajti skrajni čas je že, da si začetajo program za letošnjo majenco. Prve dekliske in fantovske ure se je sicer udeležilo manj mladincev kot običajno, vendar to ni oviralo prijetnega razpoloženja, ki je že polno prazničnega vzdušja, ki vsako leto spremlja največji dolinski praznik. Na prvi curb se ponavadi izvolita župan in novi odbor. Tradicija je obveljala tudi letos. Največ glasov je prejel Davorin Smotlak, ki je nasledil Fulvija Slaveca. Slavec je bil župan fantovske tri leta zaporedoma. Pomladil in prenovil se je tudi odbor. Do majence manjka še dober mesec in pol. Letošnja majenca pade namreč 4. maja. Dotlej pa je treba še marsikaj postoriti. Torej, bodo morali dolinski mladinci krepko zavhati rokave, da bodo dostojno nadaljevali tradicijo svojih prednikov. Letošnjo majenco bo v celoti posnela tretja televizijska mreža. Prvi kadri pa so že stekli. Snemal je Aleksander Ota, režirala pa Lilla Cepak.

Okrogla miza o prostem času

Pedagoški odsek Sindikata slovenske šole, Slovenska prosvetna zveza, nabrežinska nižja srednja šola Igo Gruden in nabrežinsko istoimensko prosvetno društvo bodo v sodelovanju priredili v dneh 28 in 29. aprila v Nabrežini, predavanje in okroglo mizo o uporabi prostega časa. Gre za zelo aktualno in pomembno temo, o kateri bo prvi večer govoril znani strokovnjak dr. Rudi Lešnik. Pred tem bodo predvajali igrani film o prostem času, ki ga je izdelala nabrežinska šola. Drugi dan bo na sporedu okrogla miza, na kateri bodo govorili predstavniki raznih organizacij, ki se neposredno ukvarjajo s temi vprašanji.

Peta izvedba zborovske revije «Pesem ne pozna meja» bo letos 25. maja v Trečah in sicer v prireditvi domačega PD Primorac. Kot znano sodeluje na tej zborovski prireditvi šest pevskih zborov iz zamejstva ter iz matične domovine, kot gostje pa bodo letos sodelovali še trije zbori,

RAZGOVORI Z NAŠIMI KULTURNO-PROSVETNIMI DELAVCI

Aljoša Žerjal: Brez truda ni mogoče doseči ničesar

Aljoša Žerjal je že klasik amaterskega filma. Njegova dela poznajo razne žirije v svetu in v Italiji je prišel najdlje od vseh, kot se temu reče po domače. Ne bi se dolgo mudili s predstavljanjem; prvič — ker bi nam to vzelo preveliko prostora; drugič — ker Aljoša ni za nikogar več skrivnost. Aljoša Žerjal je sinonim preprostosti in priljubljenosti.

Kdaj si začel «pobirati» ljudi in stvari v kamero?

Tak nekje okrog leta 1954. Prvo kamero mi je posodil oz. dal Edi Šelhaus — zdaj poznani in slavni režiser. S to preprosto kamero sem posnel prvi film, ki pa je meni pomenil tudi prvi stik s snemalno tehniko; kajti prej mi je bilo zelo všeč fotografirati. Toda potem, ko sem poskušal snemati, sem se naenkrat zaljubil v filmarstvo... in mislim, da tudi če bi se s filmom srečal pozneje ali kako drugače, bi se mu ravno tako predal.

Katere so bile tvoje začetne nakepe?

Da povem po pravici, pri prvem filmu je šlo slučajno vse kot namazano. Instinktivno sem ga namreč posnel tako, da sem ga obenem tudi montiral. Slučajno so se mi pač ujeli vsi elementi snemanja — osvetljava, ritem, kadri. Toda po tem filmu sem snemal še druge, in takrat sem res potil krvavi pot. Trudil sem se in mu-

čil s poskusi, dokler se pač nisem naučil...

Kako pa zdaj snemaš?

Aaa, snemam pa na čisto svojstven način. Ko snemam, sem zelo miren. K sreči imam tudi zelo mirno roko. Ko se vrti kamera pa sploh ne diham; takrat se najraje naslonim na kakšno drevo, zid, vogal ali drugo oporo.

Zakaj ne dihaš?

Z dihanjem se aparat trese. V trenutku ko snemam pa je aparat moje živo oko in kot takšno mora brezhibno posneti to, kar vidi moja duša.

Včasih se zgodi, da snemam scene po petnajst, dvajset ali več sekund. Takrat postanem rdeč ko puran; a če bi moral počiti, vseeno ne bi dihal. Je pa še druga posebnost! Ko snemam, lovim v film samo to, kar me zanima, drugega ne vidim. Avtomatično izločim iz okolja vse, kar me moti. In tudi to nagonsko.

Koliko traku porabiš za 20 minut filma?

Zdaj 60–70 odstotkov, toda bili so časi, ko sem metal v smeti 95 do 99 odstotkov posnetega traku.

Kaj je najvažnejše pri montaži?

Montažo moraš imeti takorekoč že v glavi. Važno pa je predvsem to, da si že ti sam precej uravno-

vešen in to tudi pri modernih filmih, kjer gre za precejšnje skoke v montaži. Montaža je bistvena. Z njo se gradi film. Važen je tudi njen ritem, njena kadenca; v tem je pač vse. Večji smisel imaš za montažo, boljši bo film. Tudi od navdiha je odvisna montaža. Če kdaj mi ne gre od rok pa pustim in poprimem spet drugi ali tretji dan.

Kaj bi ti svetoval začetniku?

Moja teorija je zelo enostavna, tako enostavna, da se je niti sam ne držim. Vsak začetnik mora pa-

ziti, kaj delajo drugi. Učiti se mora na napakah pa tudi na izkušnjah drugih. Ko predvaja svoje filme, mora pazljivo slediti, kako publika, prijatelji ali družina reagirajo na njegove filme. Izboljša pa se nedvomno tisti, ki sam vidi svoje napake in jih potem ne ponavlja več. To je bistveno. V tem je rast umetnika. Težnja po izpopolnitvi in jeklena volja. Brez truda ni mogoče doseči ničesar. Prav ničesar. Tovariša Vse in Takoj sta že davno umrla...

Z občnega zbora PD Kraški dom

Predsedstvo PD Kraški dom iz Repentabra med obnim zborom

V sklopu repentabske skupnosti opravlja PD Kraški dom neprecenljivo in izredno uspešno poslanstvo na področju vsestranskega kulturnega udejstvovanja. To delovanje ni zajelo le ožjega kroga ljudi, temveč je pritegnilo kar tri generacije, in sicer najmlajše, mladino in starejše občane. Razmahu kulture potrjujejo nedvomno tudi idealne strukture, s katerimi razpolagajo (od Kraške hiše do Kraškega muzeja) in ki jih bo treba še smotrneje izkoristiti. Dejavnost bo postala še

bolj bogata, če bo sleherni član družbe postal dovednejši za kulturno izročilo in če bo vsakdo skušal dati svoj ustvarjalni doprinos. Za vodenje in usmerjanje tega delovanja pa bo treba vzgojiti še nove kadre.

Te misli je vsebovalo poročilo predsednika Milka Križmana, ki je tudi ugotovil, da je bilo delovanje nekoliko okrnjeno, dokler ni občinska uprava uredila društvenega sedeža v Domu Albina Bubničarja. Redno so delovali odsek za glasbeno vzgojo, dramska skupina, balinarska sekcija, moški pevski zbor Srečko Kumar, priredili pa so tudi več predavanj in prireditev v sodelovanju s krajevnimi dejavniki. Pomembno je dvojno srečanje «Srečujmo in spoznavajmo se» s kulturno skupino iz Tržiča, vzpostavili so stike s kulturnimi delavci iz Sežane, sodelovanje s SK Kras in PD Rdeča zvezda je bilo zadovoljivo, v sklopu društva pa tudi vadijo moderne plesne. Po Križmanovi oceni bo treba ljudi še bolj usmerjati v rekreacijo, imeti več stikov s šolskimi dejavniki, na starše pa je apeliral, naj usmerjajo svoje otroke v ustvarjalno kulturno delovanje v društvu.

Pred razpravo, ki je bila dokaj bogata in plodna, so podali še štiri poročila. Elena Počakaj je poročala o delovanju odseka glasbene vzgoje za osnovnošolce, ki ga vodi Vesna Guštin - Grilanc. Število otrok je premajhno, da bi lahko deloval mladinski pevski zbor. Marinka Theuerschuh - Piščanc, ki vodi dramsko skupino, je sicer ugotovila, da je bilo društvo prisotno na vseh krajevnih pobudah, vendar pa je bilo morda premalo požrtvovalnosti in prenizka udeležba mladih sil, da bi dramski odsek izpolnil zastavljene program. O organiziranosti in uspehih balinarske sekcije, ki sedaj razpolaga z balinišcem in kočjo, je poročal Egon Škrk, blagajniško poročilo pa je podal Renčo Milič. Izvolili so tudi novi odbor, ki si bo na prvi seji razdelil funkcije.

—bs—

Kulturno prilogo sta pripravila
DUŠAN KALC
in SANDOR TENCE

ŽENSKA V SLOVENSKI LJUDSKI PESMI

«Kaj bi te vprašal, dekle ti: Kje si dobila te oči? Takšno imajo sladko moč... Gledal bi vanje dan in noč!» Tako je zapisal Anton Askerc, tako so stoletja širili po svetu umetniki opevali žensko, osebo, ki je živela poleg njih in večinoma v njihovi senci, osebo, ki jih je sicer prevzemala, a so jo le redko doumeli in še redkeje priznali enakovredni družbeni status.

Kaj pa ženske? Njihov klic, zlasti še umetniški, je težko pridrži v javnost: njihov vsakdan so zapolnjevali dolžnosti matere, žene ali hčere, kot privilegij pa so smele vzbujati ljubezen in biti ljubljene.

Tak je uraden glas zgodovine: pisali so jo moški in v njej je ženska podoba zabrisana. Nekoliko popolnejši lik so ustvarili umetniki, a tudi zanje — kot je razumljivo — je bila ženska mati, žena, ljubica, prijateljica: kot že zgodovine, ženska tudi umetnosti ni ustvarjala v prvi osebi.

Vendar pa ima kultura poleg negovanega še drugo, pristnejše in odkritejše lice: ljudsko izročilo. No in v tej, velikokrat zaničevani zorsti, ki ni tako vezana na družbene konvencije in moralistične predsodke, lahko tudi ženska zapoje o svojih željah in hotenjih, lahko vsaj pove, če je in v kolikšni meri, zadovoljna s svojo usodo.

Druga plat resnice — tako je marsikdo, mogoče nekoliko pre-

tirano — označil pomen ljudske pesmi. Res pa je, da ve veliko povedati o čustvovanju in verovanju ljudi določene dežele, o njihovi sposobnosti in pripravljenosti, da to prelijejo v preproste umetniške oblike, in o tem, da lahko vpliva na negovano umetniško izražanje in da si ga prisvaja.

Tako je tudi Askercova «Kaj bi te vprašal...» skoraj ponarodela, saj jo večina pozna v zborovski prireditvi. Manj znane, in to ne zgolj naključno, pa so pesmi, ki naj bi jih peale ženske: tudi zato, ker je celo zborovska dejavnost, ki je pri nas še najbolj razširjena, na ženskem področju precej omejena.

Zato zasluži tak sestav kot je ženska pevška skupina «Stu ledi» iz Trsta vsaj nekaj pozornosti. Skupina, ki jo vodi Nadja Kriščak, je mlada, saj poje dobri dve leti; nastopa v slovenskih tržških narodnih nošah, zato, da bi se podarila, da poje ljudsko pesem, doslej pa je imela malo celovečernih nastopov.

Med take sodi večer, ki je bil v tržaškem Slovenskem klubu prvega aprila, a ne kot prvoprilaska sala, saj je izpolnil vse, kar je obetal na vabilu. Predvsem je obljubil, da bo razpredel srebrne niti ljudske pesmi, katerih strune bi morale zveneti v vsakem pripadniku določene narodnostne skupnosti.

Prikaz ljudske pesmi je bil za

naše razmere še vedno nekoliko neobičajen: pel ga je ženski glas, ki je seveda odkrival tista verovanja, čustva in hotenja, ki so bila lastna ali predpisana za ženske.

Tako so se niti odvijale — vodil jih je Marko Kravos — od belokranjskih «Kresnic», to je pesmi deklet, ki so na kresni večer hodile od hiše do hiše in voščile do bro ali slabo letino, glede pač na sprejem pri hiši, pa do prešernejše pesmi iz Gorenjske «Nekdo gre po cesti».

Od veselejšega razpoloženja, ki v ljudski pesmi, predvsem ko zadeva žensko tematiko, ni veliko prisotna, spet k žalostnejšemu: prekmurska «Vora bijes» pripoveduje o dragem, ki se odpravlja v Ameriko. Stara verovanja pa se spet prikažejo v «Mrtvaški kosti», pesmi, ki so jo zapisali v okolici Kamnika.

Vesela in šegava pesem iz vsakdanjega dekliskega življenja pa je prekmurska «Dekla k mlini nese», ki so ji sledile tržaške ljubezenske pesmi. Med temi je «Kaku sen kunu» prav gotovo poznana, dasi še nima statusa tržaške ljudske pesmi in je bila posvečena prvoprilaskemu vzdušju.

Naslednji dve sta iz škednja ali ščedne, kakor piše na zapisih: «Kaj ti je, ljubica» pripoveduje o dekletu, ki bo kmalu mati, «Oj, preljuba moja hči», pa je bolj nagajiva in brez lažne moralnosti, saj poje o materi, ki nagovarja

hčer naj bi spala z očkom, pa še z bratcem, vendar se hči odloči le za svojega ljubega.

«Oj mamca, mamca» — prošnja dekleta materi naj jo pošlje po vodo, da bo videla svojega fanta — je pri nas skoraj bolj znana v italijanski verziji, pevke «Stu ledi» pa jo izvajajo dvojezično. Tudi ljubezenskega, saj je na to temo največ pesmi, je belokranjska «Svi su venci beli», ki pa je žalostna, kajti dekle obokuje svojega drugega.

Iz Haloz na Štajerskem, kjer poznajo veliko ljubezenskih pesmi, je tudi «Šla bom na goro visoko», ki je precej nenavadne vsebine. Nezakonska mati se namreč odpravlja na goro, da bi v reko vrgla svojega sinka: njegov oče je priplul in odplul, njej pa je ostala žalost in, ne samo za takratne čase, nepovedljiva sramota.

Za konec so pevke «Stu ledi» izbrale živahnije teme: «Ko gori na Kilo si došal» je razigrana režijanska, prav tako živahna je «Iz zemlje gre v trsek» iz Velike Varnice na Štajerskem, zaključna «Da pa naco» prihaja tudi iz Režije in je lahko ob vsaki priložnosti veselo vabilo.

Niti so se odvile — ostaja spomin na znane motive in morda tudi na ženske like, ki so jih pesmi odkrile. Mogoče niso boljši ali lepsi od tistih, ki so jih ustvarili «uradni» umetniki, vendar pa so pristnejši in iskrenješi.

BREDA PAHOR

Pred odprtjem novih prostorov knjižnice Damir Feigel v Gorici

V kratkem, morda še pred polletnimi počitnicami, bodo v nekdanjem šolskem poslopu v Ulici Croce odprli prostore Slovenske ljudske knjižnice «Damir Feigel». Gre za knjižnico, ki je delovala z uspehom dolgo vrsto let v našem mestu na raznih krajih, najdlje na prosvetnem sedežu v Ascolijeji ulici.

Slovenska knjižničarska tradicija sega v Gorici v zadnja razdobja prejšnjega stoletja. Tu pa tam so naši predniki ustanavljali čitalnice in bralna društva. V teh se je odvijalo takrat živahno kulturno delo, društva so skrbela za to, da so člani imeli na voljo takratno slovensko čtivo, časopise, revije, knjige in da so jih tudi kupovali. V teh društvih pa se je razvijalo tudi drugačno kulturno delovanje, nastajali so pevski zbori, dramske družine, društva so skrbela tudi za združevanje in temu bi danes rekli rekreacijo. V marsikaterem takem društvu pa je bila tudi skromna knjižnica, ki je pritegovala predvsem pozornost ljudi, ki si niso mogli privoščiti nakupa za ne takrat dragih knjig.

Prvo večjo slovensko knjižnico v Gorici so odprli sredi marca 1905 v nekaterih sobah Trgovskega doma. Za odprtje knjižnice je poskrbel Narodna prosveta, kulturno - prosvetna organizacija goriskega liberalnega tabora, ki je združevala tudi številna društva v mestu in na podeželju. V knjižnici so imeli tudi čitalnico, v njej je bilo moč dobiti že od vsega začetka nad 40 časopisov in revij ter več sto knjig. Knjižni fond se je širil in dosegel pred prvo vojno kar čedno višino. Knjižnica je tam delovala tudi po prvi vojni, dokler niso fašisti s silo zapodili iz Trgovskega doma slovenskih organizacij. Precej knjig so naši ljudje odnesli iz Trgovskega doma še pred fašističnim napadom, imeli so jih na svojem domu skrite. Marsikatera knjiga iz te ali drugih društvenih knjižnic je prišla na svetlo po osvoboditvi v letu 1945 in prišla v sklop novoustanovljene ljudske knjižnice, ki je najprej imela svoj sedež v nekem trgovskem prostoru na Travniku v Gorici. Tja so ljudje zahajali vsako uro ker so bili pač željni slovenske besede, lačno so hlastali po vsem, kar je bilo slovensko napisanega.

Ljudska knjižnica se je morala kmalu umakniti iz teh prostorov, ki so bili preveč na voljo ljudem, ki so nam takrat hoteli kratiti vsako pravico. V letu 1947 jo najdemo v sobi nekega stanovanja v Ulici sv. Antona, kasneje so jo prenesli v Ascolijevo ulico števil. 1. v prostore kjer so bile razne slovenske organizacije, Zveza slo-

venskih prosvetnih društev, Slovensko planinsko društvo, Klub «Simon Gregorčič», Kmečka zveza in kasneje tudi Slovenska kulturno - gospodarska zveza ter Odssek bivših partizanov. Tu se je sčasoma nabralo precej knjig, staremu knjižničnemu fondu so lahko dodali nove knjige in tudi zbirke nekaterih Goričanov, ki so radi volje knjižnici odstopili svoje zasebne knjige. Tam je knjižnica z uspehom poslovala več let, vanjo so zelo radi zahajali starejši ljudje in tudi dijaki.

Ko so se v začetku sedemdesetih let naše organizacije preselile iz Ascolijeve ulice v stavbo v Ulici Malta, so tja prenesli tudi knjižnico. Iz nerazumljivih razlogov pa nekateri niso takrat pokazali pravega zanimanja za knjižnico in tako je ta ostala nekako zapuščenca. Zaradi tega je vodstvo Slovenske prosvetne zveze sredi sedemdesetih let sklenilo, da knjižnico preuredi. Dobili smo pomoč vodstva in sodelavcev Knjižnice Franceta Bevka v Novi Gorici in pričeli s posodobitvijo kartotek upoštevajoč mednarodne predpise. Takrat smo knjižnici dodali še ime goriskega pisatelja in novinarja Damira Feigla, ker smo smatrali in smo še vedno tega mnenja, da je treba na en ali drugi način javno opozoriti na tiste ljudi, ki so se na en ali drug način uveljavili.

Istčasno smo tudi večali knjižni fond, tako z dotacijami Kulturne skupnosti Slovenije kot z darili nekaterih slovenskih založb in seveda tudi nakupi novih knjig. V knjižnico je v vsem tem času preurejanja hodilo še kar precej rednih obiskovalcev, kar je dokaz, da ljudje knjižnico potrebujejo. Sedaj imamo v knjižnici nad 5.500 zvezkov, ki so vsi lepo urejeni (za to se moramo zahvaliti tudi strokovnjakom Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane), čakamo samo, in to že kar nestrpno, na preselitev v nove prostore, kjer so že na voljo nove police, mize za čitalnico itd.

Brez dvoma se bo knjižni fond povečal, ko bomo odprli novo knjižnico. Urejena bo v delu prvega nadstropja stavbe v Ulici Croce. Tu bo pisarna, kjer bodo urejali nove knjige in promet z bralci. Večja soba bo namenjena čitalnici in tu bodo knjige ter revije na voljo bralcem. Knjižnica bo imela prost pristop, kot to veljavajo sodobna knjižničarska načela. To pomeni, da si bo bralec lahko na polici sam izbral knjigo, ki si jo želi. Seveda ne bo to veljalo za vse knjige, marveč za sodobnejše in za seveda najbolj iskane. V knjižnici pa bo tudi urejen sodobni katalog.

Knjižnica bo seveda imela na razpolago še druge prostore, kjer

bo tako imenovano skladišče knjig, poleg tega pa bodo v njej zbirali še tukajšnje slovenske časopise. Prav tako zanimivo je dejstvo, da bodo v njenem okviru uredili tudi dokumentacijski odsek. Gre za zbirke fotografij o tukajšnjem delovanju, dokumentov, letakov in plakatov in seveda etnografskega materiala. Kot je znano, imajo na SPZ precej zbrane dokumentacije, zbirke plakatov, slik, raznih dokumentov, vendarle vse to ni bilo doslej urejeno. V novih prostorih pa bo vse to mogoče. Prav tako bodo zbrali podobni material po društvih in zaželeno je, da bi tudi posamezniki kaj zanimivega izročili ali posodili knjižnici. Pred kratkim je začel delovati tudi etnografski odsek, ki ima nalogo zbirati vse kar je etnografsko zanimivega na našem področju. Sicer pa bomo o celotnem dokumentacijskem in etnografskem odseku podrobneje poročali v našem časopisu kasneje.

Danes naj gre naša zahvala Andreju Paglavcu, Zori Mozetičevi in Jožici Smetovi, ki so urejali in vodili knjižnico v povojnem času ter Vereni Buzzi in Adrijani Bukovec, ki sta v zadnjem času knjižnico preuredili.

Naj povemo še to, da bo knjižnica Damira Feigla poiskala povezavo z občinskimi knjižnicami na Goriskem, s šolskimi in društvenimi knjižnicami, tako ne bo njeno delo ostalo zaprto v stavbi v Ulici Croce. Z vodstvi nekaterih teh knjižnic so že bili pogovori, na podlagi katerih bo knjižnica Damira Feigla nudila tem knjižnicam na posodo za določen čas take knjige, ki si jih te knjižnice ne morejo nabaviti. Istčasno bo naloga knjižnice, vedno v želji, da privabi čimveč bralcev in obiskovalcev, da priredi od časa do časa kakšno razstavo, ki bo vezana na knjižničarstvo in naše pisatelje ter založbe in seveda tudi predstavila eno ali drugo slovensko knjižno noviteto ter literata.

Pričakujemo torej, da bo Slovenska ljudska knjižnica Damira Feigla pričela kmalu poslovati v novih prostorih.

MARKO WALTRITSCH

Odbor za poimenovanje osnovne šole pri Sv. Jakobu po Josipu Ribičiču zbira knjižne izdaje Ribičičevih del. Prosimo morebitne lastnike prvih izdaj, da bi knjige posodili za razstavo, ki bo ob priliki poimenovanja šole. Odbor se obvezuje, da bo knjige takoj po porabi vrnil lastnikom. Za odbor zbira in odgovarja Nadja Benedetič, tel. 755-906.

Pismo uredništvu

O SODELOVANJU MED ŠOLO IN DRUŠTVOM PRI DOMJU

V zvezi s kritično izjavo glede sodelovanja med šolskimi in prosvetnimi dejavniki pri Domju, ki je bila izrečena v zadnji številki naše priloge, smo prejeli pismo učiteljskega združenja, ki ga radi objavljamo, zlasti ker obsega podroben pregled delovanja na šolskem in kulturnem področju v tem narodnostno dokaj izpostavljenem predelu dolinske občine in ker potrjuje voljo po sodelovanju.

Slovensko osnovno šolo pri Domju so ustanovili takoj ob koncu druge svetovne vojne. Prej so obiskovali otroci šole v Ricmanjih, v Boljuncu in v Dolini.

V začetku so se učitelji in učenci srečevali z velikanskimi prostorskimi težavami. Osnovna šola je imela pouk v majhnem prostoru v gostilni pri Čefuti. Šele 19. oktobra 1950 se je pouk začel v novi stavbi. Vse spodnje prostore je zasedla slovenska šola. Učno - vzgojni proces se je tako izboljšal.

Vsa povojna leta je število otrok na slovenski osnovni šoli raslo, do kritičnega obdobja 1948/49. Takrat je število vpisanih na slovensko šolo močno upadlo. V italijansko šolo so vpisovali otroke iz slovenskih družin in iz narodnostno mešanih zakonov.

Kraj sam se je začel širiti od l. 1950 do l. 1960. Pozidali so jušarska zemljišča, ki so jih lahko odkupili najprej samo občani, nato pa so začeli zidati svoje hiše še priseljenci iz raznih krajev. Istčasno je v neposredni bližini nastajalo Naselje sv. Sergija. Z novimi priseljenci so se krajani v začetku pogovarjali v italijanščini, ker se niso poznali. V kraju samem ni bilo niti prosvetnega društva, niti katerekoli druge slovenske ustanove, ki bi domačine družila in budila v njih narodno zavest in jih s tem vključevala v širšo slovensko stvarnost.

Sčasoma so se razmere spremenile in izboljšale. V telovadnici se je takoj od začetka vršila služba božja, ki je združevala v skupnost več naših ljudi. Zadnja leta je župnijski skupnosti uspelo, da je pri Domju poskrbela za kapelo, ki nosi ime po patru Leopoldu Mandiču. Ta združuje Slovence na verskem področju. Pred približno desetim leti so ustanovili pevski zbor Fran Venturini. Začeli so s prosvetnim delovanjem najprej s Prešernovimi proslavami. Polagoma so začeli nastopati z zborovskim petjem in s sodelovanjem godbe iz sosednjih vasi. Zbor Venturini nima svojega stalnega sedeža in se mora stiskati v začasnih in zasilnih prostorih, prisiljeni so nastopati v šolski telovadnici.

Šola je stalno prirejala zaključno šolsko prireditev in bogato razstavo ročnih del in risb. Stremela je za čim lepši ugled posebno pri priseljencah, da bi pritegnila mladino v svoje vrste.

Učitelji in občinske oblasti so si v šolskem letu 1972/73 zamislili, da bi ustanovili za okolje Ricmanje, Log, Pulje, Domjo, Lakotiče, Krmenka, Frankovec celodnevno osnovno šolo, kakor so jo omogočili novi šolski zakoni.

Celodnevna osnovna šola je pričela delovati v začetku šolskega leta 1973/74. Osnovni šoli iz Ricmanj in Domja sta se združili in ustanovili šolo, ki deluje tako, da so nižji razredi pri Domju, višji pa v Ricmanjih. Obiskujejo jo tudi otroci slovenskih in narodnostno mešanih družin iz Naselja Sv. Sergija. Istčasno z ustanovitvijo šole se je ustanovila komisija za pravico do izobraževanja, katere člani so predstavniki staršev, občinskih oblasti, PD Venturini in Slavec iz Ricmanj, domače župnije in učitelji. To je omogočalo še tesnejše vezi med krajani in šolo. Vsako leto je šola priredila miklavževanje in samostojno Prešernovo proslavo. Z istim programom je nato sodelovala na Prešernovih proslavah, ki jih prireja društvo Venturini in Slavec. Ob priliki je šola nastopila tudi na osrednji občinski

Prešernovi proslavi v Boljuncu. Sodelovali smo na svečanosti ob 10. obletnici ustanovitve PD Venturini, obnovitvi Babne hiše v Ricmanjih, otvoritvi Babne galerije in na raznih šagah na Krmenki in v Ricmanjih.

V Ricmanjih ni prostorskih stisk, ki bi ovirale prosvetno delovanje: najprej so zgradili Baragov dom, nato še preuredili Babno hišo. Pri Domju pa ne kaže, da bi društvo in pevski zbor dobil lastne, čeprav skromne prostore. Prav bi bilo, da bi se domačini usmerili v to!

Zadnja leta se sodelovanje med šolo, društvoma in župnijsko skupnostjo stalno krepi.

Šola je priredila na šolskem dvorišču zaključno prireditev že pred tremi leti, ker so postali prostori v šolski telovadnici pretesni. To je bila prva prireditev pri Domju na prostem. Ob tej priliki smo povabili tudi zbor Venturini, da je nastopil. Ker bo letos zaključna šolska prireditev v Ricmanjih, nameravamo povabiti k udeležbi PD Slavec.

Sodelovanje z domačimi organizacijami je povezano s težavami, ker obiskujejo šolo učenci iz različnih oddaljenih krajev, tako, da ni mogoče vedno računati na stodoletno udeležbo, kajti otroke pripeljejo starši sami in jim je to včasih oteženo.

Starši se sicer zelo zanimajo za šolo in sodelujejo ob katerikoli priliki: priredili smo skupni izlet v Trčmun ob poimenovanju osnovne šole v Ricmanjih po Ivanu Trinku - Zamejskem, lansko leto je bil skupni izlet v grad Bistra in na Vrhniku, v letošnjem šolskem letu pa smo se udeležili svečanosti ob odkritju spomenika Ivanu Trinku v Čedadu kar v prejšnjem številu. Kjerkoli nastopa šola, tam so prisotni starši.

Pohvaliti moramo njihovo iniciativnost: že tretjič zaporedoma so postavili na Jožefovo v Ricmanjih stojnico; čisti dobček so namenili skladu za poimenovanje šole pri Domju.

Letos smo prvič v zgodovini domjanske šole vpisali toliko otrok, da imamo dva prva razreda. Iz tega je razvidno, da sta dolgotrajna požrtvovalnost in trud raznih učiteljev, ki so se zvrstili na tej šoli, obrodila sadove. Slovenski življenj pri nas ne upada. Tudi v javnosti bi bilo potrebno, da bi čutili, da je okolica slovenska in da ji s skupnimi močmi pomagamo, da bo to tudi za naprej ostala, ob spoštovanju do vseh, domačinov in priseljenec.

Šola se zaveda, da je medsebojno sodelovanje vseh krajevnih komponent neobhodno potrebno za uspeh nje same in kulturno rast ter narodno zavest Slovencev.

Ob koncu naj še omenimo, da smo že pred več kot dvema letoma vložili prošnjo, da bi šola poimenovali po ustanovitelju mladinske revije Galeb, Mari Samsi. Pričakujemo, da bodo prošnjo kmalu ugodno rešili in da bo to nova priložnost za širše sodelovanje.

Učiteljsstvo

Nabiralna akcija kriškega Skdanca

Skdane, glasilo kriškega PD Vesna, izhaja že več kot tri leta in predstavlja vsekakor pomemben dejavnik pri obravnavi številnih vprašanj vaškega in tudi splošno zamejskega značaja. Dolej so kriški prosvetarji tiskali Skdane v raznih mestnih tiskarnah, kar pa je zahtevalo velike finančne stroške in nerednost pri izhajanju. Uredništvo lista je po posvetovanju z odborom PD Vesna sklenilo, da je za izhod iz sedanjega stanja potreben nakup primerne tiskarskega stroja, ki bi gotovo koristil tudi drugim vaškim organizacijam. V ta namen bo v kratkem stekla vaška nabiralna akcija za nakup stroja in od katere je v veliki meri odvisna bodočnost Skdanca.

S predstavo filma Praznovanje pomladi Franceta Štiglica v mali dvorani Kulturnega doma se je prejšnji četrtek začel pregled slovenskega filma. Ciklus, ki ga organizirajo SPZ, krožek Cappella Underground in Ustanova za spoznavanje slovenskega jezika in kulture, so predstavili v četrtek dopoldne v novinarskem krožku, obsega pa šest filmov iz novejših in najnovejših slovenske produkcije. Predvajanja, kot so poudarili na tiskovni konferenci (med katero je naš fotoreporter Mario Magajna posnel gornjo sliko) bodo priložnost, da tržaška publika spozna slovensko kinematografijo, obenem pa lahko tudi spodbuda za spoznavanje med deželo in sosednjo republiko ter med tu živčima narodnostima.

Pestra dejavnost PD Slavec

Prosvetno društvo Slavec iz Ricmanj in Loga je priredilo v kulturnem domu v Ricmanjih v okviru Černigojeve antološke razstave vrsto kulturnih manifestacij. Kot smo že poročali je na otvoritvi razstave nastopil Ribniški oktet. V nedeljo, 16. marca je gostoval s celovečernim koncertom številni moški pevski zbor Fran Venturini od Domja z izborom slovenskih, italijanskih, madžarskih in čeških pesmi. V soboto zvečer je priredil organiziral prirčno srečanje slovenske in italijanske srednje šole v občini Dolina s Černigojem. Srečanja so se udeležili poleg učencev in staršev še profesorji in ravnatelja obeh šol. Prisotni so bili tudi predstavniki občinske uprave. Obe šoli sta razstavili svoje izdelke na temo spoznajmo Černigoja. Ob tej priliki je društvo poklonilo vsaki šoli monografijo o Černigoju in spominsko pergamentno. Takoj nato je imela svoj koncert ricmanjska godba na pihala.

V soboto, 29. t.m. pa je ricmanjsko prosvetno društvo priredilo ob zaključku vsestransko uspele Černigojeve razstave predvajanje filmov o življenju in ustvarjalnosti tega našega zamejskega slikarja, ki sta jih posnela Aljoša Žerjal in Rado Štrukelj. Predvajanju filmov je sledil kulturni program, na katerem je med drugim nastopil tudi domači mešani pevski zbor, ki je pod taktirko Vlada Svare ubrano zapel venček narodnih in borbenih pesmi. V nedeljo zvečer pa sta se v Babni hiši predstavila številni in pozorni publikli že uveljavljena zamejska glasbenika in sicer violinist Zarko Hrvatič ter pianist Aleksander Roje s svojim zaokroženim, izvajalsko zahtevnim, a vsem dostopnim glasbenim sporedom. (E. Kuret)

Godbeno društvo Prosek uspešno razvija svojo dejavnost

Godbeno društvo Prosek je imelo konec preteklega tedna svoj redni občni zbor, ki je pomenil pravo prelomnico v zgodovini društva. Poleg članov - godbenikov so se ga udeležili tudi starši mladih članov, ki so pristopili k godbi v zadnjem letu, potem ko se je društvo - s tečajem za mlade - odločilo in tudi uspešno izvedlo pomladitev godbe.

Sedaj šteje društvo skupno 55 članov, od katerih je kar 35 mladih.

dih, poleg tega pa jih še nadaljnji 20 pridno vabi na novem tečaju. Društvo je torej znalo pozitivno rešiti svojo eksistenčni problem, kar so v svojih poročilih predčrtali predsednik Alojz Husu, tajnik Milan Čuk, ki se zaradi boleznih ni mogel udeležiti skupščine, in kapelnik Slavko Lukša. Proseška godba si je pripravila dobro osnovo, sedaj - je med drugim dejal kapelnik Lukša - jo bo morala še kvalitetno izpopolniti.

Delovanje društva je bilo v preteklem letu zelo pestro, saj je nastopila na raznih prireditvah skupno kar 29-krat. Med vsemi nastopi je bil za člane gotovo najbolj zahteven nastop ob 75-letnici ustanovitve, ki ga je priredilo julija lani. Poleg enoletnega obračuna so bili godbeniki seznanjeni še z okvirnim letošnjim programom, sprejeli so novi društveni pravilnik ter izbrali dva nova člana odbora. Bernarda Daneva (gospodar) in Draga Čuka (arhivar).

SPD Igo Gruden Nabrežina prireja

Slovenski kulturni dan

v društveni dvorani v sredo, 9. aprila, ob 20.30.

Na sporedu je komorni koncert z violinistom Črtomir Šiskovičem in pianistom Corneliusom Froweinom.

Vljudno vabljeni!

Filmski večer v PD Škamperle

V torek, 25. marca je organiziralo PD Škamperle v svojih prostorih filmski večer z Aljošo Žerjalom. Najprej je Stojan Udovič pozdravil prisotne in z veseljem ugotovil pozitivno dejstvo, da smo se množično udeležili tega večera, kar dokazuje, da se prosvetno društvo ponovno prebujajo in da Svetoivančani čutijo potrebo, da bi se zopet združevali in da bi kot druga slovenska društva tudi sami ustvarjali in organizirali ter dokazali, da je Sv. Ivan še

vedno kulturno delujoča slovenska mestna četrt, kot je bil v povojnih časih važno kulturno središče.

Aljoša Žerjal nam je v tem večeru predstavil štiri filme, ki prikazujejo režiserjevo potovanja. Najprej je prisotne začarala lepota perzijske zemlje in mesta Samarkand (Uzbekistan). Po krajšem filmu, ki je obsegal glavne etape in zmage krasovih igralcev namiznega tenisa, nam je režiser odkrival lepote Firenc s stalno primerjavo med starim zgodovinskim mestom in današnjo stvarnostjo; in to mu je predvsem uspelo s prikazovanjem e-

dinstvenega mostu Ponte Vecchio. Ta film je režiral pred dvema letoma ob priliki filmskega natečaja v Firencah, na katerem je tudi zmagal.

Ob zaključku je spregovoril Boris Kobal o nujnosti nadaljnjih pobud in seznanil prisotne o dveh osnovnih ciljih, ki si jih je zaenkrat zastavilo društvo: preureditev društvenega prostora in pa vrnitev nekdanj slovenskega Ljudskega doma.

Uspešno delovanje Beneškega gledališča

Beneško gledališče je že vrsto let zelo važen dejavnik kulturnega in prosvetnega preporoda Slovencev v videmski pokrajini. Redno nastopa na skoraj vseh najvažnejših kulturnih prireditvah v Nadiških in Terskih dolinah, dobro pa ga poznajo tudi rojaki s Tržaškega in z Goriškega. Omenjeno gledališče, ki ga sestavlja jo izključno amaterji, je pred kratkim nastopilo na uspehi prireditvi ob mednarodnem dnevu žena, ki je bila na Lesah v Rečanski dolini. Uprizorilo je igro Alda Clodiga «Nedjeja pou lojbo», ki pripoveduje o življenju beneške partizanke Eme ter o težkih razmerah, ki so vladale po vojni v Benečiji.

M. Pogačnik gost PD Rovte - Kolonkovec

Prosvetno društvo Rovte - Kolonkovec je v zadnjem času močno okrepilo svojo dejavnost ter predstavlja sedaj važno zbirno točko za slovensko prebivalstvo iz tega dela mesta in predme-

stja. Po uspelem družabnem večeru ob mednarodnem dnevu žena bo v soboto, 12. aprila, ob 20.30 gostoval v novih društvenih prostorih znani rokohitrec in čarovnik Marjo Pogačnik iz Sežane.

Rino Chinese v Dolini

Na povabilo domačega PD V. Vodnik bo v sredo, 16. aprila, ob 20.30 nastopil v dolinski prosvetni dvorani kantavtor iz Rezi-je Rino Chinese, ki smo ga imeli priliko že večkrat poslušati tako na Tržaškem kot na Goriškem.

Novi odborniki PD Prosek - Kontovel in zbora V. Mirk

Na Proseku sta bila pred kratkim občna zbora PD Prosek - Kontovel ter pevskega zbora Vasilij Mirk, na katerih so med drugim izdelali program za bodoče delovanje ter izvolili nova odbora. Za predsednika PD Prosek - Kontovel je bil izvoljen Alojz Kapun, podpredsednica je Elizabeta Daneu, tajnik Aleks Ti-meus, podtajnica Vida Gerlane, blagajnik Sergij Husu, podblagajničarka Kati Ban ter gospodar Drago Gerlane. Novi nadzorni odbor pa sestavljajo Slavko Štoka (predsednik), Valter Orel in Silvano Terčič. Predsednik pevskega zbora V. Mirk je Josip Čuk, podpredsednik Egidij Castellani, tajnik Drago Štoka, blagajnik Vasilij Daneu ter gospodar Alojz Kapun. V nadzorni odbor pa so bili izvoljeni Ivan Ban (predsednik), Edi Kemperle in Mario Simič.

PRIREDITVE V MARCU 1980

3. PD Kraški dom, Repen: Prešernova proslava in poimenovanje sedeža po Albinu Bubničju.
3. Fantje izpod Grmade Devin - Štivan: Prešernova proslava.
3. PD Rdeča zvezda - Salež: Zaključek kulturnega praznika.
3. PD Slavko Škamperle - Sv. Ivan: Lutkovna predstava.
3. Slovenski klub: «Lutke, ob lutkah, z lutkami».
3. PD V. Vodnik - Dolina: Otvoritev razstave B. Bijeliča.
3. KPD Primorsko - Mačkolje: Sestanek za obnovo društva.
3. Proslave ob dnevu žena: PD Lipa, PD Primorec, PD S. Škamperle, PD Lonjer - Katinara.
3. SPD Tabor - Opčine: Predavanje B. Križmana «Potovanje po ZDA».
3. PD Rdeča zvezda - Salež: Kulturni spored ob dnevu žena.
3. PD Rovte - Kolonkovec: Družabno srečanje ob 8. marcu.
3. PD Slavec in Slovenski klub: Predstavitve Černigojeve monografije.
3. Mladinski krožek - Trst: Film S. Verča «Ameriške razglednice».
3. PD Vesna - Križ: 5. srečanje s slovenskimi ustvarjalci.
3. PD Slavec - Ricmanje: Koncert zbora F. Venturini.
3. SPD Tabor - Opčine: Nastop čarovnika Franca Grilca - Egona.
3. Slovenski klub: Umetniški obisk Š. Drolčeve in P. Uršič.
3. PD V. Vodnik - Dolina: Čarovniški večer z M. Pogačnikom.
3. SPD Tabor - Opčine: Odprtje slikarske razstave A. Kralja.
3. PD J. Rapotec - Prebeneg: Predavanje B. Samse o političnem položaju.
3. PD Slavec - Ricmanje: Koncert vaše godbe.
3. PD Kraški dom - Repen: Večer glasbe in besede.
3. Zveza cerkvenih pevskih zborov: Revija pesem mladih.
3. PD Lonjer - Katinara: Svečanost ob 35. obletnici padlih partizanov.
3. PD Slavec - Ricmanje: Koncert violinista Z. Hrvatiča in piansta A. Rojca.
3. PD Slavko Škamperle - Sv. Ivan: Filmski večer A. Žerjala.
3. Slovenski klub: Srečanje s slikarjem T. Križnikom.
3. KPD Primorsko - Mačkolje: Ustanovni občni zbor.
3. PD Kraški dom - Repen: Redni občni zbor.
3. SPD Tabor - Opčine: Večer delavske in partizanske pesmi.
3. PD Slavec - Ricmanje: Černigoj na filmskem traku.
3. PD Lipa - Bazovica: Kulturno-zabavni večer.
3. PD Jože Rapotec - Prebeneg: Kulturni večer.
3. PD Vesna - Križ: Srečanje s čarovnikom M. Pogačnikom.
3. SPD Tabor - Opčine: Svečanost ob obletnici ustrelitve talcev.
3. PD F. B. Sedej - Števerjan: Gostovanje v Marijinem domu pri Sv. Ivanu.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH DRUŠTEV

IZ ZGODOVINE NAŠIH DRUŠTEV

Prosvetno društvo «Lipa» - Bazovica

Začetke prosvetnega delovanja v Bazovici, postavimo v leto 1870, ko beležimo obstanek cerkvenega pevskega zbora. Leto 1884 je bila ustanovljena čitalnica, vendar se je pravo prosvetno delo razvilo šele leta 1899 z ustanovitvijo pevskega društva «Lipa». Društvo je nastalo iz pevskega kvarteta, ustanovljenega leta 1892, ki so ga sestavljali Hrabroslav Ražem - pevovodja, Vinko Škrjanc, Andrej Grgič in Anton Čufar. Kvartet je s svojimi nastopi povsod žel lepe uspehe, tako so že leta 1894 nastopali na pevski reviji v Ljubljani, kot gost tamkajšnje Glasbene matice. Njihovi uspehi, so k sodelovanju spodbujali tudi druge Bazovce in tako je prav kmalu nastal 40-članski mešani pevski zbor. Ustanovni zbor društva je bil na prostornem dvorišču Urbančičeve gostilne, kjer je kraljevala mogočna lipa, po kateri je društvo dobilo ime. Zbor je začel pridno vaditi in si kmalu pridobil ugled daleč naokoli. Po smrti Hrabroslava Ražma je vodenje zbora prevzel njegov sin Srečko.

Ob 10-letnici ustanovitve društva so Bazovci pripravili veliko slavo - z razvitim društvenega prapora, na katerega so povabili čez trideset društev iz bližnje in daljne okolice.

Z začetkom prve svetovne vojne je tudi v Bazovici utihnila pesem. Po štirih vojnih letih je sicer društveno delo oživelo, vendar le za kratek čas. Že takoj ob prihodu Italije v naše kraje, se je začela fašistična gonja proti vsemu, kar je bilo slovenskega. Kljub temu so v Bazovici praznovali leta 1924 25-letnico ustanovitve društva. Kot vsa slovenska društva, je bilo leta 1927 z dekretom razpuščeno tudi prosvetno društvo «Lipa». Fašisti so zaplenili tudi društveni prapor in vse dokumente, ki so pričali o nastanku in razvoju društva. Fašistično preganjanje se je iz dneva v

dan stopnjevalo - pevce so zasiljevali, jih zapirali. Tako jim je ostala edina možna oblika gonenja slovenske pesmi pod okriljem cerkvenega petja.

Napad na Jugoslavijo leta 1941, je povzročil oborožen upor slovenskega naroda proti okupatorju. Tudi Bazovci so se kot zavedni Slovenci priključili Osvobodilni fronti in uprli nacifašizmu, v upanju na boljši jutri. Takoj po osvoboditvi leta 1945 se je zbor obnovil, pridružili so se novi člani, ustanovili so dramsko skupino in tamburaški zbor. Društvo se je preimenovalo v prosvetno društvo «Bazovica» in je leta 1946/47 štel 185 članov. V Bazovico se je vrnil tudi društveni prapor in leta 1949 so slavnostno praznovali 50-letnico društva. Po zelo aktivni prvi povojni dobi, je delo v društvu nekoliko zamrlo, verjetno tudi zaradi pomanjkanja primernih prostorov, kjer naj bi se člani društva zbirali in imeli vaje. Zato so ustanovili pripravljalni odbor za zgraditev prosvetnega doma. Dom so začeli graditi leta 1968 z udarnim delom vseh vaščanov ter s pomočjo kulturno - gospodarskih organizacij. Dom so svečano otvorili 15.2.1970 in tu so dobile vaše organizacije svoje sedeže. Leta 1975 so pevski zbor obnovili, nastal je mešani pevski zbor Lipa, pod vodstvom Evgena Princiča. Zbor nastopa na raznih prireditvah in gostovanjih ter je stalen gost pevske revije Primorska poje. Lansko leto je društvo z bogatim sporedom praznovalo 80-letnico obstoja.

Društvo je tudi v zadnjem času precej aktivno, upamo, da se bodo mladi radi vključevali v društvo, le na ta način bo mogoče ohraniti in nadalje razvijati kulturno - prosvetno delo.

PRIPRAVIL
ODSEK ZA ZGODOVINO - NŠK

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

11. revija pevskih zborov

PRIMORSKA POJE 80

DANES, 6. aprila, ob 16. uri v Idriji
SOBOTA, 19. aprila, ob 20.30 v Trstu
NEDELJA, 20. aprila, ob 15. uri v Ljesah

VABLJENI

FULVIO TOMIZZA: «L'AMICIZIA» (PRIJATELJSTVO)

Izzivalno soočanje

Dragocen in umetniško veljaven doprinos k izgradnji stabilnejšega duševnega razumevanja med italijanskim in slovenskim človekom na naši zemlji

Prvi vtis, ki ga ima človek ob branju najnovejšega Tomizzovega romana «L'Amicizia» (Prijateljstvo), je nedvomno tak, kakršni izhaja iz založnikove predstavljene na obojni. Bistvo romana naj bi bilo v stalnem in včasih izjemnem soočenju dveh različnih značajev, kultur in vzgoj v okviru soaveznarstva prijateljstva, ki se nekadašnje brez pravega razloga začne in se nekaj let pozneje, prav tako brez pravega razloga, tudi konča. V prepletenju misli, stališč, svetovnih nazorov in čustvenih izlivov, ki se rodijo iz tega soočenja, pa naj bi bila zapovedna povojna zgodovina Trsta do istega trenutka, ko so se politične, družbene in tudi etnične strasti nekoliko pomirile in so se postavili dve novi, še prej kot zgodovinski temelji za nove odnose med slovenskim in italijanskim življenjem v Trstu in njegovi neposredni kraški okolici.

Toda ta prvi vtis je po našem mnenju v omejevalni in če bi pri njem vztrajali, bi bralce delala veliko krivico avtorju, ki je v svojo knjigo po vsej verjetnosti hotel povedati mnogo več, kot nam lahko pove zgodovina nekake prijateljstva, pa naj gre za se tako mojstrsko prikazano in psihološko izčrpano prijateljstvo. Prepričani smo namreč, da je Tomizza s tem svojim najnovejšim pripovednim delom hotel predvsem priti do dna svoje duše, razprte med slovenskim in italijanskim svetom, in da je prijatelj, o katerem je govor v knjigi, njegov dvojniki, s katerim je v stalnem konfliktu, a tudi v neznem čustvenem razmerju, saj prav od njega pričakuje vse odgovore na številna in zapletena vprašanja, ki mu jih sprito postavlja težavno, dramatično in vendarle plodno in morda celo navdušujočo okoliščino v resničnost našega mesta in njegove kulture. Koniec prijateljstva pomeni torej tudi konec boja z našim seboj in osvojitve dokončnega razumevanja med slovenskim in italijanskim duhom, ki sta v pisatelju od rojstva.

V tej luči zadobi «Prijateljstvo» mnogo globlje pomen in pretresljivejšie poudarke. Avtorizirani elementi se, kot kaže ekonomski vsakega pripovednega dela potrebno, umakajo v ozadje in prav tako zbledijo v kontinuiteto podrobnosti. V osprejbe pa stopi z vso svojo racionalno agresivnostjo vprašanje težkega sožitja med slovenskim in italijanskim svetom na tem kosku Evrope, kjer so stvari se bolj razmatane kot drugje ob mejah, zato ne gre tu samo za etnični aspekt vprašanja, to je za odnose med dvema narodoma, ki morata živeti na isti zemlji, marveč tudi za družbene in duševne komponente, ki jim človek ne more priti do dna, če jih sam ne čuti v sebi. Samo v tem primeru se namreč človek lahko popolnoma poglubi v racionalno bistvo tega

vprašanja in ga lahko čustveno reši, ko se po dolgem in mučnem notranjem boju končno zave, da ni nobenega izhoda na območju razuma.

Vse dosedanje Tomizzovo delo je usmerjeno v ta cilj, a doslej se pisatelj še nikoli ni tako jasno in umirjeno opredelil za svoje poslanstvo obmejnega pripovednika, kot je to storil v «Prijateljstvu». V «Materadi», kot sicer v celi «Istrski trilogiji», prevladuje na primer lirski, to je čustveni element. V «Sanjskem drevesu» izstopa pravični trenutek, v «Boljšem življenju» pa zgodovinski, to je epski. Konflikti med slovensko in italijansko dušo so bili torej prikazani v nekakšni dialektični luči, kot bi nastajale, joče osebe zagovarjale zdaj to zdaj ono tezo, ne da bi mogle iz lastne krivde. Prav zaradi tega ni moglo priti do pravega razčiščenja, kot sicer nikoli ne more priti do pravega razčiščenja, kadar ima človek sobesednika izven sebe, to se pravi v drugem človeku z drugačnimi interesi in z drugačno zgodovinsko preteklostjo, pa čeprav se na vse načine trudi, da bi z najbolj nesebično dobro voljo razumel nasprotno stališče. Tudi Tomizza je zdaj odkril, da mora najti zadovoljive odgovore na svoja umetniška in življenjska vprašanja najprej v samem sebi in šele potem v zunanjem svetu. Zato si je v «Prijateljstvu» omislil sobesednika, ki predstavlja njegovo drugo dušo in ki igra vlogo prijatelja, ne pa antagonist, saj bi z antagonistom že a priori ne mogel najti skupne govorice.

Zaradi tega posebnega prijema se roman obogati z nepričakovanimi in zelo učinkovitimi simboličnimi vrednotami. Kakršnih Tomizza umetno doseže, se nam pozna, atmosfera se magično razvija in v pokrajini se obarva s poetičnimi odtenki, ki presegajo lirne okvire in realistične pregrade. Besede pa se komaj opazno spreminjajo v zgodovinsko po ročilo, o katerem postane osebnost rešitev univerzalen predlog za uspešno spoprijateljstvo z dvojniki, ki je v vsakem izmed nas in v vsakem narodu, ki živi v tesnem in neizogibnem stiku z drugim narodom. Zaključni stavek romana «Nisva se več videla, pa čeprav to mesto ni veliko, izven torej optimistično. Prijateljstvo ni več. Zato ni več konflikta. Notranji spor se je rešil tako, da ga je avtor pripovedovalca vsrkal rase in ga dokončno sprejel kot sestavi in dobrodošli del samega sebe, kot vitalno limfo, brez katere ne bi mogel ustvarjati, in kot najljubše nezamete svoje prave človeške identitete.

Ni domna, da je v tem pogledu «Prijateljstvo» izredno dragoceno in umetniško veljavno doprinos k izgradnji stabilnejšega duševnega razumevanja med italijanskim in slovenskim človekom na naši zemlji in da si s tem

romanom Tomizza upravičeno zasluži naslov pravega obmejnega umetnika, to je umetnika, ki mu je uspelo ustvariti danes edino močno simbiozo med slovensko in mediteransko umetniško dušo.

Nekoliko drugače pa se nam prikaže «Prijateljstvo», če ga gledamo zgolj s pripovednega vidika. Epski element, ki je bil v «Boljšem življenju» tako močno prisoten, je tu skoraj popolnoma izostal, kar gre na račun neposrednosti romana in kajpada zmanjšuje možnosti, da bi ga pravilno razumeli in se z njim obogatili tudi bralci izven naše ga obmejnega kulturnega področja. Vendar menimo, da je Tomizza tokrat za usako ceno, torej tudi za ceno neposrednosti, hotel predvsem dokončno razčišči-

Ta teden se bodo v Kulturnem domu nadaljevale ponovitve Syngeovega dela «Vražji fant zahodne strani». Predstava je bila v svoji življenjskosti in pristnosti deležna velikega odobravanja s strani vse tiste publike, ki si jo je do sedaj ogledala, in tudi kritika jo je pohvalila režijsko zmožnost Zvoneta Šedlbauerja in igralsko prepričljivost našega ansambla. Tisti, ki si predstave še niso ogledali, bodo imeli to možnost še v ponedeljek, 7. aprila ob 16. uri, v četrtek, 10. aprila, ob 20.30, v petek, 11. aprila ob 16. in 20. uri in v soboto, 12. aprila, ob 20.30

(Nadaljevanje na 8. strani)

PETA, ŠESTA IN SEDMA REVIIJA «PRIMORSKA POJE»

V Komnu, Gorici in Dornberku poprečna raven zborovskega petja

Le nekaj zborov na vsaki reviji je pokazalo več znanja in osvežujočega poleta

Peta revija «Primorska poje» je bila v Komnu, kjer je nastopilo enajst pevskih zborov: dekliški zbor Vesna iz Kriza, moški in mešani zbor iz Dutovalj, moški zbor iz Šinavre, mešani iz Renč, moški iz Sežane, Ponitev, mešani zbor Slovenec iz Borštna, mešani zbor Studene, mešani zbor Drago Baže iz Viteve, mešani zbor Marij Koroj iz Trsta in moški zbor Tabor z Opčin.

Zbori, ki bi pokazali posebne prednosti, na tej reviji ni bilo. Če pa bi skušali oceniti celotno revijo, lahko rečemo, da je bila srednje dobra, ker je bilo vendar nekaj zborov, ki so vsaj po eno ali dve pesmi pripravili polikolortno solidno in jo tudi za polikolortno, niti izrazno dovolj dognano dijeta. Zbor iz Studene ga, ki ga vodi Fani Milavec, je sorazmerno najboljši zbor drugo in tretjo pesem; prva je bila za mlade, še ne dovolj glasovno zlitje soprane, trenutno previške. Delovanje zbori je bilo dotrajno enotno. Posvetili je treba več pozornosti oblikovanju fraze! Mešani zbor Drago Baže iz Viteve, ki ga vodi Franc Zupančič, je najprej prijetljive izvajal Nedvedovo Nazaj v planinski raj, čeprav so nas motili v visinah intonacijske neenotnosti soprani. Tej skupini bi bilo pri nadaljnjem delu treba posvetiti večjo skrb, da bi odpravili izstopanje »solistike« in dosegli večjo homogenost skupine. Morda bi lahko rekli, da je bil med temi zbori najboljši moški zbor Opčin, ki ga vodi Sveto Grčić. Zbor je dosegel večjo glasovno ubranost in v celoti boljše izvajanje, ki jo na slabšo občano ne dovoli čisti bas. V smiselnem podajanju je učinkovala Liparjeva pesem, ki ji je po vrednosti enaka bila Matetičeva Pjesma slobodi. No, v ti bi bilo treba vendarle nekoliko kontrolirati nekatere posamezne glasove, ki radi preidejo v preveč opazno odprtost. Pri mešanem zboru Marij Koroj iz Trsta moti celotni zvok zboru zaradi izstopajočih sopranovskih vibrat. Ostali zbori so pokazali, kar so v skromnejših delovnih pogojih pač zmogli.

V Gorici smo predvidevali zelo dobro pevsko revijo, ker so organizatorji vanjo uvrstili kar štiri pevске zborove z večjo pevsko tradicijo ter vidnejšimi uspehi za seboj: mešani zbor iz Divače, moški zbor Vasilijski Mirk s Proseka, Kontovela, mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice in moški zbor Franc Zgonik iz Branika. Najprej nas je iznenadil divaški zbor s svojo glasovno vehementnostjo in v njegovo oslabljeno interpretativno zmožnost. Sopranski skupini bi bilo treba posvetiti več pozornosti, da se vrne v prejšnjo izredno lepo zilitost, ki jo šibi težnja navzdol posameznih pevčev, kar je najbolj opazno pri stisnjenosti zastavljenih visokih tonih. Najubranje zveni moški del zbori. Zbor Vasilijski Mirk ni dosegel prave kvalitete niti v pogledu vokalne plati niti v pogledu interpretativne učinkovitosti. Kakršno smo doživeli na lanskem nastopu, zapustil je vito negotivno in prikrite izrazne zadrege. Saj imamo v spominu lansko ubranost in interpretativno sočnost. Program je res zahteven, pa je morda bilo preveliko časa za pripravo; gotovo je tudi prehlajenost povzročila težave pevčev, ki poleg tega še niso mogli v sebi dojeti in podokivati novih pesmi niti popolnoma premagati vseh njihovih trdih mest. Prav isto bi lahko rekli za zbor iz Branika. Seveda, če tokrat ni bilo uspeha, lahko nekateri moški pevci poslušalci in gotovo tudi sami pevci teh zborov, ne moremo reči, da so zbori slabi, da so slabo dela-

li; ne moremo zanikati vseh pozitivnih podvigov v njihovem pevskem življenju, temveč nioramo smatrati to kot trenutke upadlega vala, ki se nato dvigne in kot izkušnja pri izdelavi novih, za pevce zelo zahtevnih pesmi, za kar je tudi pri dobrih zborih potrebna precej časa, da jih poleg vokalnega in tehničnih pripravi tudi muzikalno osvobodijo. Tudi zbor Lojze Bratuž iz Gorice, ki ima zelo dobre mlade glasove, je imel dve zahtevni deli Palestine in Kosovo. Če izvajamo opravne, med katerimi so nekatere pevke težje navzdol in ori Kogolevi celo že na začetku bile prenizke, je zbor v svoji celoti vendar dovolj ubran zvenel, saj so vse skupine precej enakomerno zasledene. Kar zadeva učinkovitost interpretacije, mislim, da veljajo isti razlogi — še toliko bolj, ker si tu sledila deli, tako različni po slogu in izraznih nujnostih. Sorazmerno najplastičnejše oblikovanja je bila ljudska benesha v Vrabčevih prireditvi Gularja sem tja ljube.

Nastopili so še: zbor iz Barnasa z zanimivim poizkusom prireditve Tam za turškim grčem, moški zbor Briški grč iz Strevljana, ki je bil v interpretaciji vsekakor boljši kakor v petju samem. O nastopih in drugih slabostih, ki jih ožejamo in upoštevamo na revijah, tako seveda tudi na tej, je bilo ob predhodnih priložnostih že dosti omenjenega. Zato ne bi hotel še enkrat ponavljati na tem mestu. Moram reči, da nisem ugotovil nobene navesti tudi pri tistih zborih, ki sem jih omenjal kot zborove z dobro izbranimi ter dobro izvedenimi skladbi. Marsikatero podrobno slabost tudi pri teh zborih bi lahko pripomnil in ne sa-

Zadovoljivo kvaliteto povprečje je bilo na sedmi reviji v Dornberku. Tudi tukaj je bilo več zborov, skromnejših tako po številu pevcev kakor po glasovni sestavi, ki delujejo in se trudijo v prav tako skromnih delovnih pogojih, vendar je bilo na drugi strani tudi nekaj takih, ki so celotni reviji prispevali svoj boljši delček po dosežkih vokalne narave in zrejših oblikovalnih dognanjih. Med temi je bil vsekakor najbolj dovršen dekliški zbor Sloza s Črnega vrha pod vodstvom Ivana Rijavca, ki je zbor glasovno izčistil, uspel lepe glasove zlititi v enotno obarvano, kompaktno delujočo skupino, jo odeti v plemenito petje in jo prežeti z bogatstvom svoje muzikalne narave. Zato so pevke lahko pele in kreirale z živo občutnostjo; sledile so smiselne oblikovanju svojega dirigenta s pristno zanosnostjo, ki je navduševala. Drugi zbor, ki ga moramo posebej omeniti, je moški zbor Igo Gruden iz Nabrežine, ki ga vodi Sergij Radovič. No, Polencove Tri molitve vs. Franciška niso dosegle večje izrazitosti v oblikovanju, čeprav je dirigent nazorno nakazoval, kajti stavila težnja prvega tenorja nazaj ni dovolila ostalim pevčem potrebne zbranosti in sproščenosti. Pač pa sta drugi dve pesmi pokazali zborove kvalitete v lepoti oblikovanja. Zborova odlika je, da se na vsakem nastopu predstavi solidno pripravljen in da polaga veliko skrb za čim nazornejšo interpretacijo. V Pivki imajo nov moški zbor, ki ga vodi Ivo Jerlečič. Ni sicer še povsem glasovno izdelan in izčiščen ter tudi ne še toliko ubežan, prijemljiv in dojemljiv za dela, ki predstavljajo nekaj novega po svojih izraznih sredstvih kakor po svoji vsebinski glasbeni pojavnosti. Zato še ni dojel in osvojil Hindemithove pesmi, pač pa je v Ada-mičevi in Preločevski že zavzel precej zlit in kompakten razvoj celotnega petja, v katerem je odsevalo htenje po smiselnem podajanju pesmi. Vsekakor je to zelo dober začetek. Za moški zbor Vesna iz Kriza, ki ga vodi Franco Jerjav, lahko rečemo, da nastop

mo pri skromnejših. Pa tudi ni vse, vsaj polimena ne, povedano, kar je negativnega pri zadnjem. Mislim pa, da bi marsikateri pevovodja lahko razmislil, na osnovi do zdaj povedanega, o problemih svojega zbori in skušal izboljšati delo s pevci, katere bi seveda moral se prepričati za boljše obiske na vajah in sploh večjo zavzetost, ki po šibkih rezultatih vse večjega števila zborov, kaže, da polagoma plahni. Nekateri pevci se namreč preveč zadovoljujejo le s tem, da pač nastopijo na «Primorski poje», ne pomislijo pa, da jih nekdo posluša, ki si želi iz tega petja; ne pomislijo, da imajo poslušalci svoja občutja, svoje mnenje, ugodja ali neugodja namreč učinijo tega ali onega zbori in da ne more biti vseeno, kar nudijo poslušalcem. Takih razgovorov in negotovanj je bilo med občinstvom tudi na letošnih revijah. Sicer pa sem menjal, da problemi, ki se pojavljajo v našem zborovstvu so, v seminarjih okvire, ki naj bi bili tako pripravljali in organizirani, da bi neovodim kakor zborom navdihili osvežujočega poleta in prispevali k strokovnemu določevanju. Prav tako me treba resno razmisliti o takih oblikah zborovske dejavnosti, ki ne bi spodbujala kvalitete v vsakem oziru in na vseh zmogljivostnih ravneh. Drugače bo naše zborovstvo ozehalo in zdrnilo v neprizadeto prepevanje.

IVAN SILIČ

OD 13. APRILA DO 4. MAJA

V okviru Glasbene matice predavanja o stari glasbi

Gojenci oddelka za staro glasbo med snemanjem za tržaški radio

Že dalj časa sem želel obiskati znanca iz Tržica, da bi mi pokazal svojo violo da gamba; zvedel sem, da si je violo sam sestavil, potem ko si je kupil sestavne dele, deloma že izdelane. Končno se zmešala za sestanke; po kratkem izletu z avtom sem ustopil v malo dvoranico ob cerkvi v Standeržu — tam je moj znanec imel ravnokar vajo s svojo skupino. Cembalo, viola da gamba, violina, kornet in kljunasta flavta; že pogled na vsa ta glasbila je nekaj razveseljujočega za ljubitelja stare glasbe — sicer pa ni pri prvih vajah. Vendar se mi je že to zdelo nekaj posebnega, da pet mladencev iz Tržica na tak način preživijo svoj nedeljski popoldan.

Ko sem pred časom slovenskega mladika, ki sicer študira glasbo, omenil violi da gamba, me je vprašal, kaj je to. Koliko na ših dijakov sploh ve, kaj je kornet (cornetto)? Ali ima prav, kdor pravi, da Slovence, ki se nepo-

klicno ukvarja z glasbo, igra pač harmoniko?

Mislim, da je prav to glavni problem: glasba za nepoklicne glasbenike. Vedno več mladine želi tudi igrati, ne le poslušati. Ves sistem glasbene vzgoje pa je v istem zastareli in so vsaj glede tega privatne glasbene šole na boljšem, saj jim ni treba upoštevati državnih zastarelih programov. V šoli Glasbene matice deluje že drugo leto oddelke za staro glasbo. Mogoče je glavna prednost stare glasbe prav ta, da je nepoklicnim glasbenikom bližja. Zakaj? Predvsem, ker je bila pri prvih vajah. Vendar se mi je že to zdelo nekaj posebnega, da pet mladencev iz Tržica na tak način preživijo svoj nedeljski popoldan.

Ko sem pred časom slovenskega mladika, ki sicer študira glasbo, omenil violi da gamba, me je vprašal, kaj je to. Koliko na ših dijakov sploh ve, kaj je kornet (cornetto)? Ali ima prav, kdor pravi, da Slovence, ki se nepo-

Miloš Pahor

(Nadaljevanje na 8. strani)

SLOVENSKE ZALOŽBE V LETU 80 (17)

Še o domačih delih pri založbi «Lipa»

Tako rekoč hišni pisatelj založbe Lipa je Pavle Zidar, ki bo letos pri njej izdal roman «Odkle-njeni človek». Delo je pisano v značilnem pisateljevem slogu ostrih prehodov in bliskovitih osvetlitev. Tokrat ne gre v romanu za neposreden spopad pisateljevih nazorov z družbenimi institucijami in dogovori (birokracija, oblast, šola, religija, zatiranje malega človeka), temveč je dogajanje preneseno na raven globlje-ga stika ali nestika med ljudmi v kriznih trenutkih njihovega življenja, v trenutkih, ko se hočejo ali morajo srečati s svojo končno.

V noč, ki duši vse prostore, zazvoni telefon. Profesor Vasja seže po slušalki in iz daljave sliši dihanje, ki se na trenutke vzbura; prisluhne mu in ga poskuša identificirati: morda šala, izsiljevanje... Nato spregovori. Profesor se zave, da je posredil več kot šala in izsiljevanje. Odgovori neznanecu onkraj, naj vendar da glas od sebe da bo tako dobil ključ, s katerim ga bo odklenil in mu pomagal, če to želi: končno le dobi ta glas, več glasov, iz katerih zve, da je neznanec obupal nad življenjem in da se bojuje s smrtjo. Življenje je od-rinilo, on pa ga želi živeti. Začne se pregovarjanje, da bi se naslednji dan seznanila, srečala. Ne-znanec na to pristane. Profesor Vasja noč prebdi, jutraj pa se odpravi v šolo, kjer mu nekaj prijateljstva predlaga, da bi seznanil s tem tudi policijo. Res se iz tega izčim spremstvo, ki pa ne doseže svojega uspeha. Neznanec iz neznanega razloga opusti možnost, da bi se seznanil že ta dan s človekom iz noči, in simbola rokavice in klubov ne vzame s seboj. Na sestanek gre kot opazovalec. Njegov nejasen odnos se spre-vlja takoj v sum, ko zagleda profesorja, ki je prišel sicer sam, to da okoli sedeli so mu dali vedeti, da je z njimi zmanjen, oziroma da ga je izdal. Profesor nasled-njo noč ni zatisnil oč, m'seč, da je neznanec naredil samocrn. V zgodnjem jutru pa spet zazvoni telefon... Začne se ponavljati molčanje in zatano dihanje. Ko spet spregovori, mu neznanec pove, da je prišel na sestanek, vendar je ugotovil, da so prišli zraven še trije. Profesor je ujet, prizna mu, da so bili to njegovi kolegi, ki bi radi pomagali, toda zaupanje je načeto.

Dialog traja. Človek se odpi-ra; bolji je odklenjen. Sestanki so ponovljeni vsaj trikrat. Štiri-krat, do stika pa nikoli ne pride, ker oba pozabljata na dogovorjene simbole. Končno telefon ne za-zvoni več.

Profesor prebira osmrtnice, ru-brike nesreč itd. Rad bi spoznal svojega sogovornika vsaj v smrti. Četrti ali peti dan prebere, da je nekdo iz neznanega vroka z veliko hitrostjo zavozil v stojajo- tovarnaki. Začel je vzpostavljati notranji stik s to informacijo in ga našel. V smrti se mu je ne-znanec odklenil.

Roman sega torej na druga-manj vidna, a zato tem bolj po-membna področja človekovega bi-vanja, konkretno na področje od-tujenosti med ljudmi, ki je ne more premostiti niti odprta želja, da bi se povežala med seboj v tre-nutkih skrajne stiske.

Drugi, stalni avtor založbe je vsekakor Dimitrij Rupel. Na pro-gramu je nadaljevanje njegove knjige «Svobodne besede», ki bo to pot izšlo pod naslovom «Besede in dejanja». Že v razpravi «Svo-bodne besede», ki so izšle pri založbi Lipa v počastitve 100-let-nice Cankarjevega rojstva je Di-mitrij Rupel obravnaval rast slo-venške književnosti v 19. stoletju ob zavesti, da je narodna zavest in vse, kar je vezano za narod, najvišja svetinja, ki jo mora tu-di umetnik postaviti v središčno zarčeno v svojem delu. S Cankar-jem in Zupančičem se ta središč- nost prenese drugam, kajti neres- šena druga vprašanja (socialno) in razslojevanje slovenskega na- roda postavita v ospredje druga razvoja in se umestnost v 20. stoletju pri nas razmišlja največ na prelomnicah med avantgardno in tradicijo, na področju drugač-nega pojmovanja «svobodnega pi-sanja in ustvarjanja», oziroma «svobodnih besed». Prenos žarišča se je zgodil z vso neizpisano po-mestitvijo pri tistem Josipu Mur-nu, Zupančiču, kjer domoljubje dobiva razsežnosti gluhubezi s tem-nim gnevom v duši, in Cankarju, kjer se zdravi meščanski razum razkroji v samem sebi in je do kraja problematičen. Nadaljevanja ni težko najti pri Kosovelu, ki je vzburlil duhove ne le za svoj čas, ampak vse do danes, pri Kreftu, Vidmarju, Martelancu in drugih, ki so literaturi pripisovali širše razsežnosti in moralnopolitične obveznosti in primerjaval s progra-mi v literaturi 19. stoletja.

Te in take probleme ob navede-nih imenih obravnava v svojem delu «Besede in dejanja» Dimi-trij Rupel. Njegova pronicljivost je posebno ostra zaradi tega, ker je njegovo razmišljanje vsekoli naravnano na podpiranje avan-gardnih pojavov in težnjev v naši preteklosti in sedanjosti. Njegova razmišljanja niso vklepana v to- kove znanih in potrjenih sodb o razvojnih smerih pri obravnavi-nih avtorjih, temveč naš avtor svobodno išče, kje so se te smeri prelomile v nove tokove.

Tretje originalno delo letošnje-ga programa so Puščavski bitke Janka Perata. Delo sestoji iz dveh, povsem ločenih pripovedi: Puščav-ske bitke same obsegajo prvih 160 strani rokopisa, medtem ko

je od te strani dalje pa do kon-ca opisan boj Jugoslovancev, pred-vsem primorskih Slovencev, ki so se znašli na Blížnjem vzhodu za vstop v NOVJ, to je, med Titove partizane. Čeprav je subjekt o-beh pripovedi deloma isti, to je jugoslovanski bataljon na Blíž-njem vzhodu, sta obe pripovedi samostojni, saj gre v vsaki za po-polnoma druge stvari, v prvi za opis puščavskih bitk, v drugi pa za opis položaja in boja Jugoslo-vancev na Blížnjem vzhodu za pri-znanje, da so sestavni del parti-zanske jugoslovanske vojske. Tu-di način pripovedovanja je pov-sem drugačen v prvem in drugem delu, kar tak različen način za-ve, katera vsebina pripovedi, ki je v obeh primerih povsem različna.

Prva pripoved o Puščavskih bi- kah je sočna in zanimiva, poseb-no takrat, kadar avtor opisuje svo- je lastno doživljanje v puščavi in v vojni v puščavi. Delo predstavlja novost v slovenskem pripoved-ništvu in bo gotovo vzbudilo po-zornost v javnosti ter si pridobi-lo številne bralce.

Drugi del pripovedi je zanimiv in originalen prispevek našega av-torja o dogodkih, ki si jih je sam udeležil ali o njih zvedel neposred-no od samih udeležencev. O bo-jih primorskih Slovencev v Afriki za priznanje, da predstavljajo se-stavni del NOVJ Jugoslavije in da se jim omogoči vstop v NOV Ju-goslavije pod Titovim povelj-stvom, je sicer sedaj napisanih že nekaj knjig, ki jo obravnavajo z zgodovinskega vidika in ga vred-notijo kot prispevek primorskih Slovencev v Afriki k NOB Jugo-slavije. Janko Perat pa opisuje ta boj v luči osebnega pričeva-nja in doživljanja, opisuje skozi kakšne osebne peripeitje je mor-al iti, da se je dokopal s svojimi tovarishi do priznanja statusa jugoslovanskega partizana, ki mu je bilo končno omogočeno, da se je udeležil narodnosvobodilne boja Jugoslavije. Zato njegovo de-lo ni obdelava takratnih zgodo-vinskih dogodkov. Kadar avtor spregovori o njih, mu rabijo pred-vsem kot okvir za osebno pripo-ved. Ta pa je dragocena prav za-to, ker je pristna in osebna ter zato prepričljiva bolj, kot more biti suboparno nastajanje in raz-členjevanje zgodovinskih dogod-kov.

Boj primorskih Slovencev je slo-venski javnosti še vse premalo znan in zato je treba premalo o-vrednoten. Ta boj je nadvse po-memben, ker predstavlja velik pri-pričaj primorski Slovence, da so se mogli priključiti k novi Jugoslaviji in da naše zahodne meje potekajo zahodno od bivše jugoslovanske - italijanske meje. Zato je tu-di Peratova pripoved zelo aktual-na in zanimiva. Predvsem pa bo bralca prepričala o tem, da so se primorski Slovenci aktivno borili za priključitev k Jugoslaviji, kjer-koli so želi.

Izvirno delo je tudi knjiga Neli-de Silič - Nemec «Povojni javni spomeniki na Primorskem». Av-torica, ki je zaposlena v Goriskem muzeju v Novi Gorici kot umet-nosna zgodovinarica, je v svojem delu storila pomembno kulturno dejanje, vredno vse pozornosti na Primorskem ne le v muzejih, am-pak tudi v založniški dejavnosti. V svoji razpravi je zbrala in kri-tično opisala oziroma umetnostno ocenila premnoge spomenike, po-sejane na Primorskem in veči-noma postavljene v spomin na do-godke med NOB.

Ob sami razpravi velja posvetiti precej pozornosti tudi likovni strani tega dela, saj je v prilogi ob- javljena cela vrsta posnetkov ob-ravnavanih spomenikov, ponekod pa najdemo tudi osnutke in na-črte zanj.

Omeniti je treba tudi «Vodič po Kopru», po katerem je čutili po-trebo, da dlje časa, saj predstav-lja tlorisni vodič občutno vrzel na področju vodniške službe tako za potrebe turizma kot tudi ob-čanov. Kajti dejstvo je, da me- sto s tako eminentnimi umetnostni-mi in kulturnimi spomeniki kot je Koper, še vedno ni sposobno dati ne tujim ne domačim gostom in obiskovalcem potrebnih inform-a-cij, zbranih v primerni vodniški publikaciji. In prav takšno delo pripravljata zdaj založba Lipa, v katerem naj bi bralac najprej našel kratek oris zgodovine mesta, dopolnjen s fotografskimi prilogo-mi, dalje itinerar, ki bi ga po-pejal po mestu samem in končno seveda še osnovne turistične in-formacije, ki naj bi posredovale možnost krašjih izletov v bližnjo koprsko okolico, gostinske uslu-gue, kulturne in druge prireditve ter vsa razstavišča, galerije, mu-zeje in zbirke v Kopru.

Letos bo založba Lipa kot do-slej izdala tudi nekaj zbornikov in revialni tisk kot sta Primor-ska srečanja in Knjiga 80, med-tem ko namerava med zborniki izdati delo pod naslovom «Vloga in pomen prevajalca v sodobni družbi».

D. Z.

BERITE
REVIO

DAN

PRED NOVO PREMIERO SSG

DACIA MARAINI: ŽENSKI NA PODEŽELJU

Slovensko stalno gledališče iz Trsta bo v kratkem postavilo na oder delo Dacie Maraini «Ženski na podeželju».

Dacia Maraini je ena izmed najvidnejših predstavnic italijanskega feminističnega gibanja; zadnje čase hrupno stopa v no-vejše italijansko književnost in polemično obravnava položaj in vlogo ženske v sodobni družbi. V njenem delu je končno ženska ne-posredno spregovorila drugim žen-skam; ženska, ki sama doživlja neizbežnost začaranega kroga, kjer se odvijata ali izgubljata nje- oboj in identiteta, iz katerega jo bo rešil le izrazit in radikalen boj z vsemi strukturami in insti-tucijami tega našega načina življenja.

Ženski lik je vse do danes v li-teraturi in umetnosti odgovarjal določenim stereotipnim načelom in ženska sama se je podzavest-no potegovala za vsemi psevdoproblematiki, se pogosto ni mogla rešiti okvira, v katerem so jo v dolgih stoletjih potisnile življenj-ske razmere in strukture vsega javnega življenja. Njen težak po-ložaj v družbi, njena vloga mate- re in žene, ki ji velkokrat jemlje vnačo možnost uveljavitve, njena položnost moškemu in nemoč ka-kršnega ali avtonomnega in svo-bodnega pristopa in izraza na po-ročju čustvenega in seksualnega življenja, vse to je žensko pripelo do glasnega upora, do od-klanja vseh norm in pravil, ki so jo učenjale. In vendar pogosto ostaja ta upor le glasen trik, ki se izgublja v gluhem pro-storu. Ženski boji ostajajo pre-večkrat na ravni glasnega in hrup-nega nastopa, v katerem manjka dolednosti in vztrajnosti in nima-jo zaradi tega tistega odmeva, ki

bi jim bil potreben. Nujna je zato potrebna preusmeritev v trežno in resno iskanje ženske identitete in svobode, iskanje, ki se mora usmeriti tudi nazvratno. Ženska mora v sami sebi iskati svobodo in se trdno zoperstaviti tabujem, neupravičenim strahom, tesno-bam in bojznim, vsem občutkom manjvrednosti, podložitosti in ne-sposobnosti. Samo z odgovornim nastopom, notranjo gotovostjo in jasnostjo idej bo lahko ženska dosegla zadovoljive rezultate.

V vrsti teh, ki se potegujejo za vsestransko žensko enakopravnost, je prav gotovo Dacia Maraini, ena najpomembnejših in najglasnejših. Njene ideje in pristope pa nam bosta v novi premieri predstavili Mirinda Caharja in Lidija Kozlo-vice pod režijskim vodstvom Bo-risa Kobala.

Prejeli smo

NOVOSTI V NARODNI IN STUDISKI KNJIZNICI

Primož SIMONITI: Humanizem na Slovenskem. — Slov. matica, Lj., 1979.

Matevž HACE: Nepoznano leto 1942 — Borec. — Lj., 1979.

Georges SIDENSON: Spominjam se. — DZS. — Lj., 1979.

Per WASTBERG: Zračna kletka. — Obzorja, Maribor, 1979.

Walter WINWARD: Pobeg.

ZANIMIV IZSEK IZ ANKETE SLORI

Nad 50 odst. slovenskih maturantov redno obiskuje gledališke predstave

Redno obiskuje predstave SSG 51 odst., neredno 40., 8 odst. pa nikoli
Razlika med fanti in dekleti ne presega polnega odstotka

Slovenski raziskovalni inštitut izvaja že vrsto let med maturanti slovenskih višjih srednjih šol redno anketo, v kateri je največ prostora namenjenega kulturnemu udejstvovanju dijakov. Celovitejša analiza rezultatov, ki izhajajo iz zadnjih petih let tega pregleda, bo izšla v SLORI začel izdajati. Na tem mestu bi prikazali le opek presek enega izmed poglavij, če tako lahko imenujemo posamezne sklope vprašanj, ki jih vsebuje anketa, in sicer poglavje o obiskovanju gledališča.

Anketa je zajela veliko večino dijakov vseh šol na Tržaškem in Goriskem, preko 90%. Nekaj od teh anket je bilo nepravilno izpolnjenih ali drugače neveljavnih, ostaja pa jih še vedno preko 81%, ki jasno odgovarjajo na vprašanje o obiskovanju gledališča (Slovenskega stalnega gledališča ali italijanskih).

Poglejmo rezultate ankete: iz 721 veljavnih odgovorov izhaja, da nekaj nad 51% redno obiskuje predstave Slovenskega stalnega gledališča, nekaj nad 40% jih obiskuje neredno in preostalih 8% nikoli ne obišče Kulturnega doma oziroma tamkajšnjih predstav (manjkajoči

odstotek je razdrobljen med prejšnje tri skupine).

Primerjava med obema spoloma pokaže, da je med fanti in dekleti le malenkostna razlika, ki nikoli ne presega enega polnega odstotka.

Večja razlika je po šolah, kar je logično, saj razne šole trajajo različno število let in torej dejansko ne primerjamo obnašanja istih generacij, ampak dijakov, ki obiskujejo 3., 4. in 5. razrede srednjih šol in so torej lahko med seboj tudi za tri leta mlajši ali starejši. Tudi usmerjenost šol ima verjetno svoj vpliv, saj najnižje vrednosti rednega obiskovanja najdemo na obeh strokovnih zavodih, na Tržaškem in na Goriskem, kjer redni obiskovalci gledališča sestavljajo tretjino anketiranih dijakov. Druga ekstremna nismo našli med maturanti klasične gimnazije, kot smo pričakovali glede na humanistično usmerjenost njihove šole, ampak med dijaki znanstvenega liceja, kjer redno obiskuje slovenske gledališke predstave 64% dijakov ali skoraj dve tretjini vseh. Gorški klasični licej pa zaostaja skoro za deset odstotkov. Obe učiteljski sta tudi precej solidno »vurčeni«, med maturanti teh šol jih 53 oz.

54% redno obiskuje predstave.

Precej različna je slika po šolah glede na odstotek dijakov, ki sploh ne povahajo gledališkega programa; vrednosti se tu vrstijo od 2% za maturante tržaškega klasičnega liceja do absolutov obeh strokovnih šol, kjer doseže poprečno petino vseh anketiranih. Kaj pa obiskovanje italijanskega gledališča? V poprečju se za celotno petletje odstotek rednih obiskovalcev italijanskih predstav giblje na ravni 5%; v zadnjih dveh letih pa je ta vrednost pokazala precejšen porast in je za zadnje leto, ki ga osvetljuje anketa (1978/79), dosegla in preseгла raven 10%.

To so gole številke; ne bi jih komentirali, to prepuščamo tistim, ki so za to izrecno zainteresirani: gledališki delavci, šolniki in seveda dijaki sami.

P.S.

● V okviru Glasbene matice

(Nadaljevanje s 7. strani)

flavta idealno glasbilo za odrasle, ki v mladosti niso imeli glasbene vzgoje. Če kdo na svoj 50. rojstni dan ugotovi, da bi se bil moral v šoli učiti klavirja ali violine, se tega zdi ne bo lotil iz bojazni, da ne bi uspel. Zmerom pa mu bo žal, da se ne more sam glasbeno udeleževati. Tu prav pride kljunasta flavta. Po šestih tednih prizadevne vaje bo celo najstarejši učenec kar dobro igral ljudske naprave. Pripomnil bi, da velja slično tudi za violo da gamba. To glasbilo mi je vedno ugajalo, lanko poletje pa sem se odločil in se vpisal v tečaj za violo da gamba. To je bil zaenkrat tudi edini način, da v naš oddelek za staro glasbo vključimo tudi violo da gamba. Zlaj ima oddelek dva učenca za violo da gamba in učenka za vielo.

Med uspešne pobude Glasbene matice spadajo prav gotovo tudi predavanja o stari glasbi. V štirih nedeljskih dopoldnevih, od 13. aprila pa do 4. maja, se bodo tako letos vrstila predavanja o violi da gamba, o godalih v srednjem veku in renesansi, o baročnem petju in baročni teatralnosti in o stari glasbi v glasbeni vzgoji. Predavanje o violi da gamba je za nas posebno pomembno, saj smo letos za instrument vključili v oddelek za staro glasbo. Prav tako bo zanimivo tudi predavanje o ostalih godalih, ki so za staro glasbo običajne; saj o tem kaj malo vemo. Baročno petje bo prav gotovo zanimalo širši krog ljubiteljev, baročna teatralnost pa nam bo pomagala razumeti tudi neglasbene elemente tega obdobja, bo pa mogoče še posebej zanimiva ljubitelje gledališča. Zadnje predavanje (raje bi temu rekel pogovor z glasbenimi primeri) bo o problemu glasbene vzgoje. Precej je zdaj razprav o reformi glasbene vzgoje v šolah in o reformi glasbenih šol. Prav gotovo ima v tem pogledu privatna šola določene prednosti pred državo (dokaz za to so že naša predavanja) in je zato zelo važno, da naše možnosti kar najbolj izkoristimo.

Sporod predavanj in predavateljev je naslednji:

13. 4.: Roberto Gini - Viola da gamba (predavanje v italijanski);
20. 4.: Giorgio Olivieri - Godala v srednjem veku in renesansi (predavanje v italijanski);
27. 4.: Mauro Uberti - Giulia Polacco - Baročno petje - baročna teatralnost (predavanje v italijanski);
4. 5.: Miloš Pahor - Stara v glasbeni vzgoji (predavanje v slovenski).

Vsa predavanja bodo v prostorih Glasbene matice v Trstu, Ul. R. Manna 29, ob 10.30.

Odobrena 137. bilanca zavoda

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

NAPREDEK V VARNOSTI

Upravni svet zavoda, ki se je sestel 31. marca 1980 pod predsedstvom odvetnika Alda Terpina, je odobril bilanco za leto 1979, to je 137. leto po ustanovitvi, ki je dalo sledeče rezultate:

55 MILIJARD premoženjskega sklada

Po povišku za 27,55% v tekočem letu in v sorazmerju z zbiranjem sredstev in gospodarskimi naložbami sodi zavod med najbolj solidne banke v Italiji, kar predstavlja torej jamstvo za vlagatelje.

895 MILIJARD ZAUPANIH SREDSTEV

Omejeno povečanje teh sredstev, ki znaša 7,7%, je posledica manjšega dotoka iz javnih ustanov po izrednih donosih v letu 1978. Tako je povšek dosegel 43,78%, kar je v skladu z državnim dveletnim poprečjem.

484 MILIJARD POSREDNIH IN NEPOSREDNIH POSEGOV ZA DRUŽBENO-GOSPODARSKI RAZVOJ KRAJEVNIH SKUPNOSTI, OD TEGA 301 MILIJARDA GOSPODARSKIH NALOŽB V GOTOVINI

ki so se povišale za 17,5%, vsekakor ob upoštevanju sedanjih omejitev — in so tako porazdeljene:

193 milijard za gospodarske operaterje

63 milijard za javne ustanove

45 milijard za družine

1.592 MILIJONOV ČISTEGA DOBIČKA

kar pomeni 23% več kot v preteklem poslovnem letu.

796 MILIJONOV V DOBRODELNE NAMENE IN ZA JAVNOKORISTNA DELA

S to postavko znaša celotni obseg prispevkov v dobrodelne namene od ustanovitve zavoda do danes 6.906 milijonov.

UPRAVNI SVET

Uprava zavoda Cassa di Risparmio di Trieste je tako sestavljena:

PREDSEDNIK
PODPREDSEDNIK
SVETOVALCI

comm. odv. Aldo TERPIN
dr. Arduino COLOMBO
Ernesto AUDOLLO, dr. Pietro BOSCHIAN, Enrico CARATTI, dr. Vasco GUARDIANI,
dr. Lino QUATTROCCI, odv. Teofilo SIMICCI, comm. dr. Eugenio VATTI
dr. Bruno BARISON, rag. Paolo D'AGNOLO, dr. Bruno PRESTELLI

NADZORNI ODBOR
GLAVNI RAVNATELJ
PODRAVNATELJA

comm. dr. Giordano DELISE
dr. Silvio MOVIA, dr. Renzo PICCINI

postavke v bilanci 31. decembra 1979

AKTIVA

Blagajna 7.248.418.989
Korespondenti 535.538.149.015
Lastni vrednostni papirji 540.543.210.283
Gospodarske naložbe 301.119.244.292
Naložbe iz tujih upravljanj skladov 74.362.064.429
Nepremičnine 9.334.842.336
Premičnine 3.846.285.434
Razni dolžniki in razne postavke 76.472.250.602
Obveznosti in riziko 72.850.519.602
Davčne izterjevalnice in blagajna 8.439.380.748
Prehodna aktiva 14.772.233.204

1.644.526.598.994
882.117.732.640

2.506.644.331.634

Razni računi

PASIVA

Zaupana sredstva 392.616.164.374
— hranilne vloge 502.573.312.585
— tekoči računi 895.189.476.959
Tuji upravljeni skladi 489.303.856.512
Korespondenti 45.577.474.680
Razni upniki in razne postavke 56.858.604.677
Amortizacijski in razni skladi 10.291.266.005
Obveznosti in riziko 72.850.519.602
Davčne izterjevalnice in blagajna 1.243.682.497
Prehodna pasiva in reeskompt aktivne 16.620.930.514
Premoženjski skladi 54.998.360.482
Čisti dobiček 1.592.427.028

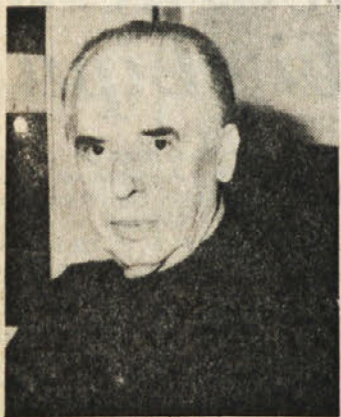
1.644.526.598.994
882.117.732.640

2.506.644.331.634

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE

banka tvoje družine in tvojega mesta

Ta teden dve razstavi Lojzeta Spacala

Lojze Spacal bo ta teden odprl pri razstavi svojih del kar na dveh krajih: v četrtek, 10. ob 18.30, v galeriji Torbandena v istoimenski ulici v Trstu, naslednjega dne, 11. ob 18.30, pa v »Mali galeriji« v Sežani. Ob tej priložnosti bodo tudi predstavili knjigo »Kosovel - Spacal« in predvajali harvne prelivačice se diapozitive o umetniku in Krasu, ki jih je uresnel Sergio Seras.

Za svoj dosedanj umetniški opus in za svojo razstavno dejavnost v številnih galerijah Evrope in ZDA, je Lojze Spacal prejel številna visoka umetniška priznanja in nagrade, poleg njih pa leta 1973 veliko Prešernovo nagrado, leta 1977 Zlatega sv. Justa, leta 1978 pa Red zasluge za narod z zlato zvezdo.

KRONIKA, ČASOPIS ZA SLOVENSKO KRAJEVNO ZGODOVINO

Bližnja in daljna preteklost na vsem slovenskem prostoru

Povzetek vsebine treh števil 27. letnika časopisa

Tri številke 27. letnika Kronike, časopisa za slovensko krajevno zgodovino, ki jo izdaja in zaigaja Zgodovinsko društvo za Slovenijo, sekcija za krajevno zgodovino, nam tudi tokrat prinaša vrsto zanimivih prispevkov in razprav, ki segajo na področje zgodovine, arheologije, umetnostne zgodovine, etnologije in v zajemajo ves slovenski prostor. Včasih pa sežejo tudi preko njegovih meja. Časovno zajema ta revija obdobje od antike do današnjih dni. Tri številke 27. letnika Kronike, ki so izšle v letu 1979 (zadnja je izšla v začetku leta 1980), se držijo tradicionalne zasnovne v zunanji in notranji opremi, kakor tudi pri odpiranju člankov in razprav. Največji del revije je namenjen strokovnim prispevkom, slede pa še rubrike iz starih fotografiranih albumov, poročila o delu zavodov in društev ter poročila o novih publikacijah. Uredniški odbor je tudi tokrat pripravil bogat izbor zanimivega branja. V pohvalo uredništvu Kronike lahko rečemo tudi to, da k sodelovanju vedno vabi nove, mlade sodelavce, zgodovinarje, umetnostne zgodovinarje, arheologe itd., ki imajo tako možnost za prve objave svojih izsledkov.

Od razprav, ki posegajo v najstarejše obdobje je treba omeniti dve. Prvo je pripravil Jaroslav Šašel, ki v zelo zgostčenem prikazu političnih dogodkov v letih 1938-69 analizira boj za vrhovno oblast v rimskem imperiju ter osvetli vlogo, ki so jo imele v ilirski, in igr. ki jo je pri tem odigral poveljnik 7 legije Marcus An. onius Primus. Zanimiv je opis trdnjave Poetovio (Ptuj), ki je zelo slikovit, saj avtorju aspe predstaviti podoba in življenje kakršno je imel današnji Ptuj v začetku naše ere. Drugi članek, Oris najstarejše zgodovine Laškega, je delo Toneta Kneza. Čeprav sodi Laško med tista slovenska mesta, ki so dobila mestne pravice najpozneje (1927), pa ima ta kraj dokaj dolgo naseitveno tradicijo, ki sega še v prazgodovinsko obdobje. Na podlagi arheoloških najdb, na katere so slučajno naleteli, ker v Laškem ni bilo načrtnega arheološkega izkopavanja, je avtor podal kratek pregled zgodovine Laškega od zelnice dobe do pozne antike.

Krajski prispevki o zgodovini manjših krajev, gradov iz srednjeevškega in poznejšega obdobja imajo namen podati sliko življenja nekega kraja, vasi, naselja v preteklosti. Taka sta oba sestavka Jožeta Minariča. Prvi obravnava zgodovino stiškega Bajanofa do konca 16. stoletja, ki je bil gospodarski in upravni sedež stiškega samostana za posesti na Spodnjem Dolenjskem, drugi pa govori o napadu Uskokov na kostanjeviški samostan 1736. Viktorijan Demšar je obdelal družinsko knjigo Petra Pavla Gavarja, ki jo je ta sestavljal v letih 1754-1760, za prebivalce vasi Komenda Družinska knjiga nam odkriva sociološke razmere, ki živijo, saj so v njej vpisani prebivalci, posestno stanje družin, podložnost biš, dejavnost obrtnikov, služništvo pri gospodih in kmetih, življenjska doba itd.

O srednjeveškem Mariboru, predvsem pa o utrdbeni raboti, se seznanimo v razpravi Karla Pišca. Maribor je dobil mestne pravice sredi 13. stoletja, skozi desetletja se je nato gradilo obzidje, predobidni jarek, za gradnjo in vzdrževanje pa so morali

skrbeti predvsem meščani in okoliški kmetje.

Kratek prispevek o gradu Turmu je podal Ivan Simonič.

Med dragoceno kulturnozgodovinsko dediščino, ki je bila od nekdaj zanimiva arheologom kot zgodovinarjem spadajo tudi ostanke starih cest. Boltin Tome Elica je v svojem sestavku opozorila na ostanke benečanske ceste, ki so jih odkrili leta 1975, ko so pričeli graditi ankarsko križišče. Tako je prišel na dan redki primer solidno grajene srednjeveške ceste.

Iste problematiko za 18. stoletje se je lotil Jože Šorn v prispevku Zanimivosti z naših cest v 18. stoletju. Vse do začetka 18. stoletja ni bilo pri gradnji ali vzdrževanju cest nobene načrtovitosti. V začetku 18. stoletja pa je v gospodarstvu vse bolj prihajala v ospredje skrb za temelj napredka in razvoja in v zvezi s tem tudi nujno povezana skrb za ceste, kajti na popravljenih cestah se je razvil močan promet.

Kakšno vlogo je imel tako imenovani slovenski prometni križ, to je cesta, ki je peljala preko slovenskih dežel na Dunaj in iz Sentevalja ob Glini in Celovca preko Ljubljane in Novega mesta v Zagreb pri rekrutiranju pomorskega kadra v letih 1812-1918, je obrazložil Miroslav Pahor. Pri tem ugotavlja, da je približno polovica pomorščakov izhajala iz Trsta in okolice, ostali pa iz globjega zaledja Goriske, Tolminske, pa tudi iz Kranjske, Stajerske in celo iz Koroške.

Večletno delo na področju kostumologije v mariborskem muzeju je že pripeljalo do mnogih izsledkov, zajeta pa so bila predvsem oblačila in noše iz 19. in 20. stoletja. Tokrat Andreja Vrišer s pomočjo grobnih najdb iz Betnave pri Mariboru in iz gradu pri Slovenj Gradcu rekonstruirajo nošo iz prve polovice 17. stoletja.

Sledi še cela vrsta zanimivih študij, ki se dotikajo najrazličnejših tem iz 19. in 20. stoletja: Ob sedemdesetletnici tivolske re-

solucije — Franc Rozman, O odmevu karbonskih vstaj v Italiji in zaprtih Italijanih na ljubljanskem gradu v letih (1820-1825) — Peter Vodopivec, O agrarni reformi na veleposvetu Jablje po prvi svetovni vojni — Olga Janša — Zorn, kakor tudi obdelava dveh slovenskih časopisov, ki sta izhajala samo med prvo svetovno vojno — liberalnega Tedenske slike in klerikalnega Ilustrirni glasnik, ki jo je objavila Maja Zvanut. O učnih načrtih in programih šol za gluho-neme od srede 19. stoletja naprej je pisal Jakopič Bogo.

Omeniti je potrebno nadalje zanimiv članek, ki je povzetek magistrske naloge Borisa Mlakarja o domobranstvu na Primorskem. Pred kapitulacijo Italiji so bili nasprotniki narodnoosvobodilnega gibanja na Primorskem malostvilni, po prihodu Nemcev in po METKA GOMBAČ

(Nadaljevanje na 10. strani)

● Izzivalno soočanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

ti prav tako odnese s samim seboj kot tudi vsa doumaja, ki so v tem zadnjem desetletju nastala v zvezi z njegovim umetniškim poslanstvom v našem ožjem kulturnem svetu. Drugače povedano, je Tomizva s »Priateljstvom« hotel zaključiti najbolj dramatično obdobje svojega življenja in končno svobodno zadihati v ožračju, ki mu je najbolj kongenialno in v katerem bi po njegovem, in tudi po našem, morali dihati vsi ustvarjalci na naši zemlji. »Priateljstvo« je torej mejnik in prelomnica ne samo v Tomizovem pripovednem opusu in v njegovem življenju, marveč tudi mejnik in prelomnica v zgodovini tržaškega pripovedništva in tržaške kulture. In to še posebej, če jo gledamo z oči italijanskega umetniškega izročila. Saba in Svozo pripadajo odslej samo še preteklosti. Prihodnosti pa lahko pripadajo samo pisatelji, ki bodo izšli iz Tomizovega »Priateljstva«.

PIANISTKA DUBRAVKA TOMŠIČ V KULTURNEM DOMU

BRILJANTNA IGRA IN ŽAR

Na zadnjem teanem koncertu v Kulturnem domu nastopila pianistka Dubravka Tomšič - Srebotnjakova. Na sporedu je imela Mozartovo Sonato v F-duru, KV 332, Brahmsove Variacije in fugo na Haendlovo temo, op. 24, Srebotnjakove Makedonske plesne, Lisztovo Tri koncertne etude in Mefistov valček istega skladatelja.

Vzbudila je nenavado pozornost pri poslušalcih, ki jih ni privabil in pritegnil le njen sloves izrednega umetnika, temveč še bolj njena briljantna igra in žar, ki neposredno učinkuje iz njenih interpretacij in osvaja z izredno močjo. Sicer pa Tomšičeva prinaša v svojih oblikovanih vedno nekaj novega, vedno odkrije nove vrednote v posameznih delih in gradi v popolnejši doganosti. To smo zaznali tudi na zadnjem koncertu, ko je s posebnim iztjanjem občutjem do najrazličnejših utripov intimne topeline na eni in otroško razposajene igrivosti na drugi strani oblikovala Mozartovo sonato, interpretativno zasnovano v duhu njenega svojega pojmovanega odnosa do dela, ki je bilo prežeto s pronicljivo muzikalno učinkovitostjo.

Pa koliko pristnega zanosa je bilo v Brahmovih Variacijah in fugi, skladbi, ki je bila izvedena kakor v veličastno napetem lohu, v iskriči domiselnosti interpretke ob njeni izvrstni igri, kipeči v širokih vzgibih, ki pa ne le da ni prestopila meje muzikalne utemeljenosti, temveč je umetnica iz dela izvahila pravo doživetjsko razkošje. Tako tudi Lisztove etude niso bile le bravurozno izvedena dela, temveč nadahnjena z neposredno občuteno poetičnostjo. Izredno nazorno oblikovan Mefistov valček se je v njeni oovežujoče učinkoviti interpretaciji razlikoval od običajnih izvedb, ki večkrat ob bolj površni naslovitvi na programsko vsebinsko plat, pozabljajo na bistveno naše muzikalne vrednote. Izvrstni so bili tudi Srebotnjakovi makedonski plesi. Skratka, Tomšičeva je zapustila vtis umetnice, ki je rasla za stopnjo višje, tako v odkrivanju novih vrednot, kakor v krepitvi poustvarjalne moči.

IVAN SILIČ

*Vesele velikonočne
praznike voščijo...*

BAR — KONFEKCIJE — JESTVINE

GRGIČ - GREGORETTI

FERNETIČI 13
Telef. 211-866

TOBAKARNA

ŽERJAL

RICMANJE 24

**GIOVANNI
MANZIN**

«L'ARTIGIANALE»
zmerne cene

SKLADIŠČE NA DEBELO
SUNKA - SUHO MESO - SIR
IN JESTVINE

Tel. 795-534 - UL. S. CILINO 52
Tel. 231-782 - PREBENEK 13
Tel. (dom) 751-060 - DOLINA 41

SADJE

in ZELEJAVA

**GRUDINA
CELESTINA**

Lonjerska cesta 177

GOSTILNA

Z DOMAČO KUHINJO

**MARIA
in LUCIANO**

RICMANJE 111 — tel. 823-285

TRISPAN

želi svojim
odjemalcem
vesele velikonočne praznike

**SUPERMARKET
DESPAR**

DOMIO

Guido Jez & C. S.N.C.

**DOMJO 157
TEL. 826-541**

Mode Valentina

Soc. A.M.I.

Lastnik

SONJA IN MARINO STRANJ

DOMJO 89 — tel. 820-191

RESTAURANT
LOCANDA

SONIA

DOMJO 47 — tel. 820-229

MESNICA

PANGERC SERGIO

DOMJO 33 — tel. 820-346

SAMOPOSTREŽBA

UMBERTO GHEZ

LONGJERSKA CESTA 168 TELEFON 54-388

ZALOGA GRADBENEGA MATERIALA
IN KURIVA

KARLO ČOK

LONJER 236 — tel. 910-124

GOSTILNA

GELMO

Str. di Fiume 412 (Katinara) — tel. 910-749

GOSTILNA

AL PONTE

CREVATIN

NOGHERE - PRI OREHU 131
Tel. 231-106

ELEKTROAVTO DELAVNICA

ROJC - ROICI

TRST, Ulica Giulia 28 — tel. 568-907

ZALOGA VINA IN LIKERJEV

MIRAN KURET

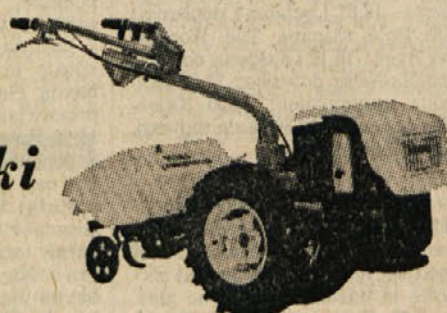
TRST, Riva Gulli 1/E — tel. 762-286

**EDOARDO
FURLANI s.n.c.**

Agraria

Kmetijski

stroji

TRST — Ul. Milano 18, 25 — Tel. 62-200

VELOX s.r.l.
IMPORT-EXPORT RAPPRESENTANZE

34133 TRST
Ul. Rismondo 9
Tel. 761-884 - 761819

Ekskluzivna
glavna zaloga:

ROGASKA mineralna voda - vrecle - DONAT
RADENSKA mineralna voda
KRASKI PRŠUT
PIVO PUNTIGAM in REININGHAUS - GRAZ - AUSTRIA
OSVEŽUJOČE PIJACE APPIA
SADNI SOKOVI FRUCTAL
MINERALNA VODA in PIJACE PLOSE

**MARINAZ
SEMENTI**

30 LET VAM NA RAZPOLAGO

Nagradi: «Città di Trieste 1978»
«Spendibene 1978»

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO

Prodaja: Strada Vecchia dell'Istria 64 - tel. 810-211
Skladišče Via Brigata Casale 45: - tel. 813-373

GOSTILNA

OSTROUŠKA

TRST, Ulica S. Nicolò 1 — tel. 61-349

UVOZ — IZVOZ — PREDSTAVNIŠTVA

FRANC BERGINC

Ul. Biancospino 18/1 — OPČINE
TEL. 212-518

AGRARIA

motorne žage

homelite
partner
alpina

SILVANO MOČILNIK

VSE ZA KMETIJSTVO IN VRTNARSTVO
STROJI VSEH VRST

TRST - Ul. Udine 18 - Telefon 418-878

OBLAČILA — ŠPORTNA OPREMA

Veliah-Sport

TRST — Ul. Ponziana 5 — tel. 744-237
Ul. Ponziana 2

CVETLICARNA

SAVINA

TRST, Ul. dell'Istria 10 — tel. 755-590

GOSTILNA

DA FRANZ

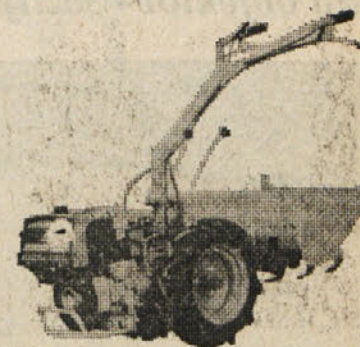
UL. GAMBINI 7 — tel. 727-294

Specialiteta: italijanska in mednarodna vina

TRGOVINA KMETIJSKIH
IN INDUSTRIJSKIH STROJEV

Universalmaschine

STANISLAV PRASELJ

DOLINA 195

Telefon 228-190

KOZMETIČNI SALON

Ružica

BOLJUNEC 378
TEL. 228-313

CASOPISI
IN MANUFACTURE

**SMOTLAK - MAURI
LOREDANA**

DOLINA 463 Tel. 228-122

SAMOPOSTREŽNA
TRGOVINA JESTVIN

RADO ŽERJAL

BOLJUNEC 405
tel. 228-114

GOSTILNA
PRI OBČINI

DOLINA 268
Tel. 228-497

**GOSTILNA
PRI STUDENCU**

STRAIN

DOLINA 40 — tel. 228-116

Ob petkih zaprto

TRGOVINA JESTVIN

BORIS ŽERJAL

DOLINA 172 — tel. 228-178

ZALOGA GRADBENEGA MATERIALA

OSKAR RACMAN & C.

BOLJUNEC 340 — tel. 228-166

MESNICA

GRDINA - ŽERJAL

BOLJUNEC 371 — tel. 228-405

Gostilna «**Pri vodnjaku**»

Gustincic - Gustini Gigli

ZAPRTO OB ČETRTHIH

JEZERO

Telefon 228-211

GOSTILNA

GASPERUT

Najemnik KOMAR SERGIO

JEZERO — tel. 228-212

Zaprto ob torkih

DRAGA S. ELIA — TRIESTE — Telefon 228-173

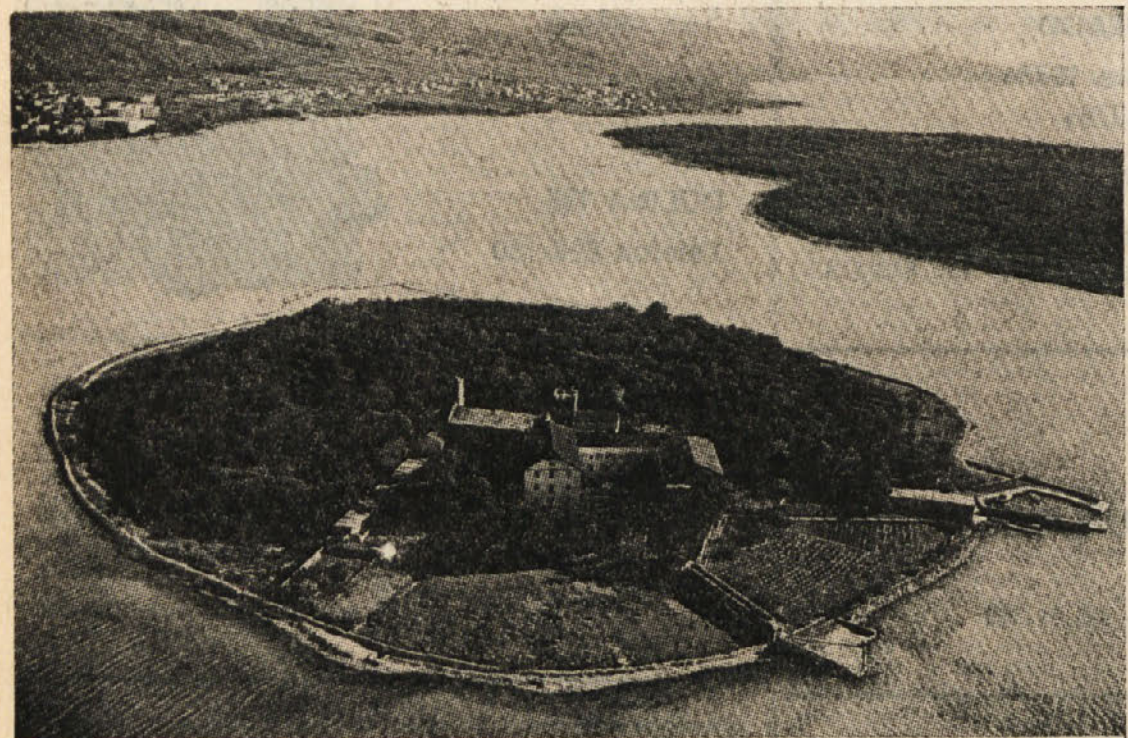
VRT
BAR - SOBE
PARKIRIŠČE
Lovske
specialitete
žabe
Zaprto
ob torkih

ZAKLJUČENA GRADBENA DELA NA VELIČASTNEM OBJEKTU

Most bo povezal Krk s kopnim

Na otoku, kjer sta letališče in naftni terminal, gradijo več velikih industrijskih objektov - Sožitje med industrijo in turizmom - V Punatu največja marina.

Puntat - Otok Košljun

Kako se na največjem jugoslovanskem otoku, na Krku, pripravljajo na novo turistično sezono, o tem smo se lahko prepričali na pogovoru, ki so ga turistični delavci tega otoka pripravili za naše reške kolege. Na tem srečanju, na katerem so povabili tudi Primorski dnevnik, so opisali letošnji turistično ponudbo, poudarili zlasti novosti, nekatere stvari pa tudi kritično ocenili.

Leto 1980 bo prelošno leto za otok Krk. Ne samo za turizem, ampak tudi za industrijo, za komunikacije. S prvim julijem bodo izročili namenu impozanten most, ki bo Krk povezoval s celino. Kaj bo ta objekt pomenil za gospodarski razvoj Krka, Reke in celotne regije, po- stane jasno, kakor hitro vemo, da sta na Krku letališče in naftovodni terminal s črpalnicami, od koder teče nafta na Madžarsko, v Českoslovaško, in v jugoslovanske rafinerije, da mešana jugoslovanska - ameriška družba gradi petrokemijski kombinat, da gradijo luko in da bodo pričeli graditi tudi ladjedelnico. Ves severni del otoka, ena petnajstina njegove površine, je namenjen industrijskim objektom. Ker je prepravljanje nafte tista operacija, kjer lahko pride do onesnaževanja morja, so na zunanji strani zaliva, na morju, namestili pnevmatično zaveso, sposobno zadržati večje količine nafte, da se ne bi razlila na odprto morje. Gre torej za preventivni ukrep, da preprečijo ekološko katastrofo.

Most bo Krk tako povezal s kopnim, da skoraj ne bo več mogoče govoriti o otoku, ampak o povečanju celine za nadaljnjih 410 kv. kilometrov, kolikor znaša površina Krka. V 68 naselijih s 14 tisoč prebivalci je bilo do nedavnega kmetijsko, zlasti živinoreja poglavna panoga. Po vojni je turizem postal prevladujoča dejavnost, že jutri pa bo otok imel domačini vse možnosti, da se zaposlujejo tudi v industriji.

Občinski možje s Krka, so na most, ki bo odprl neslutene perspektive, že sedaj upravičeno ponosni, nič manj pa se njegovega pomena zavedajo na Reki. Most na Krk je namreč samo eden izmed treh velikih objektov, ki jih v tej regiji zaključujejo v tem letu: ostala dva sta predor pod Učko ter gledališka hiša.

Za boljše poznavanje Krka in njegovih turističnih kapacitet je potrebno nanizati se nekaj podatkov. Otok obala je dolga 130 kilometrov. Dnevno registrirajo okoli 26 tisoč turistov, od tega dve tretjini tujcev, največ Nemcev. Italijani so na tretjem mestu. Na otoku imajo v hotelih 6.700 ležišč, 2.800 postelj v počitniških domovih, 6.100 v zasebnih hišah, razporejenih s šestimi kampi, od katerih sta dva naravna. Večji del hotelov pripada visokim kategorijam. Tako je znano Haludovo pri Malinskih hotelu »A«, kot se reče. Razmišljajo tudi, kako bi v staro Baško, za množični turizem se ne bi smelo, saj se tam odredili, da bi postalo zanimivo tudi za zahtevnega turistu.

Krk ni privlačno samo za tistega, ki se pripravlja na kopnem; pravi raj je tudi za onega, ki pripluje po morju. V kraju Puntat je čudovit zaliv, kjer so zgradili največjo jugoslovansko marino; v njej je 500 privezov. Načrtujejo nadaljnjih 500 privezov, morja z globino od 3 do 5 metrov pa je toliko, da bi zlahka pridobili še tisoč, dva tisoč in več privezov. Z zalivu Puntat pihata jugo in burja, toda vetrovi ne vznemirjajo marino, tako da so plovila v varnem prezimovališču. Največja jadrnica in gliserje pripada Nemcem, Avstrijcem in Holandcem. S temi plovili so si dejansko postavili hišo na morju. Uprava marine si prizadeva, da bi odprli mejni prehod in s tem zagotovili ugodnosti brezca-

rinke trgovine. Tudi opremiti jo nameravajo, da se bodo gostje v njej boljše počutili. Sicer pa bodo za marino usposobili tudi bližnje, sedaj ilegalno sidrišče Klimno. V Puntatu popravljajo čolne in motorje. Pri tem jim je v veliko pomoč ladjedelnica, s katero so povezani delovno organizirani.

Casnikarji Radia Reka so ob tem povedali, da bodo od maja dalje vsak dan v treh jezikih, tudi v italijanski, oddajali vremenske napovedi za pomorske. Kdor je plul po Dalmaciji, je že spoznal njihovo koristnost, saj so jih uroštevajući vseh morskih pripomočkov in nasvetov, ki se jih med vojnimi poslušalci, bile prav navodila Radia Reka, nenadomestljiva pomoč pri usotavljanju vremena ter njegovega spreminjanja.

Nedaleč od Puntata, tri km južno, so odprli turistični kamp »Akapulko«. Na njegovi dvi kilometre dolgi plaži je mogoče, kot malo kje, prostor za šotor izbrati po mili volji, ali na prostem ali v senci pod lišavci. Kraj je povsem zaščiten pred vetrovi. Akapulko, ki ga nameravajo preimenovali v Konobe, je tako na samem, da turisti in opremo vozijo iz Puntata s čolni ali celo s trailetom. Z avtom ni doseg- lji, zaradi česar se turistična de- ja z njim še bolj realizira. Raz- polaga ta kamp z restavracijo, sa- nitarijami, prhami (vedeti moramo, da ima Krk svoj vodovod), morda že v tej sezoni pa bodo odprli samo- postrežno trgovino.

Tako velik kot je, ki Krk s svoji značilnimi naselji, med seboj povezuje na asfaltnih cestah, ki jih je poizkušal spremeniti v cestno izletniška točka, kjer ne manjka paše za radovedne oči. Ne samo zaradi lenih hotelov, ampak zlasti zaradi okrajnine, starih ribi- škinih naselij, ovičjih čred in drago- cenijskih kulturnih spomenikov, med katerimi so nekateri n.p. Baščanska plaža najpomembnejši za celot- no hrvaško zgodovino.

UČINKOVITOST IN PONOS

Z novim mostom bo konec dolgo- trajnega čakanja na trajekt, čaka- nja, ki ga je pogosto spremenjal dvom, ali me bo peljal čez, ali pa bom moral čakati naslednje jutro. S Krka bo postal moč na trajektnih niroh razmeroma hitro priti na Rab, Cres, Lošinj, kar pomeni, da bo te otroke mogoče prevoziti z av- tomošili. V nekaterih smeri celo v enem samem dnevu. Poslej Krk ne bo več namenjen samo stacionar- nemu, ampak tudi izletniškim tu- rizmom. Povezaval bo severno Dal- macijo, Kvarnerske otoke in Istru. Če ne letos, pa zagotovo prihodnje leto.

Družbenopolitični in turistični de- lalci Krka so na tiskovni konferen- ci v Puntatu bili zelo izbrani v niza- ni vsakovrstnih podatkov o vsem, kar je v zvezi z osnovnimi življen- skimi potrebami turistov, zlasti o pre- noševanju in preskrbi na splošno. Ko jih je k temu spodbudil predsednik turističnih častnikov reške regije kolega Djuro Tomašević, so svojo turistično ponudbo popostili s kul- turnimi vrednotami, ki jih nudi o- tok. Predstavili so nam globalno ponudbo, takšno, kakršno danes i- še zahtevajo turisti. Če smo čast- nikarji na dan tiskovne konference spoznali kanček več zanimivosti, to jim bo spoznal in doživel turist, gre zastuga gostoljubnosti turističnih de- lavcev, pa tudi drugim. Toda o tem pozneje.

Domačini so ponosni na svoj otok, kjer se je skozi dolgo zgodovinsko dobo pisala zanimiva povest po- membna za ves hrvaški narod. Po- vedali so, da so bile na otoku grške in rimske kolonije in da so ga v 7. stoletju naselili Hrvatje. Otok je prešel pod beneško repu- bliko, postal last hrvaške plemiške rodbine Frankopanov, pod Napoleo- nom so ga vključili v Ilirsko pro- vince, pozneje pa je postal avstrij- ska last. Kar 2.000 otokanov se je borilo za novo Jugoslavijo in jih je 500 padlo.

«Krk je Eldorado glagolice» so nam povedali ugledni družbeni de- lavci na tiskovni konferenci. «Ko se boste peljali na Košljun, se bo- ste o tem prepričali.» Glagolica je bila namreč pisava Hrvatov ob o- bratu tisočletja in prav na Krku, v vasi Baška, so odkrili najstarej- ši glagolski napis, v kamen vklesan

dokument, s katerim je leta 1.100 hrvaški kralj Zvonimir daroval zem- ljo cerkvi Sv. Lucije. Baščanska plaža (baščanska plošča) — tako se imenuje ta dokument — je shra- njena v zagrebškem muzeju, na o- toku pa kot turistični spomenek pra- dajo njeno miniaturo.

V originalni velikosti, kot edino kopijo, nam je Baščansko ploščo razkazal reverendo Gabrijel, eden od sedmih frančiškanov na otoku Košljunu, biseru sredi zaliva Puntat, kraju pomembnih kulturnih zani- movosti ter umetniških dragocenosti. Reverendo Gabrijel nas je sprejel v majhnem pristani, kamor smo pripluli z dvema čolnoma. Zanj in za njegove sobrate je ta pristan okno v svet, za turiste pa vhodna vrata v muzej, ki si ga je vredno ogledati. Lani je bilo na otoku 28 tisoč turistov. Reverendo Gabrijel nam je bil za vodika po samostan- skih zgradbah, v cerkvi, pod arka- dski plaži je mogoče, kot malo kje, prostor za šotor izbrati po mili volji, ali na prostem ali v senci pod lišavci. Kraj je povsem zaščiten pred vetrovi. Akapulko, ki ga nameravajo preimenovali v Konobe, je tako na samem, da turisti in opremo vozijo iz Puntata s čolni ali celo s trailetom. Z avtom ni doseg- lji, zaradi česar se turistična de- ja z njim še bolj realizira. Raz- polaga ta kamp z restavracijo, sa- nitarijami, prhami (vedeti moramo, da ima Krk svoj vodovod), morda že v tej sezoni pa bodo odprli samo- postrežno trgovino.

«Ni gotovo, če je v cerkvi pokop- pan zadnji Frankopan, zagotovo pa je v njej pokopana njegova žena Katarina Frankopan. Benečani so šele devet let po smrti dovolili pre- kop njenih ostankov na otok Koš- ljun, od nekdaj zelo upoštevan kraj. Tega prekopa niso popelj zato do- volili, ker so imeli domačini Fran- kopanov zelo radi in so želeli za- njimi. Veste je dejal reverendo Ga- briel. Frankopani so bili fini ljudje, fini ljudje pa znaajo biti tudi dobri. Tudi pustimo to, ker gre že za sociološko vprašanje.»

Naš vodnik je bil neverjetno zgo- voren. Ni razlagal samo umetniške in zgodovinske vrednosti slik na glavnem oltarju. Govoril je o re- stavratorskih delih, ki so dolgotraj- na in so bila tako dobro opravlj- na, da so nekateri restavrirane sli- ke boljše od originala. Popeljal nas je v muzej, kjer hranijo na tisoče knjig, najstarejši zemljevid Sredo- zemlja (iz leta 1511), glagolske tek- ste, bogat etnografski muzej, izko- panine iz predzgodovinske, brona- ske, grške in rimske dobe. Kako so otokanci od nekdaj čehodili na morje, dokazujejo modeli večjih in manjših čolnov in jadrnic. V mu- zeju hranijo iz enega dela izdoba- len čoln, čupo, s katerim so ribe tako lovili, da so na železnem no- silnem gromadu pritrjenem na nje- govem premcu, kurlil ogenj iz smol- natega lesa, s katerim so privlačili ribe.

Reverendo Gabrijel je vse lepo opisal in razložil, potem pa nas povabil, tudi k ogledu, v samostan, skozi vrata, nad katerimi je pisalo klavzura. Pravila mora tehati vr- zenske ne smejo prestopiti. Tisti najbolj zgovoren kolega med nami, ki je že poprej zagovarjal prav- do, je bil slab častnik, kdor ne zna za- stavljati vprašanj in diskutirati, in od reverenda Gabrijela želel izve- deti, koliko je redovnikov v samo- stanu (premalom in preveč mu so odgovorili Gabrijel), v kakšen tabor sodi reverendo Gabrijel, med kon- servativne ali med demokrate, kaj sodi o celibatu, o spolnosti, o žens- ki v sodobni družbi itd.

«Pravijo, da je bil sv. Francišek zelo razuzdan, da je ljubil ženske in da je očetu zapravlil vse denar. Je bilo res tako?», je vprašal naš kolega. Reverendo Gabrijel se je namuznil s svojim dobrohotnim na- smeškom, sklenil dani na trebuho, ki jih je imel poprej dobrodušno odprte, ter odgovoril, da mu to ni znano, pač pa se ve, da je sv. Francišek ljubil veselo družbo.

Sedeži smo v frančiškanski jedil- nici, za mizami s kamnitim orna- tavkom, vsi s hrbtom obrnjeni k zidu, po pravilo, ki velja za fran- čiškane, da si vedno gledajo v oči. Jedli smo izvrstni si, ter pili zlahka rumeno vino, ki ga patri sami pridelujejo v vinogradih na otoku, in čisto spregledali latinski napis na podboju vrat, ki je pozival k tišini. Kako bi bili tihi, ko pa je sam reverendo Gabrijel bil tako zgo- voren, da je še druge pripravil k posnemanju. Iz častnikarske rado- vednosti je največ vprašanj zastav- ljal najbolj zgovoren kolega. Tako je izvedel, da je reverendo Gabrijel

premes usmeril proti obali, od ko- der je pihala burja. «Danes pih- že skoraj čisto od vzhoda, znak, da bo kmalu pojenjalo», je rekel. Pristal smo v Puntatu pred hote- lom, ki je bil nekdo razkošna vila jugoslovanskega izseljenca, guver- nerja v Kostariki. Vedno je imel komotožejo po svojem kraju ter je veliko podaril domačinom. V spom- in na svojega rojaka so jo imenovali Kostarika.

Tu bi se delovni dan končal, če nas zgovorni kolega ne bi bil zabil na silice žganja, ki ga servirajo s posušenimi smokvami. Neutrdujiv je bil, je povedal še nekaj zad- nih šal. Za najožjo družbo, seveda, in za tistega »črčanskog Slovenca«, ki se rad druži s kolegi z Reke in ki se s Tomaševićem pogovarja za srečanje na pol poti med reškimi častnikarji in častnikarji našega dne- vnika, častnikarjev dveh mest, ki jih zblizuje več skupnih interesov in ne nazadnje tudi morje, ta široka ce- sta, ki iz dveh sosednjih pristanišč pelje v svet.

G. V.

Slovenska imena naših krajev 33.

Dipalja ves

Ime te kanalske vasi izhaja iz osebnega imena Dietpold: 1275 Dietpolskirch, pozneje Dietpols- kirchen, danes Lepodskirchen z zamenjavo redkega osebnega ime- na (Ramovš, Konzonantizem, LJ 1921, str. 223); iz imena Dietpold je sl. pridevnik Dipalja pred samostan- skim cesarjem, kakor redki do- macini, ki še govorijo slovenski, in slovensko prebivalstvo ves Kanalske doline še imenuje ta kraj. Če ta sl. ljudska oblika še ži- vi, jo lahko uporabimo v poknji- ženi obliki Dipalja ves in to ob- liko je osvojil Zemljevid z italijski- mi in slovenskimi krajevnimi imeni v Furlaniji, Juliji in krajini in Benečiji, LJ 1974. Ker so slo- venski Korošci sklenili pred leti, pisati v koroških krajevnih ime- nih nas namesto ves, so ljubljani- ski geografi vnesli ta popravek tu- zemlja (iz leta 1511), glagolske tek- ste, bogat etnografski muzej, izko- panine iz predzgodovinske, brona- ske, grške in rimske dobe. Kako so otokanci od nekdaj čehodili na morje, dokazujejo modeli večjih in manjših čolnov in jadrnic. V mu- zeju hranijo iz enega dela izdoba- len čoln, čupo, s katerim so ribe tako lovili, da so na železnem no- silnem gromadu pritrjenem na nje- govem premcu, kurlil ogenj iz smol- natega lesa, s katerim so privlačili ribe.

Poznejša sl. oblika Lipalja ves je gola naslonitev na novo neme- sko ime, v katerem je Leopold zamenjal Dietpolda. Fr. ime Lan- glésien San Leopoldo, ki je hkrati il. uradno ime, je prevod nemške- ga imena Lepodskirchen z dodat- kom pridevnika »sveti« pred ime- nom Leo-od zaradi slabega tolma- čenja imena.

Prebivalci: m. Dipalja, z. Di- paljanca; pridevniki: dipalski.

Bliznja in daljna

(Nadaljevanje z 8. strani)

razširitvi partizanskega gibanja, se je tudi na Primorskem orga- niziralo domobranstvo ob izdatni pomoči iz Ljubljane. Domobranci so v svoji propagandi objubliali Primorcem osvoboditev izpod ita- lijskega nadoblasti, vendar pa avtor ugotavlja, da je bila domo- branska akcija na Primorskem tako vojaško kot politično dokaj neznačajna.

Povojno obdobje, graditev ljuds- ke oblasti, obnova Ljubljane v letih 1945-47, pa je s pomočjo ar- hivskega gradiva, ki ga hranijo Zgodovinski arhiv Ljubljane (ta arhiv je pripravil tudi zanimivo preučevanje in zanimivega bra- nika o naši bližnji ali daljni pre- teklosti. Sestavki niso obširni, pisani so zanimivo, zajemajo pa teme iz najrazličnejših področij, saj je težnja uredništva vedno bila, da bi Kronika zajela čim širši krog bralcev.

Radio Vizija

Nedelja, 6. aprila 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

10.30 Maša
12.30 Današnji umetniki
13.00 DNEVNIK ob 13. uri
13.30 DNEVNIK - Vesti
14.00 V teku nedelje
14.30 Disco ring - Najnovejše plošče
16.00 Komična oddaja
17.15 Pozor na ona dva
Serijski film, v katerem i- grata Tony Curtis in Roger Moore
18.40 Chiamata urbana urgente per il numero...
Enodejanka - 1. epizoda
20.00 DNEVNIK
20.40 L'eredità della priora (Prednčina dedščina) - 6. so- to nadaljevanje
22.00 Sportna nedelja
23.00 Napoved sporeda za prihod- nje dni
23.20 DNEVNIK - Zadnje vesti
Vremenska slika

Drugi kanal

12.00 DNEVNIK 2 - Atlas
12.30 Risani filmi - Mister Magoo
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Vsi skupaj, če je je mogoče
Oddaja vodi Nanni Loy
15.15 Maševalec iz Corbilleresa
Prvo nadaljevanje
16.10 Risanke
16.45 Napoved programov za pri- hodnje dni
17.00 DNEVNIK 2 - Sportne vesti
Noci: Kolesarstvo
V evroviziji:
Montecarlo: Tenis
Benetke: S-bijanje
18.15 Glasbena oddaja s Sergiom Endrigom
18.55 Hawaii - Squadra cinque zero
Zlata riba - TV film
Vremenska slika
19.50 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.00 DNEVNIK 2 - Sportna ne- delja - Dogodki in osebnosti
Sportnega dne
20.40 Un uomo da ridere
Glasbeno - govorni program
s Francom Franchijem
21.45 DNEVNIK 2 - Dossier
22.40 DNEVNIK 2 - Zadnje vesti
22.55 Jazzovska glasba
Nastopajo Sonny Stitt - Mil- ton Jackson Quintet

Tretji kanal

14.00 DNEVNIK 3 - Predolimpi- ske kronike
18.15 Napoved programov za pri- hodnje dni
18.30 Laboratori 80
Strip: Pesniška akcija
19.15 Malo gledališče
19.20 S Sardinije
Pustni koncert - Ljudska glasba
20.30 DNEVNIK 3 - Šport
21.15 DNEVNIK 3 - Deželna špor- na kronika

TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša; 9.45 Petnajst minut z orkestrom Nelsona Rideja; 10.00 Poslušalci boste; 10.30 Nedeljski zvon, oddaja o Benečiji; 11.00 Mladinski oder; «Klic po očetu»; Radijska igra; 11.35 Nabožna glasba; 12.00 Na- rodnostni trenutki Slovencev v I- taliji; 12.30 - 13.20 - 14.10 Glas- ba po željah; 15.00 Nedeljsko popo- dne; «Radio Klopotača», variete Radijskega odra.

KOPER

(Italijanski program)

Srednji val 277,8 metra ali 1080 kilohertzov in 255,4 metra ali 1170 kilohertzov
UKW - Beli križ 97,7 MHz
UKW - Koper 89,3 MHz
UKW - Nanos 101,0 MHz

RADIO 1

8.00, 10.00, 13.00, 19.00 Poročila; 8.00 - 7.35 Glasba za dobro jutro; 7.35 Nabožna oddaja; 8.50 Kmetijs- ka oddaja; 8.50 Kmetijska odda- ja; 9.30 Crnske nabožne pesmi; 10.30 Maša; 12.00 Velikonočna vo- ščila; 13.15 - 14.30 Glasbeno - go- vorni program; 14.40 Jazzovska glasba; 19.55 Glasbeni program.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.55, 15.30, 16.55, 18.30, 19.30 Po- ročila; 6.00 - 7.55 Glasbeno prebu- janje; 8.15 Nabožna oddaja; 8.45 Komentarji na televizijske programe; 9.35 Program z Gigijem Proiet- tjem; 11.00 - 11.35 Glasbeni pro- gram; 12.00 Tisoč povelj; 13.35 Filmska glasba; 14.30 Nedeljsko popodnev; 19.50 Radijska priredba.

LJUBLJANA

9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.00 Poročila; 8.00 Jutranja kronika; 8.30 Zdravo, tovariši vojaki!; 9.07 Radijska igra za otroke; 10.05 Se- pomnite, tovariši... 11.05 Kar znaš, to veljaš... 12.00 Pogovor s poslušalci; 12.10 Poslušalci- se silajo; 14.20 Za kmetijske praznike; 14.50 Pihalne godbe; 15.05 Humoreske tega tedna; 15.25 S poveljki po Jugoslaviji; 16.10 Pri nas doma; 16.30 Nedeljske re- portaje; 16.55 Listi iz notesa; 17.20 Gremo v kino; 18.05 Popularne o- perne melodije; 18.50 Radijska i- gra - Na zgornji polici; 20.30 Za- bavna glasba; 20.35 Lahko noč, o- troci!; 20.45 Glasbene razgledni- ce; 21.00 V nedeljo zvečer; 00.05 Lirični utrinki; 00.10 Muzikal me- lodij in plesnih ritmov.

KOPER

(Slovenski program)

8.30, 9.30, 14.30 Poročila; 8.00 Veselo v nedeljsko popodnev; 9.00 Kmetijski nasveti; 9.30 Spored zvo- rovsko in narodno - zabavne glas- be; 9.40 Reportaža; 14.00 Glasbe- ni kraji in ljudje; 14.25 Glasbe- na medija; 14.40 Glasbeni no- tes; 15.00 Glasba po željah; 16.00

KOPER

(Slovenski program)

20.50 Stičiče; 21.00 2 minuti; 21.05 Risanke; 21.30 Dnevnik; 21.50 Nogometni Evropski pokali; 23.30 Nečujnički mož - film.

ČETRETEK, 10. aprila

LJUBLJANA

17.00 TV v šoli: Regije Evrope, Razvoj nevrčnosti, Vprašanje delovne narave; 18.00 Poročila; 18.05 Življenje na Zemlji - doku- mentarna serija; 19.00 Otroško mladost; 19.30 Obzorji; 19.40 Kamito morje; 20.10 Risanke; 20.30 Dnevnik; 21.00 Studio II;

10.30, 11.00 TV v šoli: Za uč-

Ponedeljek, 7. aprila 1980

ITALIJANSKA TV Prvi kanal

12.30 Risani filmi
13.00 Dragi ravnatelj...
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Susanna (Bringing up Baby- 1938), film ki ga je režiral Howard Hawks
15.00 Koncert Henghela Gualdija
15.25 Risani filmi
17.00 3, 2, 1... Stik!
17.30 Huckleberry Finnove pusto- lovske. Prva epizoda nove- ga risaneega filma
18.00 Chromakey follies
Plesi oddaje «Tilt»
18.50 Osmi dan - Nabožna oddaja
19.30 Nagradno tekmovanje «Sette e mezzo»
Vodi Raimondo Vianello
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Non si uccidono così anche i cavalli!
Film, ki ga je režiral Sydney Pollack. V glavni vlogi igra- jo Jane Fonda, Michael Sar- razin, Susannah York
Zenske in Sampioni
Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Sezonska prehrana
13.00 DNEVNIK 2 - Ob 13. uri
13.30 Cebelica Maja
Risani film
14.00 Koncert
Angela Branduardija
15.00 Dottori in allegria
Komični serijski film
15.30 Mladinski gledališče
Mister Punch
16.35 Rim: Konjske dirke
17.00 Pozor na vlove
Film, ki ga je režiral Ri- chard Quine. Igrajo Doris Day, Jack Lemmon, Steve Forrest in drugi.
18.30 DNEVNIK 2 - Sportne vesti
18.50 Dober večer z... Westom!
«Alla conquista del West» - 6. nadaljevanje
Vremenska slika
19.45 DNEVNIK 2 - Odprti studio
20.40 Komisar De Vincenzi
Skrivnost treh orhidej - Prvo nadaljevanje
21.50 Srečanje z Alexissom Weils- bergom
Televizijski gledalci bodo i- meli nočjo priložnost, da po- gledajo v pariško sprejemni- co enega od najbolj slavni- h živčnih pianistov: Alexisa Weilsberga, ki je sicer rojen na Bolgarskem, toda že leta in leta francoski drž- avljan. Med enim in dru- gim koncertom bo Weils- berg pripovedoval o svojem življenju. Med njegovimi go- sti bodo sopranistka Teresa Berganza, pevec Baden Po-

V okviru tedenske oddaje Stičiče, bo nočjo, ob 21.15 na sporedu daljši prispevek o tržaški pokraj- ni, ki ga je pripravila agencija Alpe Adria.

KOPER

(Italijanski program)

21.40 DNEVNIK
21.55 Velika mafija
23.40 Glasbena oddaja
Zagreb
11.00 Otroška matineja
12.30 Narodna glasba
13.55 Izobraževalna oddaja
15.25 Čarodinski iz Oza - ameriški mladinski film
17.05 Nedeljsko popodne
22.25 Dokumentarna oddaja
22.55 DNEVNIK

SVICA

11.00 Maša
11.35 Eno uro z vami
15.45 David in Saul - Film
17.10 Risani film
20.00 DNEVNIK
20.10 Gospodova beseda
20.20 Glasbeni program
21.45 Grof Montecristo

TRST A

8.00, 13.00, 14.00, 19.00 Poročila; 8.30 Narodnozabavna glasba; 9.00 Radijski koncert; 11.00 Mladinski oder; «Sovica Okaz»; 11.40 Crnske duhovne pesmi; 12.00 Velika noč v naših krajih; 12.30 Naši orkestri zabavne glasbe; 13.20 Zborovska glasba; 14.10 Otroško okence; «Zdaj pa zapojmo!»; 14.30 Miguel Cervantes de Saavedra; «Veleumini- pleme don Kihot iz Mance»; 10. epizoda; 15.00 Radijski ping pong; 17.00 V našem prostoru: Mi in glasba; Kulturno pismo.

KOPER

(Italijanski program)

8.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 20.30 Poročila; 9.15 Orkester Rico De Almeida; 9.32 Lucianovi do- zisniki; 10.00 2 nami je... 10.32 Glas- beni program; 11.10 Življenje in šola; 11.32 Kim, svet mladim; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Glasbeni program; 15.00 Lahka glasba; 16.00 Življenje in šola (ponovitev); 16.45 Zborovsko petje; 17.00 Stadion i- n telovadnice; 17.10 Poje Mina in Love Unlimited Orkester; 18.00 Poslušamo jih skupaj; 19.32 Sre- čanje z našimi poveljarki; 20.00 V diskoteki.

KOPER

(Slovenski program)

7.00, 8.25, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 14.00 Pregled dogodkov - napoved pro- gramov; 14.05 Stoji, stoji lipica - glasbeni utrinki iz zamestja; 14.10 Izbrali smo za vas; 15.00 V po- daljšosti; 15.37 Glasbeni pesmi; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Naši operni pevci; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Re- klame in zabavna glasba.

RADIO 1

8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 19

NOGOMET

V 1. ITALIJANSKI LIGI

DRAGOCENA ZMAGA UDINESEJA FIORENTINA ZOPET USPEŠNA

Inter igral le neodločno s Cagliarijem - Spodrsrlaj Lazia

V 26. kolu prve italijanske nogometne lige je včeraj v Vidmu Udinese dosegel pet uspešnih golov. Videmci so na vse ali nič in v nadaljevanju naprej z Vrijem (72) stanje izenačili, nakar je v 83. min. dosegel drugi gol za domačine in s tem je Udinese osvojil zlata vredni točki v borbi pred izpadom.

Svojo izredno uspešno vrsto nastopov na nadaljeval Fiorentina, ki je tokrat premagala še Romo in se je tako povzpela kar na drugo mesto lestvice skupno z Juventusom, ki je po predvidevanju premagal Avellino, in Ascoli, ki je z golom razlike odpravi Perugia.

Interje navijači bodo morali počakati vsaj še za eno kolo, preden bodo lahko proslavili osvojitve letosnjega državnega naslova. Milančani so namreč igrali doma proti Cagliariju le neodločno in le malo je manjkalo, da prav v Milanu ni prišlo do velikega presenečenja. Cagliari je namreč z vodil z 2:0, nakar so se Bersellinijevi varovanci razgledali in tudi dohiti naprotnike. Zdesetkani Lazio je doma izgubil z Bologno in njegov položaj na lestvici postaja že zaskrbljujoč.

IZIDI 26. KOLA

Ascoli - Perugia	1:0
Catanzaro - Torino	0:0
Fiorentina - Roma	3:1
Inter - Cagliari	3:3
Juventus - Avellino	2:0
Lazio - Bologna	0:1
Napoli - Pescara	2:0
Udinese - Milan	2:1

LESTVICA

Inter 37; Fiorentina, Juventus in Ascoli 30; Torino, Milan in Roma 28; Bologna in Cagliari 27; Avellino 26; Napoli in Perugia 25; Lazio 23; Udinese in Catanzaro 19; Pescara 14.

PRIDODNE KOLO (13.4.)

Avellino - Ascoli; Fiorentina - Cagliari; Milan - Bologna; Perugia - Inter; Pescara - Catanzaro; Roma - Juventus; Udinese - Lazio.

NAJBOLJŠI STRELCI

13 ZADETKOV: Rossi (Perugia) in Alborelli (Inter)

12 ZADETKOV: Bettiga (Juventus)

11 ZADETKOV: Selvaggi (Cagliari)

10 ZADETKOV: Savoldi (Bologna), Graziani (Torino) in Pruzzo (Roma).

B LIGA

IZIDI 29. KOLA

Brescia - Spal	0:0
Cesena - Bari	4:1
Cosenza - Lecce	2:0
Genoa - Monza	2:0
Matera - Sampdoria	1:1
Palermo - Pisa	1:0
Parma - Atalanta	0:0
Taranto - LR Vicenza	1:0
Ternana - Sambenedettese	1:0
Verona - Pistoiese	0:2

LESTVICA

Como 36; Pistoiese 35; Brescia in

NOGOMET

«Anglo-italijanski turnir»

Visoka zmaga Triestine proti Cambridge Cityju

Gostje so prikazali izredno slabo in raztrgano igro

Triestina - Cambridge City 3:0 (2:0)

TRIESTINA: Grigolio, Lucchetta, Prevedini (v 62' Giglio), Mitri (46' Scarel), Carlo, Mascheroni, Francini, Lenarduzzi, Pina, Franca, Coletta.

CAMBRIDGE CITY: Murray, Lindsay, King, Parker (62' Kearns), Hutton, Simmons, Poiter, Martin, Lill, Watson (69' Petrel), Hailolik.

STRELCI: v 30' Coletta, 36' Lenarduzzi, 83' Giglio.

V drugi tekmi anglo-italijanskega turnirja proti angleški enajsterici Cambridge City se je pri tržaškem tretjeligašu še zlasti izkazal napad, ki se doslej v prvenstvu res ne more pohvaliti z učinkovitostjo. Že po prvem polčasu namreč Triestina je vodila z zadetkom Colette in Lenarduzzija, v nadaljevanju pa z golom Giglia povisala na 3:0. Treba pa tudi povedati, da ne gre za nikakršen »preporod« Triestine, saj je visoki zmagi botrovala tudi izredno slaba in raztrgana igra naprotnika, ki je bil bolj podoben praznično razpoloženi skupini turistov kot pa željni zmage enajsterici.

V okviru turnirja so odigrali še nekaj srečanj, in sicer:

Campobasso - Southon	0:0
Cavese - Folkestone	3:0

Bregovi nogometaši so v kadetskem prvenstvu na splošno zadovoljivo igrali

NAMIZNI TENIS

DRŽAVNO PRVENSTVO V NEAPLJU

Izreden podvig Sonje Doljakove

Mlada Krasova igralka je osvojila kar dva državna naslova

V Neaplju se je včeraj končalo italijansko državno namizno prvenstvo tretje kategorije, ki se je končalo s pravim zmagoslavjem Krasovih barv, saj se slovenske igralka vračajo domov z dvema državnima naslovoma in z eno bronasto kolajno.

Čeprav so v Krasovem tablu nihu upali na soliden nastop, pa ni bilo pričakovano tako prodornega uspeha, ki potrjuje, da ima Kras res odlični narasčaj in se bogato obrestuje požrtvovalno delo trenerjev Mihe Derganca in Sonje Milčiče.

Prava junakinja prvenstva je bila vsekakor 15-letna Sonja Doljak, živahno rdečelasa dekle iz Samotorca, ki je osvojila kar dva državna naslova in eno bronasto kolajno. Zaigrala je res v velikem slogu in s svojo prodorno ter napadalno igro strla odpr vsih tekmič, ker pa je še zelo mlada, lahko od nje pričakujemo še nadaljnji tehnični napredek.

Med posamezniki Doljakova ni imela večjih težav z osvojitvijo prvega mesta. Favoritni Moronjelo je odpravila z 2:0 že v četrtfinalu. V polfinalu ji je Favaru sicer iztrgala en set, v finalnem dvoboju pa je Scartoneviji zadala pekočo poraz in tako stopila na najvišjo stopnico na odru zmagovalcev.

Damjana Sedmak je v četrtfinalu nekoliko nepričakovano oslonila Negriollijo in jo osvojila peto mesto. Alerenka Furlan in Darna Puric pa sta se uvrstili med prvo šestnajsterico.

Do pravega presenečenja je prišlo v igri mešanih dvojic. Državni naslov sta proti pričakovanju osvojila Sonja Doljak in furlanec uskladi Salatin, ki sta harmonično uskladi svojo igro in nadigrala

IZIDI 26. KOLA

Ascoli - Perugia	1:0
Catanzaro - Torino	0:0
Fiorentina - Roma	3:1
Inter - Cagliari	3:3
Juventus - Avellino	2:0
Lazio - Bologna	0:1
Napoli - Pescara	2:0
Udinese - Milan	2:1

LESTVICA

Inter 37; Fiorentina, Juventus in Ascoli 30; Torino, Milan in Roma 28; Bologna in Cagliari 27; Avellino 26; Napoli in Perugia 25; Lazio 23; Udinese in Catanzaro 19; Pescara 14.

PRIDODNE KOLO (13.4.)

Avellino - Ascoli; Fiorentina - Cagliari; Milan - Bologna; Perugia - Inter; Pescara - Catanzaro; Roma - Juventus; Udinese - Lazio.

NAJBOLJŠI STRELCI

13 ZADETKOV: Rossi (Perugia) in Alborelli (Inter)

12 ZADETKOV: Bettiga (Juventus)

11 ZADETKOV: Selvaggi (Cagliari)

10 ZADETKOV: Savoldi (Bologna), Graziani (Torino) in Pruzzo (Roma).

B LIGA

IZIDI 29. KOLA

Brescia - Spal	0:0
Cesena - Bari	4:1
Cosenza - Lecce	2:0
Genoa - Monza	2:0
Matera - Sampdoria	1:1
Palermo - Pisa	1:0
Parma - Atalanta	0:0
Taranto - LR Vicenza	1:0
Ternana - Sambenedettese	1:0
Verona - Pistoiese	0:2

LESTVICA

Como 36; Pistoiese 35; Brescia in

ATLETIKA

Smrtna nesreča pri skoku s palico

SAN DIEGO — Cliff Schnedar, eden najbolj perspektivnih ameriških atletov v skoku s palico, se je med treningom smrtno ponesrečil. Potem ko je preskočil letvico, je pri padcu z glavo udaril v cementni rob ob progi, odpehlo so ga v bolnišnico, vendar ni prišel več k zavesti.

VRSTNI RED

1. Waldegard (Šve.) mercedes 64
2. Mehta (Ken.) datsun 70
3. Kallstrom (Šved.) datsun 75
4. Cowan (VB) mercedes 75
5. Aaltonen (Fin.) datsun 101

ATLETIKA

Smrtna nesreča pri skoku s palico

SAN DIEGO — Cliff Schnedar, eden najbolj perspektivnih ameriških atletov v skoku s palico, se je med treningom smrtno ponesrečil. Potem ko je preskočil letvico, je pri padcu z glavo udaril v cementni rob ob progi, odpehlo so ga v bolnišnico, vendar ni prišel več k zavesti.

MONTECATINI TERME — Ne veliki nagradi narodov v streljanju je italijanska reprezentanca dosegla velik uspeh, saj je od osmih tekem osvojila kar šest. Na tekmovalstvu je med drugimi Seniores Rossetti, ki je francosko-italijanskega porekla, izenačil svetovni rekord v kategoriji skeet, saj je bil na 200 strelov uspešen 199 krat.

KOLESARSTVO

Raas prvi

MERSEN (Nizozemska) — Nizozemec Jan Raas je osvojil prvo mesto na kolesarski dirki «Amstel Gold Race». V končnem sprintu je premagal Belgijca De Wolfa in Irca Kellyja.

MONTECATINI TERME — Ne veliki nagradi narodov v streljanju je italijanska reprezentanca dosegla velik uspeh, saj je od osmih tekem osvojila kar šest. Na tekmovalstvu je med drugimi Seniores Rossetti, ki je francosko-italijanskega porekla, izenačil svetovni rekord v kategoriji skeet, saj je bil na 200 strelov uspešen 199 krat.

KOLESARSTVO

Raas prvi

MERSEN (Nizozemska) — Nizozemec Jan Raas je osvojil prvo mesto na kolesarski dirki «Amstel Gold Race». V končnem sprintu je premagal Belgijca De Wolfa in Irca Kellyja.

NOGOMET

V PRIJATELJSKI TEKMI

Obetaven nastop Jadrana

Nasi košarkarji so premagali pordenonsko moštvo OECE

Jadran — OECE Pordenon 112:89 (56:50)

JADRAN: A. Sosić, Udovčić, K. Starč 10 (2:3), V. Sosić 4, I. Starč 13 (1:1), Vitez 39 (7:9), Ban 22 (3:12), Čuk 22 (4:5), Ambrožič 2 (2:2).

SODNIKA: M. in S. Gilleri iz Trsta.

Jadranovi košarkarji so izkoristili premor v prvenstvu za prijateljsko, a povsem uradno tekmo, ki so jo odigrali v petek v Dolini proti pordenonskemu OECE, ki igra v skupini za kvalifikacijo v B ligo. Gostje so prišli v Dolino verjetno z visokim, da bo to zanje le lahka trening-tekma, a so se pošteno ušli. Jadran je potrdil trenutno odlično formo, ki zelo spodbudno obeta za zadnji odločilni tekmo v prvenstvu, in močnega nasprotnika prepričljivo premagal.

Slovenska ekipa je zaigrala sproščeno, brez živčnosti, ki se neizbežno pojavlja v prvenstvenih tekmah in je tako uspešno z lahkoto uveljavila svoj ogromni potencial v napadu, saj so prav vsi jadrancovski odlični strelci in to v petek tudi pokazali, ko so praktično iz vsakega napada dajali kose. Res je, da se OECE po začetnem presenečenju ni uspel več zbrati in da so gostje zaigrali daleč pod svojimi možnostmi, vendar menimo, da bi vseno proti razigranim jadrancem le bolj malo uspeli karkoli storiti. Omenimo le, da je v 5. min. prejel koncem Jadran vodil že s 19:7, to je skoraj 30 točk razlike, in ta podatek precej zgovorno priča o veliki premoci naše ekipe. Do stopno končno razliko za nasprotnike pa je treba pripisati le dejstvu, da so v zadnjih minutah morali z igrišča zaradi petih osebnih napak najprej Čuk, potem še Valtar Sosić in Ban.

Petkovka tekma je v pravem velikonočnem vzdušju pomenila prepod Borisa Viteza, ki je po zadnjih negotovih tekmah zaigral do končno, kot zna in z visokim odstotkom realiziranih metov naravnost prerazletel nasprotnikov koš. Vendar tudi vsi ostali so zaigrali res na odlični ravni in nepravilno bi

SMUČANJE

NA JUGOSLOVANSKEM DRŽAVNEM PRVENSTVU

Križaj in Leskovska prva v slalomu

LJUBELJ — Križaj in Leskovska sta nova jugoslovanska državna prvaka v slalomu. Križaj se je tako oddolžil za predčvečajno so razmeroma slabo vožnjo v veleslalomu, ko je za zmagobovitim Kuraltom zaostal za skoraj dve sekundi. V obeh včerajšnjih spustih na Zelenici, kjer so se poleg jugoslovanskih zastopnikov pomerili tudi predstavniki iz Avstrije, ZDA, Japonske, Zahodne Nemčije in Madžarske, je dosegel najboljši čas v obeh spustih. Strel je bil drug, tretji pa je bil Kuralt, ki je tako osvojil kombinacijo, ker je v smuku osvojil prvo mesto.

Med ženskami je po prvi vožnji vodila zmagovalnica v veleslalomu Jermanova, vendar je v drugem spustu naredila nekaj napak in si s tem zavrnila naslov, ki ga je zamenjajval osvojila Leskovska. Danes bo na sporedu veleslalom za memorial Zdravka Križaja, znanega tržaškega tekmovalca in smučarskega delavca.

REZULTATI

Moški

1. Križaj (Tržič)	92'49
2. Strel (Alpeitour)	93'72
3. Kuralt (Alpeitour)	93'77
4. Zibler (Tržič)	95'69
5. Opaka (Japonska)	95'80
7. Oberstar	96'46
8. Franko	96'60

Ženske

1. Leskovska (Novinar)	91'87
2. Jerman (Olimpia)	92'05
3. Dornik (Olimpia)	92'44
4. Tome (Alpeitour)	92'67
5. Blažič (Triglav)	93'61
6. Mavec (Olimpia)	93'68

NOGOMET

V NEDELJO NA ZONCOLANU POD POKROVITELISTVOM ZŠSDI

Več kot 120 smučarjev na sklepnem tekmovanju

Tekmovanje organizirajo ŠD Mladina, SK Devin, SPDG ter SPDT

Dne 13. 4. 1980 bo na sporedu na Zoncolanu, proga Les Gales, zaključno tekmovanje, ki ga organizirajo ŠD Mladina, SK Devin, Slovensko planinsko društvo Gorica in Slovensko planinsko društvo Trst, pod pokroviteljstvom Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Za tekmovanje pridejo v poštev tekmovalci, ki so zadostili splošnemu pravilniku, to je, da so se udeležili vsaj treh tekmovalj. Pričetek tekmovalj je neprekinljivo ob 10.30. Posamezni tekmovalci, ki so razdeljeni v razne skupine, bodo smučali z naslednjimi startnimi številkami:

BABY SPRINT

1. Mitja Korovec	(SPDT)
2. Jure Gombac	(SPDT)
3. Tati Hrovatni	(SD Mladina)
4. David Zidarič	(SK Devin)
5. Robert Paulina	(SK Devin)
6. David Sosić	(SD Mladina)
7. David Antonič	(SK Devin)
8. Sandi Škrk	(SK Devin)
9. Aleksander Zeslina	(SPDG)
10. Robert Bensa	(SPDG)
11. Kristjan Lutman	(SPDG)
12. Damjan Kosmač	(SPDT)
13. Andrej Škabar	(Kraški dom)
14. Andrej Volpi	(Čupa)
15. Vasa Legisa	(Zabnice)
16. Kristjan Mazzolini	(Zabnice)
17. Erik Vodopivec	(SPDT)
18. Helena Volpi	(TPK Sirena)
19. Robert Sullini	(SD Mladina)
20. Maki Tence	(SD Mladina)
21. Emi Bavcon	(SPDT)
22. Tanja Colja	(SD Kontovel)
23. Igor Devetak	(SPDT)
24. Tatjana Dolhar	(TPK Sirena)
25. Valentina Fachin	(SPDT)
26. Vesna Jagodica	(TPK Sirena)
27. Tanja Kermec	(SPDT)
28. Tomaž Milčič	(SD Polet)
29. Albert Prelec	(SD Polet)
30. Jasmine Rudež	(SPDT)
31. Tanja Seganti	(SD Polet)
32. Aleš Sterni	(SD Kontovel)
33. Aljoša Tavčar	(SPDT)
34. Karim Vitez	(SPDT)
35. Kristjan Volpi	(TPK Sirena)
36. Jerica Zapušek	(SPDT)

MIŠKE

101. Tanja Spanghero	(SK Devin)
102. Elena Vere	(SK Devin)
103. Sabina Mazzolini	(Zabnice)
104. Wilma Puric	(SK Devin)
105. Elena Antonič	(SK Devin)
106. Noris Vesnaver	(SD Mladina)
107. Katja Volpi	(SPDT)
108. Irena Kralj	(SPDT)

MIŠKI

109. Samo Korovec	(SD Polet)
110. Mauro Franz	(SK Devin)
111. Mojmir Korovec	(SD Polet)
112. Pavel Kralj	(SK Devin)
113. Damjan Lutman	(SPDG)
114. Dean Paulina	(SK Devin)
115. Davorin Gombac	(SPDT)
116. Silvana Peric	(SD Mladina)
117. Kristjan Zidarič	(SK Devin)
118. Anton Ojziger	(Zabnice)

MEDVEDKE

119. Barbara Corbato	(SK Devin)
120. Tatjana Korovec	(SPDT)
121. Tamara Škabar	(Kraški dom)
122. Sanja Sedmak	(SD Mladina)
123. Alja Sterni	(SD Mladina)
124. Aleksandra Skrinjar	(SK Devin)

MEDVEDKI

125. Aljoša Škabar	(SK Devin)
126. Aleksander Antonič	(SK Devin)

CICIBANKI

127. Elena Paulina	(SK Devin)
128. Maura Spanghero	(SK Devin)
129. Martina Malalan	(SD Polet)
130. Katja Milčič	(TPK Sirena)
131. Monika Milčič	(SD Polet)
132. Marjana Adam	(SK Devin)
133. Katja Turk	(SPDT)

NOGOMET

Delovanje ZŠSDI

Nogometni trenerji na predavanju v Lipici

V četrtke je nogometna zveza Slovenije organizirala v Lipici zelo zanimivo predavanje, katerega so se udeležili številni trenerji s Primorske, trenerji slovenskih zamejskih enajsteric in pomožni treneri Triestine.

Znani strokovnjak Brane Elšner iz Ljubljane je obravnaval vpliv, ki ga izvajajo na uspešno izvajanje nogometašev dejavniki, ki so povezani z igralcem samim, in pa splošni dejavniki, ki zadevajo družbo, okolje, organiziranost, tradicijo in finančna sredstva. Sledilo je predvajanje s filmskimi posnetki o taktični razpreditvi in smislu skupinskega dela.

Predstavniki nogometne komisije ZŠSDI so se tudi dogovorili, da bo Elšner v kratkem obiskal zamejstvo in bo dal nekaj strokovnih napotkov za organizacijsko in tehnično ureditev dveh mladinskih centrov. Ob priliki nastopa, ki so ga mladinci Maribora imeli v sredo v Trstu, pa so se dogovorili, da vzpostavijo dvostranske stike med tem klubom iz ZŠSDI.

KOŠARKA

1. JUGOSLOVANSKA LIGA

Poraz Ljubljancanov

BEOGRAD — V včerajšnjem srečanju predzadnjega kola prve jugoslovanske košarkarske lige je beograjski Beo brez težav in povsem zaslužen premagal ljubljansko Iskro Olimpijo s 107:96 (53:39).

Ljubljanci so igrali dokaj slabo in nebrano. Najboljši strelci v vrstah Iskre Olimpije so bili: Subotić 29 točk, Jelovac 25 in Vilfan 23, pri domačem moštvi pa: Djurić 29, Žižić 23 in Simečević 20.

OSTALI IZIDI 21. KOLA

Šibenka - Radnički LMK	81:72
Rabotnički - Borac	93:89
Gibona - Jugoplastika	101:91
Partizan - Zadar	107:98
Bosna - Crvena zvezda	98:88

ROMKET

Zmagala Kolinske Slovane

BANJALUKA — V zaostali tekmi 25. kola prve jugoslovanske romketne lige je ljubljanska Kolinska Slovane v Banjaluki dosegla zelo pomembno zmago nad domačim Borcem s 25:22 (12:11) in tako ostaja v borbi za osvojitve jugoslovanskega naslova.

Paninju iz Modene italijanski pokal

BOLOGNA — Panini iz Modene je drugo leto zapored osvojil italijanski pokal: v včerajšnjem odločilnem srečanju je namreč s 3:1 premagal Edilcuoghi ter zaradi boljše razlike v setih zasedel prvo mesto. Drugi je Edilcuoghi, tretje mesto si je zagotovili Paolotti, četrti pa je Veico. Prihodnje leto bo v mednarodnih tekmovalnih Italija tako zastopana: Klippan iz Turina in Paolotti iz Catane v pokalu pravkov ter Panini iz Modene in Edilcuoghi iz Sassuola v pokalu pokalnih pravkov.

Prijateljski tekmi (ženske)

Italija - Švica	14:16 (5:8)
Trst - Umag	17:14 (7:6)

NOGOMET

V ZAOSTALI TEKMI 2. AL

Trebenci izgubili

Campanelle — Primorec 3:2 (1:2)

CAMPANELLE: Rotta, Ribarich, Grassi, Castellano, Famigliolo, Mesiti (76. min. Piščanc), Zoržut, Bon, Vascotto, Zulic, Aversa.

PRIMOREC: Maglica (78. min. Leone), Marko Kralj, Stoka, Skrem, Krizmančič, Husu, Cekolin, Edvin Kralj, Mauro Kralj II., Darko Kralj (80. min. Mule), Mladinci in Mladinke (1962-1963).

STRELCI: v 26. min. Marko Kralj, v 31. min. Edvin Kralj, v 35. min. Zulic, v 77. min. Piščanc, v 79. min. Famigliolo.

SODNIK: Konzatti iz Gorice Bruno Krizmančič

DOMAČI ŠPORT

VAM PREDSTAVI

Veliah Sport

TRST ul. Poniziana, 5 tel. 744237

JUTRI

PONEDELJEK, 7. APRILA 1980

NOGOMET

3. AMATERSKA LIGA

16.30 v Nabrežini Cave - Gaja

NARAJAJNIKI

10.30 v Trebach Primorec - Zauze

10.30 v Dolini Breg - SLYV

9.00 na Opčinah CGS - Zarja

podpiraj dijaško malico

Za morebitne nečnosti na startni listi lahko skupine ali posamezniki obvestijo ZŠSDI, Ul. sv. Frančiška 20 - Trst (tel. 767304) v torek, 8. t.m., od 9. do 12. ure.

Prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB NA PROSEKU
Ob 28. obletnici smrti Franca Husarja daruje Slavica z možem 20.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSN. SOLE V SALEZU PO LOJZETU KOKORAVCU - GORAZDU
V spomin na Pierino Grilanc daruje Lidia Severi 20.000 lir.
Ravnatelj šole Stanko Skrinjar daruje 20.000 lir.
Namesto cvetja na grob Pierine Grilanc darujejo: družina Marice Obad 5.000, družina Jožka Obada 5.000 ter družina Zdravka Obada 5.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSN. SOLE PRI SV. JAKOBU
PO JOSIPU RIBICIČU
Ob 50-letnici poslovanja daruje trgovina Werk - Vrh 100.000 lir.
Svetka Konič daruje 5.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSN. SOLE V BARKOVILJAH
PO F. S. FINZGARJU
V spomin na Markota daruje družina Kocjan - Canciani 50.000 lir.

ZA POIMENOVANJE OSN. SOLE V ZGONIKU «1. MAJ 1945»
Anica in Mirko Širca (Devinska) darujeta 5.000 lir.

ZA SKUPNOST DRUŽINA OFCINE
V počastitev spomina strica Karla Petriča daruje družina Cerovaz 10.000 lir.

Ob 8. obletnici smrti dragega sina in brata Brunota Škerka se ga z ljubeznijo spominjajo mama Ema, brat Elio in sestra Silvana z družinami ter darujejo 30.000 lir za SK Devin.

Namesto cvetja na grob Alojzija Kralja darujejo Ivanka, Marta, Bruno in Boris Škrk (Praprotni) 30 tisoč lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Za Godbeno društvo Nabrežina daruje Nini Kabau 10.000 ter Bruno Milanič 20.000 lir.

Ob 3. obletnici izgube dragega moža daruje Lojzka Škabar 30.000 lir za SD Pelet.

Za TPZ Srečna darujeta Zvonimir Kalc 5.000 ter Ljubo Grilanc 10.000 lir.

Ob 5. obletnici smrti dragega A. družina Lovrih darujeta oče Josip in mama Marta 50.000 lir za PD Valentin Vodnik.

V spomin na Pierino Grilanc daruje Albert Milčič (Salež 68) z družino 10.000 lir za SK Kras.

V spomin na Karla Sanciha daruje Silva in Sergij Kocjan iz Doline 10.000 lir za ženski pevski zbor Valentin Vodnik.

Ob 17. obletnici smrti Franca Kravosar darujejo mama, žena in nečak 20.000 lir za SD Bor.

Namesto cvetja na grob Franja Puntarja darujeta Anica in Milko Širca 5.000 lir za Kulturni dom Irosek - Kontovel.

V spomin na Ninjia Kureta daruje družina Hrvatič (Ričmanje 85) 5.000 lir za godbo iz Ričmanj.

Namesto cvetja na grob Ninjia Kureta daruje Cilka Petaros (Ričmanje) 5.000 lir za PD Slavec.

V spomin na Blanko Frandolič darujeta Marica in Neva 10.000 lir za Glasbeno matice Prosek - Kontovel.

Namesto cvetja na grob Maria Kolšana daruje Zofka Cerneta 5.000 lir za PD Slovenec.

Ob 1. obletnici smrti Valerieje Mokote - Košuta darujeta Marica in Ildo 25.000 lir za PD Vesna ter 25.000 lir za dekliški pevski zbor Vesna.

V spomin na Justa Pertota darujeta Anica in Srečko Orel 20.000 lir za Mladinski krožek Prosek - Kontovel.

Ob 5. obletnici smrti Borisa Trampuža (Čoša), bivšega jugoslovanskega generalnega konzula v Trstu, daruje Cvetka Medvedček 10.000 lir za Dijaško matice.

V spomin na Silvestra Grgiča daruje družina Grgič (Padriče 193) 5.000 lir za trgovski zavod «Z. Zoisa», 5.000 za znanstveni licej «F. Prešeren» in 5.000 lir za srednjo šolo «S. Kosovel».

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

SPECIALIZIRAN vodovodni instalater popravila vse vodovodne in plinske napeljave. Telefon 911-119 ali 745-547.

UGODNO prodam skoraj nov popolnoma opremljen 3-metrski plašnični motorni čoln z motorjem 4 KS. Naslov pri upravi Primorskega dnevnika v Gorici.

USLUZBENEC išče zaradi premešitve delovnega mesta iz Turina v Trst dvosobno stalno stanovanje od meseca julija ali najkasneje avgusta tega leta. Telefon 31646.

OSMICO je odprl Ladi Kocjan. Dolina 147. Toči pristno belo in črno kapljico.

OSMICO je odprl Lucano Košta - šinec v Križu. Toči pristno belo in črno vino.

OSMICO je odprl Rikardo Zivec, Koldrova št. 14. Toči belo in črno vino.

PRODAM avtomobil simca 1000 GL letnik 1972. Odlično ohranjen motor. Telefon 225-142.

PRODAM novarni čoln dolg 4,30 m. Opremljen z motorjem Evinrude 50 KM in prevoznim vozikom. Telefonirati ob delovnih urah na tel. št. 200-297 in ob večernih urah na 229-125.

PRODAM avto ford taunus 1600 - 23.000 km v odličnem stanju. Telefon 814-832.

PRODAM fiat 132 - 1600 popolnoma nov po zelo ugodni ceni. Telefon 571-326.

DRAGO VATOVEČ iz Brezovice 23 pri Materi in ima na prodaj odlično domačo slikovko.

UGODNO prodam divan, dva naslanjaja in mizico. Telefonirati na tel. št. 200-167.

KUPIM KNJIGO: J. h. Ullman: Tenzig, zmagovalec Everesta - zal. Obzorja, Maribor, 1968. Tel. 228375 v večernih urah.

PRODAM razno novo pohištvo po zelo ugodni ceni. Telefonirati na tel. št. 54300.

ZAKAJ bi hodil na olimpiado v Moskvo? Kupi si raje barvni televizor, dokler je še čas. Takošnja dobava - Aldo Colja, Kontovel 134, tel. 225-471 - servis popravil.

VRTALNI, brusilni stroj, žaga ciklarkar, prenosni, varilni aparat na prodaj. Izredna prilagodljivost. Trst, Ul. Conti 9/1.

Takošnji in brezplačni pregled vida

Recepti za nove leče pri obnavljanju vizualnega dovoljenja

Očala za branje, barvanje leč in popravila nančnikov

POPUSTI

FOTO - KINO - OPTIKA

MARUŠIČ

Ulica S. Nicolò 33, tel. 60227

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

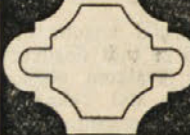
optika
Viki
foto-kino

Ulica Buonarroti 6 (prečna Ul. Rossetti) TRST Telefon 79-29-96

PAM železnina
STROJI - TEHNIČNI ARTIKLI
za industrijo, kmetijstvo in za dom
TRST (Industrijska zona) DQM 10, 112 - Tel. 824-979

ROLICH

NABREŽINA Kamnelom 35/c - Tel. 20-03-71

KERAMIČNE PLOŠČICE SANITARIJE

HORIZON

TALBOT HORIZON:

preseneča popolnost njegove opreme

pet različic za takošnjo dobavo

od 5.245.000 lir dalje

ZASTOPNIK TALBOT

DUPLICA GIOVANNI

Viale Ippodromo 2/2 - TRST - Telefon 76-34-87

NOVOST ZA VSAKO STOPNJO NAGLUŠNOSTI

NEVIDNI SLUŠNI APARAT

Da bi povrnili sluh milijonom ljudem po vsem svetu, so se v zadnjih letih mnogo trudili in napredovali, toda do danes problema le niso rešili. Izdelovalec slušnih aparatov MAICO je leta in leta ta problem natanko raziskoval in dosegel res presenetljive rezultate. Sanje vseh tistih, ki slabo slišijo, so se uresničile. Končno so izdelali nevidni slušni aparat, ki zagotavlja jasno in udobno poslušanje. Osebe, ki jim je sluh opešal, s tem novim aparatom slišijo glasove svojih domačih in lahko prisluhnejo televiziji in filmu. GRE ZA ABSOLUTNO NOVOST, ki jo lahko vsakdo BREZPLAČNO preizkusi. Obiščite nas. Zadoستoval bo nekaj sekund in spet boste jasno, brez živčnosti, razumeli glasove, tudi če bi vam jih prišepetavali. Ob vsakem prikazovanju aparatov MAICO posebne popuste. Za poskuse obiščite nas brez vsakršne obveznosti.

v SESLANJU

Lekarna dr. Furigo v torek, 8. 4. 80

Tel. 206197

v ZGONIKU

(Božje polje)

Lekarna dr. Budin v četrtek, 10. 4. 80

Tel. 225596

v TRSTU

naš urad v Ul. Maiolica 1 vsak dan

Tel. 793490

CONFEZIONI

ERRE NORCIA

MOŠKA IN ŽENSKA OBLAČILA JEANS CASUAL

TRST, UL. MAZZINI 10

VOGAL UL. CASSA DI RISPARMIO

Z ODREZKOM TEGA OGLASA DOBITE POSEBEN POPUST

PFAFF AUTOMATIC 210

z izrednim popustom 5 let garancije

Ekskluzivni zastopnik

T. MAIER

TRST - Ulica Ugo Foscolo 5 - Tel. 73 03 32

Vsi skupaj za čisto okolje

AVTONOMNA DEZELA FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Urad za varstvo okolja

Velikonočni ponedeljek 7. aprila 1980

Poleg spodbujanja slehernega izletnika k obvezi, da očisti prostor, kjer bo piknikoval, pa naj bo to kjer koli, priredijo naturalistične organizacije v deželi na velikonočni ponedeljek, 7. aprila, pet širokopoteznih akcij za prediščanje ravno tolikih zelenih površin v vseh štirih pokrajinah po sledečem programu:

Trst

Cal ter Italia Nostra poskrbita za očiščenje gozdiča Bazzoni, ki je last dežele, pri kilometru 162 državne ceste 14, dva kilometra pred Bazovico. Zbirališče ob 9. uri na kraju.

Gorica

Goriški in tržiški WWF priredita dopolnasko čiščenje tržaškega brega reke Cavana. Zbirališče ob 9. uri na ploščadi pred motojadralskim centrom Hannibal v Ul. Bagni v Tržiču.

Videm

Italia Nostra, Società Alpina Friulana in WWF organizirajo ekološki sprehod z odstranjevanjem odpadkov po dolini Cormor. Zbirališče ob 9.30 v Fontanaboni di Pagnacco.

Cedad

Cedadski Cal priredi iziščenje celovitega predela podzemelske jame Antra (Podbonesec). Zbirališče na trgu pred cerkvijo pri Landarski jami ob 9. uri.

Pordenon

Cal, Italia Nostra in WWF organizirajo velikopotezno čistko ob izvirkih Cordenonsa. Zbirališče ob 9.30 na trgu pred cordenonskim županstvom.

Urad za tisk in stike z javnostjo dežele Furlanije - Julijske krajine

PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

Cremcaffè PRIMO ROVIS

nudi

1. široko izbiro najboljših kave
2. najbolj ugodne cene, ki se ujemajo s kakovostjo kave
3. dnevno sveže praženo kavo na vašem domu in se obveže, da bo ohranilo nespremenjene cene do 15. aprila

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah.

danesh ob obali

A per: ob 10. uri madžarska risanka Gosji pastir Matija, ob 16. 18. in 20. uri ameriški Sedem Nebeških deklet.
Izola: ob 16. 18. in 20. uri ameriški Zrelo (II. del).
Piran: ob 16. 18. in 20. uri ameriški Rocky.
Portorž: ob 20. uri švedski Jesenska sonata.

Prispevki za boj proti rakastim obolenjem

Italijansko raziskovalno združenje za boj proti rakastim obolenjem sporoča, da je bilo zbiranje prispevkov v letu 1979, po zaslugi svojih članov, posebno uspešno. Državni inštitut za boj proti rakastim obolenjem v Milanu in društvo zaslužnih italijanskih inštitutov in laboratorijem smo za raziskovanje na tem področju oddeli eno milijardo 500.000.000 lir. 69 milijonov lir smo namenili raznim mednarodnim raziskovalnim organizacijam, pri katerih ima Italija pomembno vlogo. Združenje se iskreno zahvaljuje svojim članom, ki mu že več let stojijo neustrašno ob strani in mu omogočajo, da lahko zagotovi stalna finančna sredstva za dosledno raziskovanje, ki je njegov glavni cilj. Združenje se zahvaljuje tudi tisku in drugim informacijskim strukturam, ki so pri tem tako odlično vplivale na javnost.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

S. P. A.

GLAVNICA LIR 600.000.000

VPLACANIH LIR 300.000.000

BANKA USPOSOBLJENA ZA BLAGOVNO IN DEVIZNO POSLOVANJE S TUJINO BANCA AGENTE

ZANESLJIVOST V DOMACNOSTI UCINKOVITOST V POSLOVNOSTI

Trst - Ul. Filzi 10 - Tel. centrala 61-446/68-881 Menjalni urad 68-727

Telex 460264 BANKRD

Pozor!

Voda

ni več ovira za elektronske ure

DARWIL SUB QUARTZ

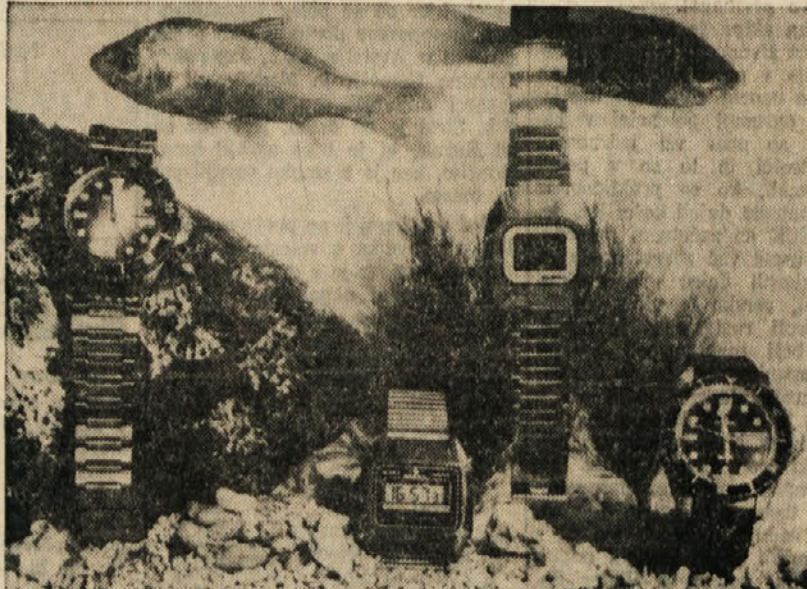
Kaže: ure, minute, sekunde, dan, mesec, datum in stoparica do 1/100 sekunde. Odstopa največ za 3 sekunde v mesecu. Trajnost baterij 3 leta. Garancija od 1 do 2 let.

DARWIL

BUDILKA-RAČUNALNIK NA TVOJI ROKI

MIKROELEKTRONSKA TEHNOLOGIJA NA NAJVIŠJI RAVNI

DARWIL vam nudi široko izbiro najnovejših serije kvarčnih ur: 100% vodotesnost do 3 atm. (30 m pod vodo), ohišje in pas iz INOX jekla, mineralno steklo

DARWIL S.p.A. - TRST - Trg sv. Antona 4 - Tel: 61201 - 61932 - Telex: 460228